

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ
ODBOR RÁMCE PODPORY SPOLEČENSTVÍ

Způsobilé výdaje 2007–13
Metodická příručka

1.11.2006

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ
ODBOR RÁMCE PODPORY SPOLEČENSTVÍ

Způsobilé výdaje 2007–13

Metodická příručka

Zpracovatel:

© EuroManagers s. r.o.

V Holešovičkách 1156/29, 182 00 Praha 8

Telefon: +420 284 688 461 • Fax: +420 284 688 460

www.euromanagers.cz

ve spolupráci s:

KPMG Česká republika s.r.o.

Pobřežní 648/1a • 186 00 Praha 8

Telefon: +420 222 123 111 • Fax: +420 222 123 100

www.kpmg.cz

PBA Group s.r.o.

Karmelitská 18 • 118 00 Praha 1

Telefon: +420 257 534 010 • Fax: +257 535 421

www.jzp.cz

Obsah

1	Úvod	5
1.1	Globální kontext pravidel metodické příručky	5
1.1.1	Cíle příručky	6
1.1.2	Legislativní rámec	6
1.1.3	Vymezení národních pravidel způsobilosti výdajů	7
1.1.4	Struktura příručky	8
1.2	Vazba způsobilosti výdajů na problematiku veřejné podpory	9
1.2.1	Vazba veřejné podpory a způsobilých výdajů	9
1.2.2	Ilustrativní příklady veřejné podpory	10
1.2.3	Využití výjimek ze zákazu veřejné podpory	11
1.2.3.1	Povinnost notifikace	12
1.2.3.2	Kumulace podpor	13
2	Pravidla způsobilosti výdajů	15
2.1	Základní principy způsobilosti výdajů	16
2.1.1	Pravidlo	16
2.1.2	Výklad	17
2.2	Způsobilost dle umístění projektů	18
2.2.1	Pravidlo	18
2.2.2	Výklad	18
2.3	Zpětné financování již ukončených projektů	19
2.3.1	Pravidlo	19
2.3.2	Výklad	19
2.4	Křížové financování	19
2.4.1	Pravidlo	19
2.4.2	Výklad	19
2.5	Veřejná podpora	20
2.5.1	Pravidlo	20
2.5.2	Výklad	20
2.6	Technická pomoc	20
2.6.1	Pravidlo	20
2.6.2	Výklad	22
2.7	Finanční inženýrství	23

2.7.1	Pravidlo	23
2.7.2	Výklad	23
2.8	Projekty vytvářející příjmy	28
2.8.1	Pravidlo	28
2.8.2	Výklad	29
2.9	Výdaje na bydlení	33
2.9.1	Pravidlo	33
2.9.2	Výklad	33
2.10	Nákup pozemků	34
2.11	Pořízení staveb	35
2.12	Výdaje na pořízení použitého zařízení	36
2.13	Leasing	37
2.14	Skutečně vzniklé výdaje, odpisy, režijní náklady a věcné příspěvky	38
2.15	Osobní náklady	40
2.16	Finanční výdaje, služby a poplatky	41
2.17	DPH a jiné daně	42
3	Výklad k pravidlům dle druhu výdajů	44
3.1	Majetek	44
3.1.1	Vymezení základních pojmů	44
3.1.2	Oceňování	49
3.1.3	Výdajové skupiny	51
3.1.3.1	Pořízení majetku - koupě	51
3.1.3.2	Pořízení majetku – leasing	59
3.1.3.3	Odpisy majetku	61
3.2	Materiál a zásoby	66
3.2.1	Vymezení základních pojmů	66
3.2.2	Oceňování	68
3.3	Osobní náklady a cestovní náhrady	69
3.3.1	Právní vymezení osobních nákladů	69
3.3.2	Odměňování za práci	69
3.3.2.1	Mzdové náklady a základní podmínky způsobilosti	70
3.3.2.2	Dovolená	72
3.3.2.3	Nemocenská	74
3.3.2.4	Zákonné odvody na sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem za zaměstnance	74
3.3.2.5	Ostatní zákonné výdaje zaměstnavatele na zaměstnance	75
3.3.3	Neplacená dobrovolná práce	76
3.3.3.1	Vymezení základních pojmů	76
3.3.3.2	Oceňování	77

3.3.4	Cestovní náhrady	78
3.3.4.1	Vymezení základních pojmů	78
3.3.4.2	Stanovení výše náhrad	79
3.3.4.3	Výdajové skupiny	80
3.4	Služby	82
3.4.1	Režijní náklady	84
3.4.2	Výdaje na reprezentaci	86
3.5	Daně	87
3.5.1	Vymezení základních pojmů	87
3.5.2	DPH	88
3.6	Finanční výdaje a poplatky	91
4	Dokladování a účetní zpracování dokladů	93
4.1	Obecná pravidla dokladování a zpracování dokladů	93
4.1.1	Povinnost doložení způsobilého výdaje	93
4.1.2	Vedení účetnictví pro daný projekt	93
4.1.3	Vznik a úhrada způsobilého výdaje – obecné podmínky	94
4.1.4	Náležitosti účetních dokladů a jejich kontrola	95
4.2	Dokladování způsobilých výdajů dle jejich povahy	97
4.2.1	Daňové doklady pro přijatá plnění	97
4.2.1.1	Faktura – běžný daňový doklad	97
4.2.1.2	Zálohová faktura vystavená dodavatelem pro příjemce	101
4.2.1.3	Zjednodušený daňový doklad - paragon	101
4.2.1.4	Ostatní daňové doklady	102
4.2.2	Pořízení majetku, leasing, odpisování	102
4.2.3	Osobní náklady a jejich dokladování	105
4.2.4	Režijní náklady	107
4.2.5	Věcné příspěvky	107
4.2.6	Dokladování ostatních výdajů	108
4.2.6.1	Cestovní náhrady	108
4.2.6.2	Výdaje na audit, posudky, bankovní poplatky	109
4.2.6.3	Výdaje na publicitu a marketing	109
4.2.6.4	Výdaje na konference a semináře, výdaje na poradenskou činnost, konzultační služby, překlady a tlumočení	109
5	Relevantní právní předpisy	110
5.1	Související právní předpisy ČR	110
5.1.1	Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek – vymezení pojmu, obsahové náplně, oceňování a odpisování	110
5.1.1.1	Základní právní normy	110
5.1.1.2	Ostatní právní normy	111
5.1.2	Zásoby/materiál – obsahové vymezení, oceňování	111
5.1.3	Osobní náklady – obsahové vymezení, odměňování, zákonné odvody	112

5.1.4	Daňová legislativa – předmět úpravy	112
5.1.5	Dokladování a účetní zpracování dokladů	113
5.1.6	Poskytování dotací z prostředků státního rozpočtu	113
5.1.7	Ostatní relevantní právní normy	113
5.2	Související právní normy EU	114
6	Zkratky a odborná terminologie	115
6.1	Zkratky	115
6.2	Odborná terminologie	116

1 Úvod

1.1 Globální kontext pravidel metodické příručky

V programovacím období 2007-13 je možno problematiku posuzování způsobilých výdajů označit za stěžejní oblast z pohledu čerpání finančních prostředků Fondů EU. Hlavním rozdílem od období 2004-06 je fakt, že dle čl. 56 odst. 4 Obecného nařízení se pravidla pro způsobilost výdajů stanoví na národní úrovni s výhradou výjimek stanovených ve zvláštních nařízeních pro každý z fondů. Problematika způsobilých výdajů je jedním z důležitých úkolů, které musí řešit jak instituce zapojené do koordinačního procesu řízení pomoci Fondů EU, tak samotní příjemci.

Správná interpretace způsobilých výdajů je základním předpokladem čerpání pomoci EU.

Pravidla a metodická příručka vychází z detailní analýzy ZV, která byla založena na nařízeních EU pro období 2007-13, legislativě ČR, studiích a evaluacích RPS a OP v období 2004-06, zkušenostech ŘO/ZS ze současného období 2004-06 na základě aplikace nařízení platných pro období 2004-06 (zejména nařízení č. 1260/1999, 448/2004 a 16/2003). Hlavním rysem této příručky je:

- sestavení pravidel způsobilosti výdajů na národní úrovni a výkladu k těmto pravidlům,
- rozpracování doporučených metod oceňování způsobilých výdajů,
- rozpracování metod dokladování způsobilých výdajů.

1.1.1 Cíle příručky

Hlavními cíli příručky jsou:

1. Stanovení národních pravidel způsobilosti výdajů pro období 2007-13, resp. definování podmínek způsobilosti výdajů za účelem jejich přiblížení ŘO a interpretace sporných ustanovení, případně jejich zasazení do právního prostředí ČR.
2. Harmonizace přístupu jednotlivých ŘO tam, kde je nutné z praktických důvodů tento přístup sjednotit.
3. Praktické přiblížení relevantních národních předpisů ČR (základní vymezení typologie způsobilých výdajů příjemcům s uvedením ilustrativních příkladů).

Pro koho je určena příručka:

- 1) Primárně pro řídicí orgány a zprostředkující subjekty, neboť jim vymezuje obecný rámec pro tvorbu metodik způsobilých výdajů na úrovni OP.
- 2) Pro příjemce pomoci, neboť rozvádí postupy při oceňování a dokladování způsobilých výdajů.

V rámci kompetencí ŘO/ZS existuje možnost stanovená pravidla dále regulovat směrem, že přijmou přísnější pravidla, tj. stanoví další omezení. Přesněji řečeno, ustanovení těchto pravidel na úrovni centrální metodické příručky umožňují, že ŘO/ZS mohou dále uplatňovat přísnější pravidla. Ilustrativním příkladem může být, že ŘO/ZS neumožní nákup použitého zařízení, i když tato metodická příručka stanovuje podmínky, za kterých je nákup použitého zařízení způsobilým výdajem.

1.1.2 Legislativní rámec

Způsobilý výdaj lze jednoduše definovat jako výdaj uskutečněný v rámci realizace schválených programových dokumentů, který může být s ohledem na stanovená národní pravidla proplacen z Fondů EU.

Národní pravidla „způsobilosti výdajů“, která jsou založena na legislativě EU a ČR, jsou přímo aplikovatelná na úrovni operačních programů. Příjemci i poskytovatelé pomoci účastníci se procesu realizace programů podpory z Fondů EU je musí respektovat a dodržovat. Kromě pravidel ZV musí být obecně respektována legislativa ČR a EU, kterou musí daný účastník procesu realizace podpory z Fondů EU vždy dodržovat.

Mezi relevantní legislativu patří zejména oblast upravující veřejné zakázky, resp. pravidla výběrových řízení (zákon č. 137/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů), rozpočtová pravidla (zákon č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů o rozpočtových pravidlech), pravidla o finanční kontrole (zákon 320/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů) a další.

Seznam relevantní legislativy EU a ČR, který vytváří základní rámec pro způsobilé výdaje, je uveden v kapitole „Relevantní právní předpisy“.

Způsobilé výdaje jsou ve specifickém vztahu k otázce veřejné podpory. Z hlediska přímé aplikovatelnosti je problematika **veřejné podpory** nadřazená problematice způsobilosti výdajů. Povinnost respektovat veřejnou podporu vyplývá přímo ze článku 87 smlouvy ES. Pravidla veřejné podpory jsou určující pro definování množiny způsobilých výdajů a mají horizontální působnost. Veškerá pravidla upravující konkrétní podmínky čerpání finančních prostředků z Fondů EU jsou v důsledku toho **upřesňujícími pravidly**, která jen dále zachovávají nebo zpřísňují omezení pro poskytování podpor.¹

1.1.3 Vymezení národních pravidel způsobilosti výdajů

V souladu článkem 56 odst. 4. Obecného nařízení se pravidla obsažená v této metodické příručce vztahují na veškeré veřejné výdaje vykázané v rámci operačního programu.²

Pravidla ZV jsou závazná pro veškeré veřejné výdaje vykázané v rámci operačního programu a jsou závazná jak pro příjemce, tak pro poskytovatele pomoci.

Centrální metodická příručka ZV stanovuje **podmínky** způsobilosti výdajů pro vybrané typy výdajů, u kterých je nutný společný přístup napříč OP. Konkrétní podmínky způsobilosti v rámci realizace jednotlivých operačních programů musí být stanoveny na úrovni OP s ohledem na celkový kontext podpory, podporovanou aktivitu a jiná relevantní kritéria (např. veřejná podpora).

Z výše popsané hierarchie pravidel vyplývá i „hierarchie“ kompetentních orgánů, které do procesu regulace „způsobilosti výdajů“ zasahují. Za předpokladu respektování národních pravidel vyplývajících z legislativy EU a ČR, RO vstupují do tohoto procesu v rámci svých kompetencí, tj. upřesňují způsobilost výdajů v souladu se zněním jednotlivých OP. To znamená, že:

¹ Vzhledem k důležitosti vztahu veřejné podpory a ZV je této otázce věnována samostatná kapitola 1.2 Vazba způsobilosti výdajů na problematiku veřejné podpory.

² Veřejným výdajem je dle čl. 2 Obecného nařízení označován veřejný příspěvek na financování projektů, který pochází z rozpočtu státu, regionálních nebo místních orgánů anebo Evropských společenství v souvislosti se strukturálními fondy a Fondem soudržnosti, a jakýkoli podobný výdaj. Za podobný výdaj se považuje každý příspěvek na financování operací pocházejících z rozpočtu veřejnoprávních subjektů nebo sdružení jednoho nebo více regionálních nebo místních orgánů nebo veřejnoprávních subjektů jednajících v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby.

- podle národních pravidel ZV postupují všechny ŘO/ZS (popř. další subjekty implementačního systému) a je zásadní, aby tato pravidla byla jednotně a správně chápána,
- způsobilé výdaje se liší dle jednotlivých OP, tj. každý ŘO si je musí v konečné fázi definovat sám.

Příručka proto nemůže být dokumentem poskytujícím jednotná pravidla (s výjimkou těch, která vyplývají z relevantních předpisů) pro všechny OP a nemůže dát definitivní odpovědi ve vztahu ke konkrétním projektům. Příručka stanovuje společné **podmínky** ZV pro vybrané typy výdajů napříč OP, vysvětluje principy a stanovuje modelové postupy (systémový přístup) pro ŘO/ZS, na jejichž základě pak budou moci postupovat.

1.1.4 Struktura příručky

Posláním *úvodní kapitoly* je definovat cíle a adresáty metodické příručky Způsobilé výdaje pro 2007-13 na základě určení hierarchie legislativního rámce a hierarchie institucí zapojených do tvorby pravidel způsobilosti na různých úrovních. Kapitola dále obsahuje úvod do problematiky veřejné podpory ve vztahu k ZV.

Cílem druhé kapitoly „*Pravidla způsobilosti výdajů*“ je popsat srozumitelným způsobem národní pravidla a podmínky způsobilosti výdajů. Pravidla obsažená v této metodické příručce tvoří závazný právní rámec pro ŘO/ZS. Celkem je vymezeno 17 národních pravidel způsobilosti členěných do 2 skupin na pravidla obecná a pravidla dle druhu. U pravidel je připojen indikativní seznam nezpůsobilých výdajů a dále také výklad daného pravidla. Pravidla dle druhu jsou vyložena v třetí kapitole.

Předmětem třetí kapitoly „*Výklad k pravidlům dle druhu výdajů*“ je výklad k pravidlům dle druhu, který je založen na relevantních předpisech EU a ČR. Přínosem této kapitoly je zařazení druhového členění v kontextu legislativy ČR a popis doporučených metod oceňování jednotlivých druhů výdajů. Z pohledu příjemců pomoci je právě tato kapitola zásadní, jelikož dává základní (i když pouze indikativní) přehled o typech způsobilých výdajů, které si tyto příjemci mohou nárokovat. Kategorizaci doplňuje rovněž řada ilustrativních příkladů inspirovaných praktickými problémy žadatelů a implementačních orgánů.

Předmětem čtvrté kapitoly „*Dokladování a účetní zpracování dokladů*“ je popis základních druhů účetních dokladů a specifické účetní případy z hlediska dokladování. Zvláštní pozornost je věnována problematice dokladování osobních výdajů, dokladování odpisů, věcných příspěvků a režijních nákladů.

Na konci metodické příručky je uvedena relevantní legislativa EU a ČR, zkratky a odborná terminologie.

1.2 Vazba způsobilosti výdajů na problematiku veřejné podpory

Předmětem této části je vysvětlení základních rysů problematiky veřejné podpory a její provázání s tématem způsobilých výdajů. Důvodem zařazení problematiky veřejné podpory je skutečnost, že vedle národních pravidel ZV se jedná o další oblast, která podléhá regulaci a lze ji pojmut jako další složku vymezující právní rámec pravidel způsobilosti výdajů na centrální úrovni.

Žádný projekt (skupina projektů, grantové schéma) financovaný ze zdrojů EU nesmí v sobě zahrnovat zakázanou veřejnou podporu. Tato podmínka je absolutní a znamená nejvyšší možné omezení pro poskytnutí jakékoliv podpory.

1.2.1 Vazba veřejné podpory a způsobilých výdajů

O veřejnou podporu se podle článku 87 Smlouvy ES jedná jen tehdy, dochází-li ke splnění následujících podmínek:³

1. je poskytována státem nebo z veřejných prostředků,
2. narušuje nebo hrozí narušit hospodářskou soutěž zvýhodňováním určitých podniků nebo určitých odvětví,
3. poškozují obchod mezi členskými státy.

Veřejná podpora je neslučitelná s existencí vnitřního trhu EU. Nicméně článek 87 Smlouvy ES připouští existenci výjimek ze zákazu veřejné podpory. Platí, že projekty financované ze zdrojů EU nesmí zakládat veřejnou podporu nebo, pokud ji zakládají, musí být povolené na základě aplikace výjimek ze zákazu veřejné podpory. Ve všech ostatních případech nelze žádnou podporu projektům financovaných ze zdrojů EU poskytnout.

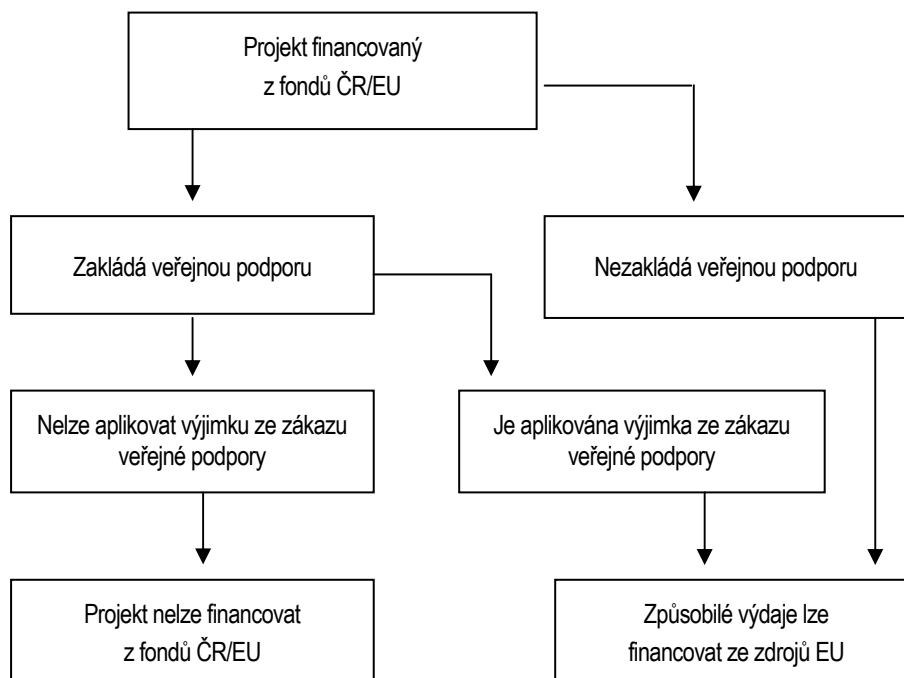
Míra podpory udělená ze zdrojů strukturálních fondů EU musí být minimálně stejná nebo nižší než maximální povolená míra veřejné podpory vyplývající z právních předpisů EU (ať již nařízení o blokových výjimkách či ostatních pravidel a zásad o poskytování veřejné podpory).

Veškerá pravidla upravující konkrétní podmínky čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU (a tedy i těch, která se váží k tématu způsobilých výdajů) jsou v důsledku toho upřesňujícími pravidly, která jen dále zachovávají nebo zpřísňují omezení pro poskytování podpor.

³ Tyto podmínky byly dále upřesněny rozhodovací praxí Evropské komise a Evropského soudního dvora.

Způsobilým výdajem může být jen takový *náklad projektu*, který nezakládá zakázanou veřejnou podporu. *Náklad projektu*, který nezakládá zakázanou veřejnou podporu, nicméně nemusí být způsobilým výdajem.

Schéma vztahu veřejné podpory a způsobilých výdajů

Způsobilé výdaje v pojetí veřejné podpory se vždy váží ke konkrétní aplikaci výjimky ze zákazu veřejné podpory. A vzhledem k tomu, že aplikace výjimek je ve vztahu ke konkrétní oblasti intervence nevyhnutelně volitelnou záležitostí, nelze toto pojetí zobecňovat pro všechny operační programy. To má za následek, že způsobilé výdaje identifikované v individuální výjimce ze zákazu veřejné podpory není možné využít pro jakoukoliv metodiku způsobilých výdajů na celonárodní úrovni. Jinými slovy, je to také jeden z logických důvodů, proč každá oblast intervence má některé své nezaměnitelné způsobilé výdaje.

1.2.2 Ilustrativní příklady veřejné podpory

Pro snadnější orientaci v této problematice jsou níže uvedeny příklady existence a neexistence veřejné podpory. Je ale třeba zdůraznit, že každý případ vždy vyžaduje individuální posouzení, a to na základě výše uvedených definičních znaků tohoto pojmu. Indikativní podpory mimo rozsah aplikace článku 87 (1), tj. veřejnou podporu a priori nezakládají.⁴

⁴ Pro srovnání viz díkce zákona č. 320/2001 Sb., § 2 j).

- podpora veřejným institucím, které nevykonávají ekonomické aktivity,
- tržní nákupy zboží a služeb (nejvíce patrné z výběrových řízení v souladu s předpisy EU pro oblast veřejných zakázek,
- podpora veřejným (státním) podnikům, která je v souladu s principem chování tržního investora,
- infrastrukturní projekty, které nejsou vyhrazeny jen určitým uživatelům,
- podpora jedinců a zaměstnanců, z nichž nemá podnik přímý přínos.

Indikativní příklady různých forem podpor, které spadají pod aplikaci článku 87 (1), tj. veřejnou podporu mohou zakládat:

- úlevy na úrocích,
- zvýhodněný nákup zboží a služeb od státu,
- garance za půjčky za zvýhodněných podmínek,
- získání pozemků nebo nemovitostí zdarma či za zvýhodněných podmínek,
- pomoc společnostem financovat projekty životního prostředí,
- výhody plynoucí z poskytnutí pomoci při obnově území,
- infrastrukturní projekty, z nichž mají přínos jen určití uživatelé.

1.2.3 Využití výjimek ze zákazu veřejné podpory

Výjimky ze zákazu veřejné podpory stanoví jen úzce omezenou množinu přípustných podpor. Aplikace výjimek proto vyžaduje jasný informační rámec pro věcné vymezení povolené veřejné podpory: účel podpory; kategorie příjemců, prahy vyjádřené buď jako výše podpory v poměru k souhrnu nákladů, které je možné zahrnout, nebo v podobě maximální výše podpory; podmínky pro kumulaci podpor; vyjímát určitá odvětví ze své působnosti; apod.

Stanovení maximální míry jako nepřekročitelné hranice podpory musí být vztaženo ke konkrétním nákladům, tj. jsou definovány způsobilé výdaje (anglicky *eligible costs*).⁵ Každý typ povolené veřejné podpory má přesně vymezené způsobilé výdaje a pouze na ně je uplatňována míra podpory (nemůže být vztažena na jiné náklady).

Význam či výklad termínu „způsobilé výdaje“ se zde nijak nemění, i když jeho věcný rámec může působit jako proměnlivý. V pojetí terminologie veřejné

⁵ V českých překladech předpisů EU k oblasti veřejné podpory se objevují různé termíny oprávněné, uznatelné náklady

podpory mají „způsobilé výdaje“ zajistit nenarušování hospodářské soutěže. V pojetí programových schémat (financování z národních zdrojů a zdrojů EU) mají „způsobilé výdaje“ pomoci upřesnit relevanci konkrétních nákladů vůči konkrétním projektům. Pro žadatele o podporu z fondů EU zůstává dopad obou výkladů stejný. Může být příjemcem jen podpor, které nezakládají zakázanou veřejnou podporu (nepřekračují míru stanovenou pro způsobilé výdaje) a které jsou přípustné (jako způsobilé výdaje) z pohledu poskytovatele podpor.

Obecná doporučení:

- kde je to vhodné a možné, definovat prioritu/oblast podpory způsobem, který nezakládá veřejnou podporu;
- při poskytování veřejné podpory definovat prioritu/oblast podpory tak, aby bylo možné aplikovat blokové výjimky (více viz dále);
- dovedně využívat vhodných výjimek ze zákazu veřejné podpory, kvalifikovaně přistupovat k paralelnímu využívání výjimek.

1.2.3.1 Povinnost notifikace

Poskytnutí podpory, která je klasifikována jako zakládající veřejnou podporu, není možné bez získání souhlasu (notifikace) s tímto aktem od příslušného správního orgánu – Evropské komise. Odpovědnost za tento akt, stejně jako obecnou povinnost zajištění souladu s pravidly pro oblast veřejné podpory, má poskytovatel podpory (řídící orgán, pokud tuto pravomoc nedelegoval na nižší úroveň implementace).

Notifikace není nezbytná pouze pokud se nové schéma podpory dá podřídit režimu už existujícího schváleného schématu podpory.

S ohledem na zdlouhavost celého procesu notifikace vč. schvalování veřejné podpory, který může trvat 12 až 18 měsíců a který pozdržuje možnost poskytování veřejné podpory, lze pro financování ze zdrojů EU jednoznačně doporučit využívání možnosti udělovat podpory prostřednictvím aplikace „blokových výjimek“. Poskytování veřejné podpory v rámci jimi vymezených kategorií nemusí být předběžně schváleno EK.

Blokové výjimky jsou používány na základě Nařízení 994/98, kterým Rada ES pověřila EK k jejich schválení.

Využívání blokových výjimek s sebou nese povinnost poskytovatelů podpory pouze informovat Evropskou komisi o spuštění nového režimu podpory a předat jí shrnující informace o poskytované veřejné podpoře (režimu či individuální podpoře).

V odpovědnosti poskytovatele podpory zůstává povinnost zajistit, aby už v počáteční fázi přípravy schématu podpory (daného opatření či programu) byly podmínky nařízení o blokových výjimkách naplněny. To znamená dodržení cílů

dané podpory; skutečnost, že podpora je poskytována pouze na náklady z hlediska veřejné podpory způsobilé; že byly správně nastaveny maximální míry podpory a že byly řádně vyčleněny sektory, které je možné podporovat z hlediska dané blokované výjimky atd.

Specifický režim platí při poskytování podpory de minimis. Podpory, respektive schémata podpory poskytovaná v souladu s tímto pravidlem nemusí být Evropské komisi oznamovány. Podpory de minimis svojí podstatou sice připomínají blokované výjimky, nicméně v jejich případě se nejedná o veřejnou podporu (není naplněna podmínka poškození hospodářské soutěže).

1.2.3.2 Kumulace podpor

Kumulací podpor se rozumí čerpání finančních prostředků z různých zdrojů pro jeden projekt. Je nutné rozlišovat mezi možností kumulace na stejný typ nákladů u konkrétního projektu a možností kumulace podpory na různé činnosti stejného projektu realizovaného na základě aplikace různých pravidel (nejedná se o kumulaci v úzkém slova smyslu).

Právo EU nevylučuje možnou kumulaci finanční podpory na jeden projekt (rozuměno na stejné náklady), nicméně kumulace podpor nesmí přesáhnout povolené míry podpory na daný typ nákladů. Maximální povolená míra veřejné podpory je maximální možná míra podpory z různých zdrojů na daný typ nákladů v rámci jednoho projektu.

Rovněž paralelní aplikace různých výjimek ze zákazu poskytování veřejné podpory je přípustná (není zakázána). V případě projektu realizovaného v rámci implementace OP je takovéto souběžné uplatnění dvojích pravidel možné pouze pokud opatření, na základě kterého je finanční podpora udělována, s tímto „souběhem“ počítá a bylo v tomto smyslu notifikováno EK. Na každý typ nákladů se pak uplatňuje odpovídající povolená míra podpory. Zjednodušeně řečeno, pokud nositel projektu čerpá podpory na různé náklady na základě různých pravidel, problém kumulace nenastává. Nejedná se o kumulaci v úzkém slova smyslu, tj. možnost využití čerpání podpory na základě různých výjimek na stejné náklady nebo uplatnění jednoho pravidla na finanční podpory z více zdrojů.

Kumulace podpor z různých zdrojů (na stejné náklady) pokud je uplatněna stejná výjimka: Kumulace finanční podpory z různých programů na stejný projekt (rozuměno stejné náklady) je možná do výše stanovené v relevantních pravidlech jako maximální míra pro daný typ podpory.

Kumulace ve smyslu možnosti uplatnění více pravidel na stejné způsobilé výdaje: Pravidla kumulace v případě, že je možné na stejný typ nákladů použít více pravidel, jsou stanovena v relevantních předpisech pro povolení výjimky ze zákazu poskytování veřejné podpory.

Kumulace podpory je tedy přípustná:

- jestliže kumulace nevede k přesažení maximální povolené míry podpory,
- jestliže různé podpory pokrývají jiný typ nákladů,
- podpory *de minimis* nejsou do kumulace započteny.

2 Pravidla způsobilosti výdajů

Spolufinancování z Fondů EU se vztahuje pouze na způsobilé výdaje. Základním pravidlem pro určení způsobilosti výdajů, je sledování příčinné souvislosti výdaje a cílů projektu. Nezpůsobilý je výdaj v případě, že není vynaložen v souladu s cíli projektu a zároveň pro jeho realizaci není nezbytný.

Pravidla způsobilosti výdajů upravují **podmínky**, za kterých jsou dané výdaje spolufinancovatelné z Fondů EU. Nedodržení těchto podmínek má za následek nemožnost uplatnění výdajů do Fondů EU.

Kapitola definuje pravidla způsobilosti výdajů pro období 2007-13. Tato pravidla jsou vymezena v souladu s čl. 56, odst. 4 Obecného nařízení na národní úrovni a respektují výjimky stanovené ve zvláštních nařízeních pro každý z Fondů EU. Pravidla způsobilosti výdajů jsou rozdělena dle svého charakteru do 2 skupin na obecná pravidla a pravidla dle druhu. Pokud není uvedeno jinak, vztahují se pravidla na všechny 3 Fondy EU (ERDF, ESF a FS).

A) Obecná pravidla

1. Základní principy způsobilosti výdajů
2. Způsobilost dle umístění projektů
3. Zpětné financování již ukončených projektů
4. Křížové financování
5. Veřejná podpora
6. Technická pomoc
7. Finanční inženýrství
8. Projekty vytvářející příjmy
9. Výdaje na bydlení

B) Pravidla dle druhu

10. Nákup pozemků
11. Pořízení staveb
12. Výdaje na pořízení použitého zařízení
13. Leasing
14. Skutečně vzniklé výdaje, odpisy, režijní náklady a věcné příspěvky
15. Osobní náklady
16. Finanční výdaje, služby a poplatky
17. DPH a jiné daně

2.1 Základní principy způsobilosti výdajů**2.1.1 Pravidlo**

Základními pravidly způsobilosti výdajů pro 2007-13 jsou obecně platné principy, které lze rozdělit do 3 kategorií.

A. Obecné vymezení způsobilosti výdajů

Z globálního kontextu poskytování podpory z Fondů EU vyplývají pravidla, která je nutno při rozhodování o způsobilosti výdaje vždy posuzovat:

- soulad s evropskou a českou legislativou a s operačními programy a navazujícími dokumenty,
- přímá vazba na projekt (příčinná vazba výdaj-projekt) a nezbytnost pro realizaci projektu,
- výdaje musí být přiměřené a být vynaloženy v souladu s principem hospodárnosti a principem efektivnosti.

B. Časová způsobilost a okamžik vzniku výdaje

Výdaje jsou způsobilé pro příspěvek z fondů, jestliže vznikly a byly skutečně uhrazeny mezi dnem předložení operačních programů Komisi nebo 1. lednem 2007, podle toho, co nastane dříve, a 31. prosincem 2015. Projekty nesmějí být dokončeny před tímto počátečním dnem způsobilosti.

Řídící orgány mohou stanovit užší kritéria pro počáteční a koncové datum způsobilosti výdajů. Obecně platí, že výdaje musí být vzniklé a uhrazené v

průběhu realizace projektu. Výjimka z uvedeného pravidla jsou odpisy, režijní náklady, věcné příspěvky a výdaje na projektovou dokumentaci.

C. Dokladování a zaplacení výdaje

Výdaje musí být identifikovatelné a prokazatelné a musí být doložitelné příslušnými účetními doklady, tzn. musí být definitivní a zachycené odpovídajícím způsobem a v souladu s požadavky legislativy v účetnictví nebo daňové evidenci předkladatele projektu.

Výdaj musí být zaplacen a zaplacení doloženo před jeho proplacením z Fondů EU (výjimkami jsou odpisy, režijní náklady a věcné příspěvky).⁶

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- výdaje bez přímého vztahu k projektu,
- vyvolané investice pokud nejsou dány ze zákona nebo rozhodnutím správního úřadu,
- výdaje vzniklé před počátečním datem způsobilosti výdajů, který stanoví Obecné nařízení,
- jakýkoli výdaj, který vznikne nad rámec rozpočtu projektu (tzv. „vícenáklady“).

2.1.2 Výklad

Východiskem při posuzování výdajů je princip příčinné vazby výdaje na projekt. Tento výdaj musí být pro realizaci projektu nezbytný, hospodárný (minimalizace výdajů při respektování cílů projektu) a vynaložen s principy efektivity (maximalizace poměru mezi výstupy/užitky projektu).⁷

Z hlediska časové způsobilosti nesmí být projekty dokončeny před dnem vzniku způsobilosti, tedy před dnem předložení operačních programů Komisi nebo 1. lednem 2007, podle toho, co nastane dříve. Je důležité upozornit, že se jedná o celkový a nepřekročitelný rámec daný legislativou, který se v první řadě aplikuje na celý systém OP. K zpětnému financování dokončených projektů v rámci období 2007-13 viz pravidlo „Zpětné financování již ukončených projektů“.

Z hlediska způsobilosti výdaje je vždy nutné rozlišit prokázání okamžiku vzniku výdaje (zásadní pro posouzení časové způsobilosti výdaje) od prokázání skutečného zaplacení výdaje příjemcem. Obě skutečnosti, pokud není uvedeno jinak, musí nastat po počátečním datu způsobilosti výdajů (více k časovému testu viz kapitola 4.1.3 Vznik a úhrada způsobilého výdaje – obecné podmínky).

⁶ Tyto kategorie jsou vymezeny v pravidle „Skutečně vzniklé výdaje, odpisy, režijní náklady a věcné příspěvky“.

⁷ Metodiku měření hospodárnosti a efektivity projektu je nutno posuzovat individuálně na úrovni OP, popř. projektových záměrů. Konkrétním příkladem existujícího hodnocení efektivity je např. „Prováděcí pokyny pro hodnocení efektivity investic na vodních cestách“, Ministerstvo dopravy ČR, odbor plavby a vodních cest, Č.j.: 111/2005-230-RVC/2.

2.2 Způsobilost dle umístění projektů

2.2.1 Pravidlo

Činnosti spolufinancované ze Fondů EU se v zásadě uskutečňují v regionu, na který se vztahuje daná podpora. Řídící orgány mohou ve **výjimečných** a zvláště odůvodněných případech povolit projekt, ze kterého má region prospěch, nicméně realizace projektu neprobíhá v tomto regionu. Výdaje mohou být způsobilé za těchto podmínek:

- region, jehož se pomoc týká, bude mít z realizace projektu vně regionu úplný nebo převažující prospěch,
- realizace projektu musí být provedena v oblasti NUTS 3, která sousedí s regionem, jehož se pomoc týká,
- způsobilé výdaje na realizaci těchto projektů nesmí přesáhnout 5 % z celkové alokace daného operačního programu.

V rámci cíle „EÚS“ lze v řádně odůvodněných případech z ERDF financovat výdaje vynaložené při realizaci projektů až do výše 20 % jeho příspěvku na dotyčný operační program v oblastech úrovně NUTS 3, které přiléhají k oblastem způsobilým pro tento cíl.

Výdaje na projekty s dopadem mimo cílový region nejsou způsobilými výdaji.

2.2.2 Výklad

Územní přesahy projektů jsou nepřipustné, až na výjimky stanovené ŘO. Integrované projekty⁸ jsou hlavním nástrojem řešení zamezení vzniku územních přesahů v rámci jednoho cíle. Zrcadlové projekty⁹ jsou hlavním nástrojem řešení zamezení vzniku územních přesahů v rámci různých cílů.

Rozhodujícím kritériem pro posouzení způsobilosti dle umístění jsou primárně dopady projektu na dané územní. Zásadní je vždy povaha a smysl intervence. Realizace projektů musí probíhat v regionech, které mohou čerpat pomoc z Fondů EU, tedy kterým daná podpora přísluší.

⁸ Integrovaný projekt je komplexní rozvojový nástroj logicky propojených a vzájemně podmíněných projektů, a to zpravidla jak investiční tak i neinvestiční povahy, jež dohromady vytváří významné synergické efekty. Pro více informací odkazujeme na závěrečnou zprávu projektu Řídícího orgánu Rámce podpory Společenství "Ip/05 - 6 Integrované projekty", ke stažení na http://www.strukturalni-fondy.cz/upload/1138707543.zaverecna_zprava_ip.pdf.

⁹ Zrcadlový projekt je projekt, jehož aktivity se uskutečňují ve dvou cílech a vykazují stejný stupeň soudržnosti (tj. v obsahu, v partnerství a v dopadech). Zrcadlové projekty mají shodný obsah a cíle a jsou realizovány stejnými partnery. Zrcadlové projekty musí být společně plánovány, připravovány a realizovány. Každý příjemce předkládá na vlastní žádost o podporu, která je posuzována jednotlivě s přihlédnutím k tomu, že se jedná o zrcadlový projekt.

Pro měkké projekty (ESF) není primárně rozhodující místo realizace projektu (školení, rekvalifikace, atd.), ale dopad projektu na cílovou skupinu, resp. na region, k němuž má daná cílová skupina funkční vztah, jako např. zaměstnanci: převažující místo výkonu práce, znevýhodněné skupiny: převažující místo pobytu, úředníci: převažující pole působnosti, studenti: převažující místo vzdělávacích aktivit.

2.3 Zpětné financování již ukončených projektů

2.3.1 Pravidlo

Aniž je dotčeno pravidlo „Základní principy způsobilosti výdajů“, mohou řídicí orgány ve **výjimečných** případech stanovit podmínky financování již dokončených projektů v průběhu období 2007-13 před podáním žádosti o podporu z Fondů EU. Řídicí orgány stanoví podmínky takového postupu, které musí být dodrženy bez ohledu na skutečnost, že se jedná o již dokončený projekt.

Projekty dokončené před počátečním datem způsobilosti výdajů (dle čl. 56 Obecného nařízení) nelze financovat z Fondů EU (viz pravidlo „Základní principy způsobilosti výdajů“).

2.3.2 Výklad

Toto pravidlo je možno aplikovat pouze ve zcela výjimečných případech. Při financování již ukončených projektů musí být vždy dodržena minimálně pravidla veřejné podpory, pravidla veřejných zakázek a publicita. Ostatní podmínky (např. kontroly, monitoring, atd.) stanoví řídicí orgán přiměřeně k povaze daného projektu.

2.4 Křížové financování

2.4.1 Pravidlo

Křížové financování dává možnost doplňkovým způsobem v rámci limitu 10 % na každou prioritu operačního programu zafinancovat opatření (aktivitu) spadající do oblasti pomoci z druhého fondu (pro ERDF z ESF a naopak), pokud jsou taková opatření nezbytná pro uspokojivé provádění projektu a přímo s ním souvisí.

Aktivita financované skrze křížové financování musí být v souladu s veřejnou podporou, jelikož veřejná podpora je princip nadřazený principům způsobilých výdajů a je vždy závazný a neporušitelný.

2.4.2 Výklad

Princip křížového financování je výjimka z nezpůsobilosti výdajů, tzn. např. z ESF je umožněn při použití principu křížového financování za dodržení ostatních podmínek nákup majetku, který je jinak zakázán. Obecně platí limit

10 % měřený na úrovni priority. V některých případech je možno limit 10% zvýšit na 15 %. Jedná se konkrétně o oblast sociálního začlenění dle čl. 3, odst. 7 Nařízení o ESF a oblast udržitelného rozvoje měst dle čl. 8 Nařízení o ERDF v rámci cíle „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“.

2.5 Veřejná podpora

2.5.1 Pravidlo

Žádný projekt (skupina projektů, grantové schéma) financovaný ze zdrojů EU nesmí v sobě zahrnovat zakázanou veřejnou podporu. Tato podmínka je absolutní a znamená nejvyšší možné omezení pro poskytnutí jakékoliv podpory.

To znamená, že projekty financované ze zdrojů EU nesmí zakládat veřejnou podporu nebo, pokud ji zakládají, musí být povolené na základě aplikace výjimek ze zákazu veřejné podpory. Ve všech ostatních případech nelze žádnou podporu projektům financovaných ze zdrojů EU poskytnout.

Platí, že míra podpory udělená ze zdrojů Fondů EU musí být minimálně stejná nebo nižší než maximální povolená míra veřejné podpory vyplývající z právních předpisů EU (ať již nařízení o blokových výjimkách či ostatních pravidel a zásad o poskytování veřejné podpory).

2.5.2 Výklad

Způsobilým výdajem může být jen takový *náklad projektu*, který nezakládá zakázanou veřejnou podporu. *Náklad projektu*, který nezakládá zakázanou veřejnou podporu, nemusí být způsobilým výdajem. Poskytovatel podpory má právo zúžit množinu způsobilých výdajů nezakládajících veřejnou podporu v souladu se svojí intervenční (výdajovou) politikou.

2.6 Technická pomoc

2.6.1 Pravidlo

Pravidlo pokrývá výdaje na aktivity v oblasti přípravy, řízení, monitorování, hodnocení, realizaci, informování a kontroly implementace programů spolufinancovaných z prostředků Fondů EU a rovněž na činnosti zaměřené na posílení správní kapacity pro provádění pomoci z Fondů EU.

Fondy EU mohou financovat níže uvedené aktivity technické pomoci v rámci těchto limitů:

- 4 % celkové částky přidělené v rámci cílů „Konvergence“ a „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“;
- 6 % celkové částky přidělené v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“.

Základní rámec činností, které je možné financovat z prostředků technické pomoci v rámci operačních programů, stanovuje Obecné nařízení. Z prostředků technické pomoci mohou být financovány a tedy považovány za způsobilé níže uvedené výdaje:

- výdaje na přípravu a realizaci věcného a finančního řízení operačních programů;
- výdaje na hodnocení a monitorování realizace projektů a operačních programů;
- výdaje na jednání monitorovacích výborů a podvýborů operačních programů, včetně výdajů na externí odborníky účastnící se těchto výborů;
- výdaje na poskytování informací a propagaci operačních programů, šíření povědomí o programech, vytváření sítí kontaktních míst a informačních kanálů;
- výdaje na prováděné audity a kontroly realizace projektů a programů (tj. výdaje spojené s prováděnými kontrolami na místě, na přípravu a koordinaci systému zabezpečení kontrol);
- výdaje na instalaci, provoz a propojení počítačových systémů a pořízení elektronického vybavení pro řízení, monitorování, kontrolu a hodnocení;
- výdaje na činnosti zaměřené na posílení správní (administrativní) kapacity pro provádění pomoci z Fondů EU, tj. podpora interního a externího vzdělávání zaměstnanců zapojených do implementace Fondů EU, organizace a technická podpora jednání pracovních skupin a komisí, zabezpečování odborného poradenství pro implementační struktury, zajištění zpracování studií, analýz, metodik a metodických příruček;
- výdaje na posilování absorpční kapacity, tj. zabezpečování metodického a odborného poradenství, podpora činností na pomoc žadatelům, podpora projektů partnerství veřejného a soukromého sektoru, zabezpečování školení a seminářů pro výměnu zkušeností a šíření příkladů osvědčené praxe, podpora partnerství a vzájemné spolupráce při přípravě a realizaci projektů, zajišťování aktivit pro sledování a vyhodnocování absorpční kapacity;
- výdaje na hrubou mzdu včetně zákonných odvodů zaměstnavatele na sociální a zdravotní pojištění a případných dalších odvodů, k nimž je zaměstnavatel povinen na základě právních předpisů (např. FKSP u příspěvkových organizací aj.) za ty zaměstnance, kteří byli příslušným

orgánem veřejné správy určení k vykonávání aktivit uvedených v předchozích bodech;

Vedle výše uvedených výdajů technické pomoci jsou způsobilé také následující výdaje, které byly vynaloženy orgánem veřejné správy při přípravě nebo implementaci projektů:

- náklady na odborné služby poskytované orgánem veřejné správy při přípravě nebo implementaci projektu, pokud tento orgán současně není příjemcem pomoci;
- náklady na služby vztahující se k přípravě a implementaci projektu poskytované orgánem veřejné správy, který je sám příjemcem pomoci, a který realizuje projekt na svůj vlastní účet bez pomoci externích poskytovatelů služeb.

Příslušný orgán veřejné správy buď fakturuje plnění uvedené v první odrážce příjemci pomoci, nebo toto plnění doloží na základě dokladů se stejnou průkazní hodnotou umožňujících určení skutečných nákladů uhrazených příslušným orgánem veřejné správy při provádění tohoto projektu.

Náklady uvedené v druhé odrážce jsou způsobilými výdaji, pokud jsou dodatečnými náklady a vztahují se buď k výdajům skutečně a přímo vynaloženým na spolufinancovaný projekt nebo k věcným příspěvkům. Náklady budou doloženy na základě dokladů umožňujících určení skutečně uhrazených nákladů nebo věcných příspěvků vynaložených příslušným orgánem veřejné správy na realizovaný projekt.

2.6.2 Výklad

Odlišně od ostatních pravidel, která jsou zaměřena na úpravu způsobilosti výdajů vynaložených příjemci pomoci, upravuje toto pravidlo především výdaje řídicích orgánů, platebního a certifikačního orgánu, auditního orgánu a dalších implementačních orgánů na nižších stupních implementačních struktur. Z hlediska věcného zaměření je jeho záběr širší, protože upravuje způsobilost výdajů na zabezpečení celého systému administrace podpor z Fondů EU a bude tak v sobě zahrnovat řadu různých druhů výdajů. Výdaje realizované v rámci technické pomoci tak musí splňovat podmínky způsobilosti stanovené v dalších pravidlech ve vazbě na charakter konkrétního výdaje.

Konkrétní aktivity, které budou financovány z technické pomoci, se budou do jisté míry odlišovat podle charakteru a potřeb jednotlivých operačních programů a jejich nastavení a specifikace pro konkrétní program je proto plně v kompetenci příslušných řídicích orgánů. Znění pravidla je navrženo na určité úrovni obecnosti, aby bylo východiskem k využití všemi řídicími orgány a umožňovalo jistou míru modifikace pro potřeby jednotlivých operačních programů a implementačních orgánů.

2.7 Finanční inženýrství

2.7.1 Pravidlo

Strukturální fondy¹⁰ mohou jako součást operačního programu financovat výdaje na operace zahrnující příspěvky na podporu nástrojů finančního inženýrství pro podniky, zejména malé a střední, jako jsou fondy rizikového kapitálu, záruční fondy a úvěrové fondy a pro fondy rozvoje měst.

V případě, že jsou tyto operace uskutečňovány prostřednictvím podílových fondů, jsou prováděny řídicím orgánem jedním nebo několika z následujících způsobů:

- zadáním veřejné zakázky v souladu s platnou legislativou, nebo
- udělením grantu v případě, že platná legislativa v oblasti veřejných zakázek není použitelná, přičemž pro tento účel je grant definován jako přímý finanční příspěvek formou daru:
 - Evropské investiční bance nebo Evropskému investičnímu fondu, nebo
 - Finanční instituci bez výzvy k předkládání nabídek, pokud je to v souladu s vnitrostátním právem slučitelným se Smlouvou.

2.7.2 Výklad

Legislativní úprava oblasti nástrojů finančního inženýrství je svým charakterem zaměřena na odlišné cílové skupiny než je tomu v případě ostatních pravidel, u kterých jsou podmínky způsobilosti výdajů definovány ve vztahu k příjemcům pomoci. V případě nástrojů finančního inženýrství evropská legislativa upravuje způsob zřízení a fungování těchto nástrojů, a tudíž definuje podmínky ve vztahu k jejím zřizovatelům a provozovatelům, tedy řídicím orgánům operačních programů, nikoliv příjemcům pomoci v tradičním slova smyslu.

Z tohoto důvodu výkladová část k tomuto pravidlu obsahuje odlišný charakter informací než v případě ostatních pravidel. Nejsou zde blíže specifikovány způsobilé výdaje pro příjemce pomoci v případě jejich zájmu o podporu z určitého nástroje finančního inženýrství, nýbrž podmínky pro zřízení a činnost jednotlivých typů fondů.

Nástroji finančního inženýrství se rozumí zejména následující typy fondů:

- a) Fondy rizikového kapitálu
- b) Záruční fondy

¹⁰ Text tohoto pravidla i jeho výklad budou upraveny po zveřejnění oficiálního překladu Implementačního nařízení.

- c) Úvěrové fondy
- d) Fondy rozvoje měst
- e) Podílové fondy

Fondy rizikového kapitálu jsou investiční nástroje zvláště zřízené za účelem poskytnutí finančního kapitálu nebo jiných forem rizikového kapitálu (včetně úvěrů) malým a středním podnikům v počátečních fázích rozvoje, a to zejména k financování růstových projektů, které jsou pro standardní bankovní úvěry příliš riskantní.

Záruční fondy jsou finanční instrumenty zajišťující fondy rizikového kapitálu a úvěrové fondy a další systémy rizikového financování malých a středních podnikatelů proti ztrátám vznikajícím z jejich investic do malých a středních podniků.

Úvěrové fondy jsou investiční nástroje zřízené za účelem poskytnutí úvěrů malým a středním podnikům, které jsou pro standardní bankovní úvěry a kapitálové trhy příliš riskantní.

Fondy rozvoje měst jsou fondy investující do partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem a do dalších projektů zahrnutých do integrovaného plánu pro udržitelný rozvoj měst.

Podílové fondy jsou fondy vytvořené za účelem investování do několika fondů rizikového kapitálu, záručních fondů, úvěrových fondů a fondů rozvoje měst.

Pomoc prostřednictvím nástrojů finančního inženýrství může být poskytnuta ve třech různých formách:

- návratné investice,
- záruky na návratné investice,
- kombinace návratných investic a záruk.

Tato pomoc, vyjma fondů rozvoje měst, je poskytována především pro malé a střední podniky, včetně velmi malých, jejichž parametry jsou definovány v Doporučení Komise č. 2003/361/EC ze dne 6. května 2003.¹¹ V případě fondů rozvoje měst je pomoc poskytována zejména na projekty partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP) a jiné projekty na městských územích, které jsou zahrnuty do integrovaných plánů udržitelného městského rozvoje.

¹¹ Středními, malými a velmi malými podniky se rozumějí podniky o následujících parametrech:

Kategorie podniku	Počet zaměstnanců	Obrat za poslední uzavřené účetní období	nebo	Aktiva vedená v rozvaze
Střední	< 250	≤ € 50 miliónů		≤ € 43 miliónů
Malý	< 50	≤ € 10 miliónů		≤ € 10 miliónů
Velmi malý	< 10	≤ € 2 miliónů		≤ € 2 miliónů

Pro financování nástrojů finančního inženýrství ze strukturálních fondů musí být předložen obchodní plán obsahující minimálně:

- cílový trh podniků nebo projekty městského rozvoje, včetně kritérií a podmínek pro jejich financování,
- provozní rozpočet nástrojů finančního inženýrství,
- vlastnictví nástrojů finančního inženýrství,
- vymezení spolufinancujících partnerů nebo akcionářů,
- stanovy nástrojů finančního inženýrství,
- ustanovení zaručující odbornost a nezávislost managementu,
- odůvodnění a plánované použití pomoci ze strukturálních fondů,
- pravidla nástroje finančního inženýrství pro ukončení investic v podnicích nebo projektech městského rozvoje,
- ustanovení o ukončení činnosti nástroje finančního inženýrství, včetně způsobu znovupoužití investovaných prostředků, které byly vráceny nástroji finančního inženýrství nebo prostředků zbylých po poskytnutí všech garancí, přiřaditelných k příspěvku z operačního programu.

Fond může být založen dvěma způsoby, a to jako:

- nezávislá právnická osoba řízená dohodou mezi spolufinancujícími partnery nebo akcionáři, nebo jako
- oddělená finanční jednotka v rámci finanční instituce.

V případě založení fondu jako oddělené finanční jednotky v rámci finanční instituce musí být prostředky investované do fondu, včetně prostředků ze strukturálních fondů, účetně odděleny od prostředků, které měla uvedená instituce k dispozici před založením předmětného fondu.

Náklady na řízení fondu jsou stanoveny v ročním průměru na následující úrovni, pokud se na základě veřejné soutěže neprokáže potřeba navýšení těchto nákladů nad rámec stanoveného limitu:

- 2 % z hodnoty poskytnutého kapitálu z operačního programu v případě podílových fondů,
- 2 % z hodnoty poskytnutého kapitálu z operačního programu nebo podílového fondu v případě záručních fondů,

- 3 % z hodnoty poskytnutého kapitálu z operačního programu nebo podílového fondu v případě ostatních nástrojů finančního inženýrství, vyjma nástrojů mikro-financování pro velmi malé podniky,
- 4 % z hodnoty poskytnutého kapitálu z operačního programu nebo podílového fondu v případě nástrojů mikro-financování pro velmi malé podniky.

Podmínky pro příspěvky z operačních programů do nástrojů finančního inženýrství musí být stanoveny v dohodě o financování mezi řádně pověřeným zástupcem nástroje finančního inženýrství na straně jedné a řídicím orgánem operačního programu na straně druhé. Tato dohoda o financování musí obsahovat minimálně následující ustanovení:

- očekávané výstupy,
- investiční strategie a plánování,
- monitoring implementace v souladu s relevantními předpisy,
- pravidla pro ukončení příspěvku z operačního programu do nástroje finančního inženýrství,
- ustanovení o ukončení činnosti nástroje finančního inženýrství, včetně způsobu znovupoužití investovaných prostředků, které byly vráceny nástroji finančního inženýrství nebo prostředků zbylých po poskytnutí všech garancí, přiřaditelných k příspěvku z operačního programu.

Výnosy z investic a úvěrů (po odečtení poměrných nákladů na řízení a motivačních odměn), mohou být preferenčně umístěny do soukromého sektoru, a to až do výše odměny definované ve stanovách příslušného nástroje finančního inženýrství, a následně pak rovným dílem rozděleny mezi všechny spolufinancující partnery nebo akcionáře.¹²

Příspěvky do nástrojů finančního inženýrství z operačních programů a jiných veřejných zdrojů a investice uskutečněné nástroji finančního inženýrství v jednotlivých případech podléhají pravidlům o veřejné podpoře, včetně Obecných zásad společenství o státní podpoře a rizikovém kapitálu MSP.

Kromě obecných podmínek pro nástroje finančního inženýrství, se na vybrané typy nástrojů vztahují dodatečné podmínky:

Podílové fondy

¹² Tento požadavek je stanoven za účelem minimalizace narušení konkurenčního prostředí na trhu rizikového kapitálu nebo úvěrů.

Spolufinancování podílových fondů bude řešeno na základě dohody mezi řídicím orgánem a podílovým fondem, která musí obsahovat minimálně následující ustanovení:

- podmínky pro příspěvky z OP do podílového fondu,
- výzvu k předložení nabídek adresované finančním zprostředkovatelům nebo fondům městského rozvoje,
- hodnocení, výběr a akreditaci finančních zprostředkovatelů nebo fondů městského rozvoje podílovým fondem,
- nastavení a monitorování investiční politiky nebo cílených plánů městského rozvoje, obsahující alespoň rámcové cíle a popis finančních produktů, které mají být podpořeny,
- proces reportování členskému státu nebo řídicímu orgánu,
- monitorování implementace investic v souladu s relevantními předpisy,
- pravidla pro ukončení příspěvku z podílového fondu do fondů rizikového kapitálu, záručních fondů, úvěrových fondů nebo fondů městského rozvoje,
- ustanovení o ukončení činnosti nástroje finančního inženýrství, včetně způsobu znovupoužití investovaných prostředků, které byly vráceny nástroji finančního inženýrství nebo prostředků zbylých po poskytnutí všech garancí, přiřaditelných k příspěvku z operačního programu.

V případě financování fondů rizikového kapitálu a záručních a úvěrových fondů z podílových fondů spolufinancovaných z operačních programů bude uzavřena dohoda o financování mezi podílovým fondem a předmětným nástrojem finančního inženýrství, která musí obsahovat minimálně následující ustanovení:

- očekávané výstupy,
- investiční strategie a plánování,
- monitoring implementace v souladu s relevantními předpisy,
- pravidla pro ukončení příspěvku z operačního programu do nástroje finančního inženýrství,
- ustanovení o ukončení činnosti nástroje finančního inženýrství, včetně způsobu znovupoužití investovaných prostředků, které byly vráceny nástroji finančního inženýrství nebo prostředků zbylých po

poskytnutí všech garancí, přiřaditelných k příspěvku z operačního programu.

Fondy rozvoje měst

Fondy rozvoje měst mohou investovat pouze do projektů na podporu partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem (PPP) nebo jiných projektů obsažených v integrovaném plánu pro udržitelný městský rozvoj, a to pouze formou majetkové účasti nebo poskytnutím úvěru nebo garance. Fondy rozvoje měst mohou podpořit i projekty městského rozvoje již podporované v rámci grantového schématu operačního programu, nesmějí ovšem re-financovat akvizice nebo se účastnit na projektech které již byly ukončeny.

Ostatní fondy

Ostatní fondy jsou určeny k investicím převážně do malých a středních podniků (MSP). Tyto investice mohou být uskutečněny pouze při vzniku, počátečních fázích vývoje, včetně předstartovního financování, nebo expanzi MSP a pouze do aktivit, které jsou manažery nástrojů finančního inženýrství považovány za ekonomicky životaschopné.

Fondy nesmí investovat do podniků v potížích ve smyslu Obecných zásad společenství o státní podpoře určené k záchraně a restrukturalizaci podniků v potížích.

2.8 Projekty vytvářející příjmy

2.8.1 Pravidlo

Projektem vytvářejícím příjmy se rozumí jakýkoliv projekt zahrnující investici do infrastruktury, za jejíž používání se účtují poplatky hrazené přímo uživateli, nebo jakýkoliv projekt zahrnující prodej nebo pronájem pozemků či budov nebo jakékoli jiné poskytování služeb za úplatu.

Toto pravidlo se neaplikuje na projekty podléhající pravidlům o veřejné podpoře ve smyslu článku 87 Smlouvy o založení ES.

Způsobilé výdaje se snižují o tyto příjmy při podání žádosti o pomoc z Fondů EU, pokud jsou známy, nejpozději však v okamžiku podání poslední žádosti o proplacení výdajů projektu.

Způsobilé výdaje na projekty vytvářející příjmy nepřevyší současnou hodnotu investičních nákladů, po odečtení současné hodnoty čistého příjmu z investice za konkrétní referenční období, na

- a) investice do infrastruktury nebo

- b) jiné projekty, u kterých lze příjmy předem objektivně odhadnout.

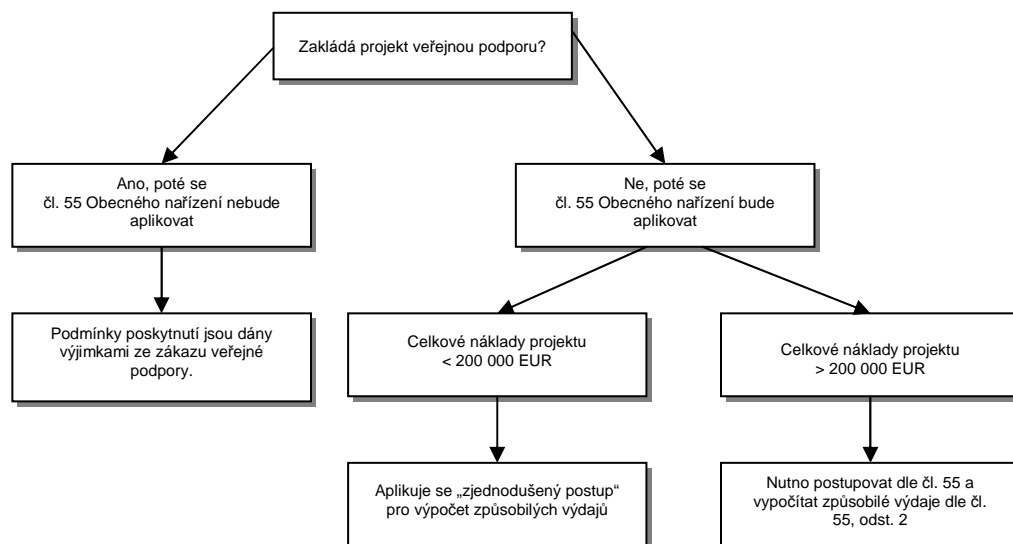
Pokud nejsou pro spolufinancování způsobilé veškeré investiční náklady, přiděluje se čistý příjem v poměrné výši na způsobilé a nezpůsobilé části investičních nákladů. Při výpočtu bere řídicí orgán v úvahu referenční období přiměřené pro kategorii dotyčné investice, kategorii projektu, běžně očekávanou ziskovost dané kategorie investice, použití zásady „znečišťovatel platí“ a případně aspekty rovnosti v souvislosti s relativní prosperitou státu.

Pro projekty, jejichž celkové náklady nepřesahují 200 000 EUR je stanoven zjednodušený postup výpočtu příjmů. Jednotná diskontní úroková sazba je stanovena ve výši 5 %, délka referenčního období je rovna délce realizace projektu plus 5 let a zůstatková hodnota majetku je 0. Ostatní parametry se při výpočtu neberou v úvahu.

Pokud není objektivně možné odhadnout příjmy předem, odečtou se příjmy vytvořené do pěti let od ukončení projektu od vykázaných výdajů. Pokud se nejpozději tři roky po uzavření operačního programu zjistí, že určitý projekt vytvořil příjmy, které nebyly odpovídajícím způsobem zohledněny, jsou tyto příjmy vráceny do souhrnného rozpočtu Evropské unie v poměru k příspěvku z fondů.

2.8.2 Výklad

Na následujícím diagramu je schématicky znázorněna situace při rozhodování o aplikaci pravidla:

Při projektech vytvářejících příjmy, je podpora z Fondů EU založena (vypočtena) na **principu finanční mezery**.¹³ Cílem je zjištění příslušné míry podpory z Fondů EU při respektování vzniklých příjmů v rámci projektu. Výpočet se skládá ze 3 kroků, kde se v kroku č. 1 počítají příjmy vytvářené projektem.¹⁴

Krok 1) Výpočet finanční mezery (FM):

$$FM = (DIN - DČCF) / DIN$$

FM – finanční mezera

$$DIN - \text{diskontované investiční náklady} = \sum_{i=1}^n IN_i * \frac{1}{(1+r)^i}$$

$$DČCF - \text{diskontované čisté cash flow} = \sum_{i=1}^n ČP_i * \frac{1}{(1+r)^i} + \frac{ZH}{(1+r)^n}$$

$$\text{kde čistý příjem (ČP)} = \sum_{i=1}^n P_i - V_i$$

IN	investiční náklady
ČP	čisté příjmy
P	příjmy
V	výdaje
n	délka referenčního období (počet let pro kterou se předpokládají čisté příjmy)
r	diskontní úroková sazba, kterou se diskontují budoucí hodnoty k současnému okamžiku
ZH	zůstatková hodnota na konci referenčního období

Krok 2) Výpočet modifikovaného základu pro výpočet podpory (MZVP), tj. výpočet hodnoty, na kterou se bude aplikovat míra podpory.

$$MZVP = ZV / FM$$

MZVP	modifikovaný základ pro výpočet podpory
ZV	způsobilé výdaje
FM	finanční mezera

Krok 3) Výpočet maximální možné míry podpory z Fondů EU při projektech vytvářející příjmy a nezakládající veřejnou podporu

$$\text{Dotace v Kč} = MZVP * \text{Dotace}$$

Příklad aplikace zjednodušeného postupu pro projekty o celkových nákladech menších než 200 000 EUR

Výchozí (neměnné) informace:

¹³ Princip spočívá ve výpočtu poměru mezi diskontovanými investičními náklady mínus čisté diskontované příjmy ku diskontovaným investičním nákladům.

¹⁴ K výpočtu pro období 2007-13 dále EK vydala pracovní dokument „Information note n° 64“, GUIDANCE ON THE METHODOLOGY FOR CARRYING OUT THE COST-BENEFIT ANALYSIS, Brussels, 13 February 2006.

- n (délka referenčního období) = délka realizace projektu + 5 let
- r (diskontní úroková sazba) = 5 %
- ZH (zůstatková hodnota na konci referenčního období) = 0
- Ostatní parametry ovlivňující výpočet nejsou brány v úvahu.

Příklad:

Vstupní data:

Pro účely výpočtu je uvažovaná maximální míra dotace na úrovni 85 %. Předpokládá se 5 % diskontní úroková sazba. Způsobilé výdaje tvoří 80 % z celkových nákladů. Níže uvedené hodnoty jsou reálných cenách v mil. Kč .

Rok	Investiční náklady	Provozní náklady	Příjmy	Zůstatková hodnota	Čisté cash flow
2007	25	-	-	-	-25
2008	25	-	-	-	-25
2009	-	2	5	-	3
2010	-	2	5	-	3
2011	-	2	5	-	3
2012	-	2	5	-	3
2013	-	2	5	-	3
Celkem	50	10	25	0	
Celkem (diskontováno)	46	8	20	0	-34

Řešení:

	Diskontované hodnoty	Nediskontované hodnoty
Celkové investiční náklady		50
z toho způsobilé výdaje (ZV)		40
Diskontované investiční náklady (DIN)	46	
Diskontované čisté cash-flow (DČCF) = $20+0-8$	12	

Krok 1) Výpočet finanční mezery (FM):

Výpočet způsobilých výdajů dle čl. 55 Obecného nařízení

$$ZV = DIN - DČCF$$

$$ZV = 46 - 12 = 34 \text{ mil. Kč}$$

Poté, finanční mezera (FM) je:

$$FM = ZV / DIN$$

$$FM = 34 / 46 = 74 \%$$

Krok 2) Výpočet modifikovaného základu pro výpočet podpory (MZVP), tj. výpočet hodnoty na kterou se bude aplikovat míra podpory.

$$MZVP = ZV * FM$$

Kde ZV jsou způsobilé výdaje

$$MZVP = 40 * 74 \% = 30 \text{ mil. Kč}$$

Krok 3) Výpočet maximální možné míry z Fondů EU

$$\text{Dotace EU} = MZVP * \text{Dotace}$$

$$\text{Dotace EU} = 30 * 85 \% = 26 \text{ mil. Kč}$$

Pozn.: výpočty jsou zaokrouhleny na celá čísla.

Úroky připsané na účet příjemce

Specifickým druhem potenciálních příjmů projektu jsou úroky, které mohou být vygenerovány z poskytnutých záloh dotačních prostředků na účtu příjemce pomoci. Tyto úroky mohou na účtu příjemce vzniknout pouze tehdy, pokud mu bude poskytovatelem pomoci poskytnuta z dotačních prostředků záloha na krytí výdajů projektu.

Pokud nebude pro daný projekt řídicím orgánem vyžadováno vedení samostatného bankovního účtu, tj. příjemce bude pro projekt používat stejný bankovní účet, který používá pro své ostatní transakce, nelze úroky potenciálně vygenerované z prostředků poskytnuté zálohy zahrnout do zdrojů financování projektu, protože nelze spolehlivě zjistit výši úroků, která přísluší k danému objemu prostředků poskytnutých ve formě zálohy, přímo z bankovního výpisu.

Pokud je příjemce povinen vést pro účely projektu zvláštní účet, je výše úroků, která přísluší k danému objemu prostředků poskytnutých ve formě zálohy, vyčíslitelná pouze za předpokladu, že přes daný účet nebudou protékat i prostředky z jiných zdrojů, tj. především prostředky z vlastních zdrojů samotného příjemce a případně bankovních úvěrů.

Pokud tyto úroky na účtu příjemce pomoci vzniknou a jejich výši lze spolehlivě vykázat, pak jsou tyto prostředky, za použití analogie s ustanovením čl. 83 Obecného nařízení, součástí spolufinancování z národních veřejných zdrojů, tj. budou použity na úhradu způsobilých výdajů projektu a budou vykázány poskytovateli dotace při vyúčtování projektu.

2.9 Výdaje na bydlení

2.9.1 Pravidlo

Výdaje na bydlení¹⁵ jsou způsobilé, pokud se jedná o výdaje v oblasti integrovaného rozvoje měst nebo oblastí, ve kterých dochází nebo by mohlo docházet k fyzickému chátrání staveb a sociálnímu vyloučení. Příděly na výdaje na bydlení nepřekročí buď 3 % přidělu z Evropského fondu pro regionální rozvoj na dotyčné operační programy nebo 2 % celkového přidělu z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Výdaje jsou omezeny na:

- bytové domy nebo
- budovy ve vlastnictví orgánů veřejné správy nebo neziskových provozovatelů a využívané jako bydlení pro domácnosti s nízkými příjmy nebo pro osoby se zvláštními potřebami.

Způsobilými výdaji jsou pouze následující intervence:

- (a) Renovace následujících společných částí nájemních domů:
 - i. opravy následujících hlavních částí struktury budov: střecha, fasáda, okna/dveře na fasádě, schodiště, vnitřní a vnější chodby, vchody a jejich exteriéry, výtahy;
 - ii. technické instalace v budovách;
 - iii. opatření na úsporu energie.
- (b) Zajištění moderního sociálního bydlení dobré kvality prostřednictvím renovací a změn využití stávajících budov.

Toto pravidlo je platné pouze pro fond ERDF.

2.9.2 Výklad

Implementační nařízení stanovuje v čl. 47 následující kritéria pro vymezení sociálního bydlení. Oblasti vybrané pro projekty na poli bydlení, na které se odkazuje v článku 7, odst. 2 Nařízení o ERDF, musí souhlasit nejméně se třemi z následujících kritérií, z nichž dvě jsou vybraná z následujícího položek očíslovaných od (a) do (h):

- (a) vysoká úroveň chudoby a exkluze
- (b) vysoká úroveň dlouhodobé nezaměstnanosti
- (c) nezaručené/nejisté demografické trendy

¹⁵ Text tohoto pravidla i jeho výklad budou upraveny po zveřejnění oficiálního překladu Implementačního nařízení.

- (d) nízká úroveň vzdělání, významné nedostatky znalostí a vysoká absence školní docházky
- (e) vysoká úroveň kriminality a delikvence
- (f) mimořádně zchátralé prostředí
- (g) nízká úroveň ekonomických aktivit
- (h) vysoký počet imigrantů, etnických a minoritních skupin, nebo uprchlíků
- (i) komparativně nízká úroveň ceny nemovitostí
- (j) nízká úroveň úspor energie v budovách

Hraniční hodnoty pro každé kritérium budou určeny ve formě partnerství společně Komisí a ČR.

2.10 Nákup pozemků

Náklady na nákup nezastavěného pozemku jsou způsobilé výdaje v případě, že jsou splněny následující podmínky:

- (a) pořízení přímo souvisí se schváleným projektem, tedy existuje přímá vazba mezi nákupem pozemku a cíli projektu,
- (b) pořizovací cena pozemku může být započtena maximálně do výše 10 % celkových způsobilých výdajů na projekt,
- (c) pozemek bude oceněn znaleckým posudkem vyhotoveným znalcem dle zákona č. 151/1997 Sb., oceňování majetku ve znění pozdějších předpisů, který nesmí být starší než 6 měsíců před datem registrace projektu,
- (d) způsobilým výdajem je pořizovací cena maximálně však do výše ceny zjištěné znaleckým posudkem.

U ERDF ve výjimečných a náležitě odůvodněných případech může řídicí orgán povolit vyšší procentuální sazbu dle bodu (b) pro projekty týkající se ochrany životního prostředí. U ESF není možno financovat nákup pozemků. Tímto není dotčena možnost nákupu pozemků u ESF pomocí křížového financování.

Zastavěný pozemek je způsobilý výdaj za stejných podmínek jako stavba, která na něm leží.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- ta část pořizovací ceny pozemku, která je větší než 10 % celkových způsobilých výdajů na

projekt,   • ta část pořizovací ceny pozemku, která je větší cena zjištěná znaleckým posudkem.

Název související kapitoly	Číslo kapitoly
Pořízení majetku - koupě	3.1.3.1

2.11 Pořízení staveb

Náklady na nákup již postavených staveb a pozemků, na nichž tyto stavby stojí, jsou způsobilé výdaje za předpokladu, že existuje přímá vazba mezi nákupem stavby a cíli projektu, za těchto podmínek:

- (a) stavba bude oceněna znaleckým posudkem vyhotoveným znalcem dle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku ve znění pozdějších předpisů, který nesmí být starší než 6 měsíců před datem registrace projektu,
- (b) způsobilým výdajem je pořizovací cena maximálně však do výše ceny zjištěné znaleckým posudkem,
- (c) stavba vyhovuje všem zákonným předpisům, především stavebním, hygienickým, bezpečnostním, a zejména ustanovením stavebního zákona a prováděcích vyhlášek, stavba je určena pro daný účel využití a v tomto smyslu je vydáno kolaudační rozhodnutí nebo rozhodnutí o předčasném užití stavby a jsou odstraněny veškeré případné nedostatky, na které upozornil stavební úřad při vydání kolaudačního rozhodnutí,
- (d) nevyhovuje-li budova legislativním předpisům v některých bodech a předpokládá-li se v rámci daného projektu jejich náprava, kterou provede příjemce, uvedou se tyto body rovněž v osvědčení znalce týkajícího se technického stavu dané nemovitosti,
- (e) pořízená stavba neobdržela v posledních deseti letech před registrací žádosti státní dotaci nebo dotaci z evropských fondů, což by v případě spolufinancování nákupu ze strany Fondů EU vedlo k duplicitě podpory,
- (f) stavba bude využívána ke svému účelu po dobu vymezenou ve smlouvě o financování nebo v rozhodnutí a pouze v souladu s cíli daného projektu.

Řídící orgán může ve výjimečných a řádně odůvodněných případech povolit pořízení staveb, které jsou pro účely projektu určeny k demolici. V tomto případě se aplikují podmínky (a) a (b). U ESF není možno financovat pořízení

staveb. Tímto není dotčena možnost pořízení staveb u ESF pomocí křížového financování.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména výdaje na majetek, který byl pořízen v minulosti z Fondů EU.

Název související kapitoly	Číslo kapitoly
Pořízení majetku - koupě	3.1.3.1

2.12 Výdaje na pořízení použitého zařízení

Pořízení použitého majetku¹⁶ může být považováno za způsobilý výdaj v odůvodněných případech a za předpokladu splnění následujících podmínek:

- (a) pořizovací cena použitého zařízení je nižší než výdaje na obdobné nové zařízení,
- (b) použité zařízení bude oceněno znaleckým posudkem vyhotoveným znalcem dle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku ve znění pozdějších předpisů, který nesmí být starší než 6 měsíců před datem registrace projektu,
- (c) způsobilým výdajem je pořizovací cena maximálně však do výše ceny zjištěné znaleckým posudkem,
- (d) pořizované zařízení neobdrželo v posledních pěti letech před registrací žádosti státní dotaci nebo dotaci z evropských fondů, což by v případě spolufinancování nákupu ze strany Fondů EU vedlo k duplicitě podpory,
- (e) zařízení má technické parametry nutné pro danou činnost a splňuje platné normy a standardy.

V ostatních případech¹⁷ je nutno splnit body (a), (d) a (e).

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména kursové rozdíly (nezpůsobilým výdajem je rozdíl mezi kurzem devizového trhu vyhlášeným Českou národní bankou k okamžiku ocenění účetního případu a kurzem komerční banky příjemce pomoci k okamžiku zaplacení). Kursové rozdíly jsou nezpůsobilé pro

¹⁶ Jedná se o samostatné movité věci, popřípadě soubory movitých věcí se samostatným technicko ekonomickým určením, jejichž vstupní cena je vyšší než 40 000 Kč a mají provozně technické funkce delší než 1 rok. (viz § 26, odst. 2., písm. a) zákona o dani z příjmů č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

¹⁷ Nejedná se o samostatné movité věci, popřípadě soubory movitých věcí se samostatným technicko ekonomickým určením, jejichž vstupní cena je vyšší než 40 000 Kč a mají provozně technické funkce delší než 1 rok. (viz § 26, odst. 2., písm. a) zákona o dani z příjmů č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

všechny účetní případy. Kursové rozdíly jsou obecně nezpůsobilé pro jakýkoli typ výdaje.

Název související kapitoly	Číslo kapitoly
Pořízení majetku - koupě	3.1.3.1

2.13 Leasing

Leasing je zvláštní způsob financování spočívající v pronájmu předmětu na předem stanovenou dobu za dohodnutou odměnu, který je v případě finančního leasingu spojený s právem či povinností převodu vlastnictví předmětu leasingu na nájemce. Rozlišujeme dva základní druhy leasingu:

- finanční leasing - pronájem movité věci, po jehož skončení přechází předmět leasingu za dohodnutou kupní cenu do vlastnictví nájemce;
- operativní leasing - pronájem movité věci, po jehož skončení se předmět leasingu zpravidla vrací pronajímateli;

Finanční leasing

Základní pravidlo pro oblast finančního leasingu stanoví, že finanční leasing je způsobilým výdajem pouze v případě, pokud je způsobilý pro financování z Fondů EU také předmět tohoto leasingu.

U leasingových smluv s doložkou o odkupu (nebo u smluv stanovujících minimální leasingové období o délce, která odpovídá životnosti investice, která je předmětem smlouvy) nesmí částka způsobilá ke spolufinancování z Fondů EU a národních veřejných zdrojů přesáhnout tržní hodnotu investice, která je předmětem leasingu. Jiné výdaje související s leasingovou smlouvou (daně, marže pronajímatele, úroky, režijní výdaje, pojišťovací výlohy apod.) nejsou způsobilými výdaji. Způsobilým výdajem jsou pouze splátky vztahující se k období realizace projektu.

Operativní leasing

Operativní leasing je způsobilým výdajem i v případě, že předmět tohoto leasingu není způsobilý pro financování z Fondů EU. V tomto případě je nutné prokázat, že předmět leasingu je nezbytný pro realizaci projektu. Řídící orgán může upřesnit, které předměty lze financovat formou operativního leasingu.

U leasingových smluv bez doložky o odkupu, jejichž délka trvání je nižší než životnost investice, která je předmětem smlouvy, jsou způsobilé pouze splátky, které se vztahují k období realizace projektu a současně k období, po které byl předmět leasingu pro daný projekt využíván. Pokud není předmět leasingu využíván pouze pro účely projektu, je způsobilá pouze alikvotní část leasingových splátek za příslušné období. U tohoto typu leasingových smluv musí být nájemce schopen prokázat, že smlouva byla nejhospodárnější metodou

k získání zařízení, tj. využití operativního leasingu musí být finančně nejvýhodnějším řešením pro projekt. Z tohoto důvodu není způsobilým výdajem na leasing ta část výdajů, o kterou přesahují výdaje na leasing výši výdajů, které by představoval běžný pronájem stejného předmětu v daném čase a místě.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- splátky finančního leasingu, kdy předmět finančního leasingu není sám způsobilým výdajem
- jiné výdaje související s leasingovou smlouvou (daně, marže pronajímatele, úroky, režijní výdaje, pojišťovací výlohy apod.)
- splátky finančního i operativního leasingu, které se nevztahují k době realizace projektu

Název související kapitoly	Číslo kapitoly
Pořízení majetku – leasing	3.1.3.2

2.14 Skutečně vzniklé výdaje, odpisy, režijní náklady a věcné příspěvky

Fondy EU proplácejí pouze tzv. „skutečně vzniklé výdaje“, tj. výdaje, které jsou ze strany příjemce řádně doložené účetními doklady a skutečné zaplacení bylo opět doloženo (viz pravidlo „Základní principy způsobilosti výdajů“). Výjimku z podmínky doložení skutečného zaplacení tvoří (za splnění dále uvedených podmínek):

- a) odpisy,
- b) režijní náklady,
- c) věcné příspěvky.

A. Odpisy

Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku používaného pro účely projektu jsou způsobilým výdajem za dobu trvání projektu za předpokladu, že nákup takového majetku není součástí způsobilých výdajů a na pořízení tohoto majetku nebyly použity prostředky z dotace z veřejných zdrojů.

Pro účely posuzování způsobilosti výdajů se za způsobilý výdaj považuje daňový odpis (vypočtený ze způsobilé vstupní ceny majetku) maximálně do výše poměrné části ročních odpisů stanovené s přesností na měsíce či dny připadající na dobu realizace projektu. Pokud se majetek využívá pro realizaci projektu pouze z části, je nutno výše uvedené odpisy zahrnout do způsobilých výdajů v alikvotní části.

Pro výpočet způsobilých odpisů bude vstupní cena majetku upravena takovým způsobem, aby obsahovala pouze způsobilé výdaje.

B. Režijní náklady

Režijní náklady jsou způsobilými výdaji za předpokladu, že jejich základem jsou skutečné výdaje související s implementací projektů a jsou přiřazeny k danému projektu poměrným způsobem podle řádně odůvodněné, spravedlivé a nestranné metody.

Evropský sociální fond umožňuje v případě grantů stanovit nepřímé náklady (režijní náklady) také paušálně až do výše 20 % přímých nákladů projektu. V rámci cíle Evropské územní spolupráce je hranice stanovena na 25 %.

Řídící orgány stanoví podmínky, za kterých je možno režijní náklady stanovit paušálně.

C. Věcné příspěvky

Věcné příspěvky jsou způsobilým výdajem za předpokladu, že splňují následující podmínky:

1. jedná se o poskytnutí pozemku, nemovitého majetku, zařízení, surovin, poskytnutí výzkumné / odborné činnosti nebo neplacené dobrovolné práce bez nároku na odměnu,
2. hodnota může být nezávisle vyhodnocena a zkontrolována,
3. nepřevyšší celkové způsobilé výdaje po odečtení hodnoty příspěvků z Fondů EU.

V případě poskytnutí pozemku nebo nemovitosti musí být výdaj oceněn znaleckým posudkem vyhotoveným znalcem, který nesmí být starší než 6 měsíců před datem registrace projektu.

V případě neplacené dobrovolné práce se hodnota této práce určuje na základě vynaloženého času a obvyklé hodinové a denní sazby za provedenou práci v místě realizace.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- výdaje na reprezentaci, zejména výdaje na pohoštění a občerstvení s výjimkami uvedenými v kap. 3.4.2 Výdaje na reprezentaci,
- režijní náklady, které se týkají všeobecného provozu organizace.
- provozní výdaje, a to zejména:
 - výdaje na rutinní opravy a udržování,
 - dary,
 - manka a škody, např. na dlouhodobém majetku nebo jeho části ve výši jeho zůstatkové ceny, zaviněná manka a škody, jakož i nezaviněná nad stanovené

normy přirozených úbytků,

- výdaje odpovídající svým vymezením účetní kategorii mimořádných nákladů (jedná se např. o opravu nákladů minulých účetních období, vyúčtování nároku zaměstnanců na odstupné při reorganizaci, odškodnění při pracovních úrazech, výdaje, kterými nájemce podle smlouvy uvádí po skončení nájmu najatou věc do předešlého stavu, atd.).

Název související kapitoly	Číslo kapitoly
Odpisy majetku	3.1.3.3
Režijní náklady	3.4.1
Neplacená dobrovolná práce	3.3.3

2.15 Osobní náklady

Osobní náklady na zaměstnance pracující na projektu jsou způsobilým výdajem za předpokladu splnění základních principů způsobilosti a jejich řádného doložení.

Základním způsobilým výdajem v oblasti osobních nákladů jsou mzdové náklady - hrubá mzda, plat nebo odměna z dohod zaměstnanců pracujících na projektu (popř. její alikvotní část odpovídající počtu hodin odpracovaných na projektu) včetně zákonných náhrad/příplatků např. za práci přesčas, práci ve svátek apod., pokud zaměstnanec vykonával v tomto časovém období práce přímo s projektem související. Dále jsou způsobilým výdajem zákonem stanovené obligatorní výdaje zaměstnavatele za zaměstnance pracujícího na daném projektu, popř. jejich alikvotní část odpovídající pracovnímu vytížení zaměstnance na daném projektu, za předpokladu, že splňují základní principy způsobilosti výdajů, jsou placeny v souladu s platnými právními předpisy a představují pro příjemce skutečný výdaj na daný projekt.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- mzdové náklady zaměstnanců, kteří se na realizaci projektu nepodílí,
- u zaměstnanců, kteří se na realizaci projektu podílí, alikvotní část osobních nákladů, která neodpovídá pracovnímu vytížení zaměstnance na daném projektu,
- ostatní (sociální) výdaje na zaměstnance, ke kterým nejsou zaměstnavatelé povinni dle zvláštních právních předpisů (např. příspěvky na penzijní připojištění, dary, apod.),
- odměny členům statutárních orgánů

Název související kapitoly	Číslo kapitoly
Osobní náklady a cestovní náhrady	3.3

2.16 Finanční výdaje, služby a poplatky

Obecnou podmínkou způsobilosti finančních výdajů¹⁸ a poplatků je jejich nevyhnutelnost a přímá vazba na přípravu a implementaci podpořeného projektu, resp. požadavek řídicího orgánu na jejich vynaložení v souvislosti s přípravou a realizací projektu. Tato podmínka se vztahuje i na pojištění majetku a na správní a místní poplatky, jako jsou např. poplatky za zápis do katastru nemovitostí, výpis z obchodního rejstříku, vydání stavebního povolení, výpis z rejstříku trestů, odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, notářské poplatky, atd. Konkrétní poplatky, které budou u jednotlivých operačních programů považovány za způsobilé výdaje, určí řídicí orgán dle charakteru operačního programu.

Kromě správních a místních poplatků s přímou vazbou na realizaci projektu jsou způsobilými výdaji také:

- Bankovní poplatky za mezinárodní finanční transakce,
- Výdaje za zřízení a vedení účtu a za finanční transakce na tomto účtu, pokud je pro realizaci projektu vyžadováno zřízení a vedení zvláštního účtu; v opačném případě je úprava způsobilosti těchto výdajů v kompetenci řídicích orgánů,
- Výdaje na právní poradenství, technické a finanční experty a výdaje na publicitu, pokud musely být vynaloženy v přímé souvislosti s přípravou a realizací projektu,
- Účetní výdaje a výdaje na provedení auditu, pokud tak stanoví řídicí orgán,
- Výdaje na bankovní záruky, poskytnuté finančními institucemi v rozsahu stanoveném národní či evropskou legislativou.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- správní a místní poplatky, které nemají přímou vazbu na přípravu a realizaci projektu, resp. jejichž způsobilost nebyla stanovena řídicím orgánem,
- výdaje na právní spory,
- sankční poplatky, pokuty a penále, případně další sankční výdaje, ať už sjednané ve smlouvách nebo vznikající z jiných příčin,
- rozdíly mezi kurzem devizového trhu vyhlášeným ČNB k okamžiku ocenění účetního případu a kurzem komerční banky příjemce pomoci k okamžiku zaplacení,
- úroky z úvěru a půjček,
- konzultační služby, pokud mají formu trvalých nebo pravidelných činností a pokud se vztahují k běžným provozním výdajům podnikatele, jako je např. běžné daňové poradenství, pravidelné právní poradenství nebo reklama,

¹⁸ Text tohoto pravidla i jeho výklad budou upraveny po zveřejnění oficiálního překladu Implementačního nařízení.

Název související kapitoly	Číslo kapitoly
Služby	3.4
Finanční výdaje a poplatky	3.6

2.17 DPH a jiné daně

Daně jsou obecně nezpůsobilým výdajem. Za nezpůsobilé výdaje z titulu daně považujeme zejména přímé daně, daň z nemovitostí, daň z převodu nemovitostí, daň dědickou a darovací, silniční daň a clo. Z tohoto pravidla existuje výjimka pro daň z přidané hodnoty, která je definována níže.

Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty je podřízena podmínce zakotvené v nařízení platných pro období 2007-2013, která stanovuje nezpůsobilost daně z přidané hodnoty s nárokem na odpočet. V souladu s následujícími pravidly lze způsobilost daně z přidané hodnoty odděleně aplikovat na plátce a neplátce DPH.

- Plátce DPH

Plátce DPH není obecně oprávněn nárokovat si za způsobilý výdaj daň z přidané hodnoty s nárokem na odpočet. Dle § 72 odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění má plátce nárok na odpočet daně, pokud přijatá zdanitelná plnění použije pro uskutečnění své ekonomické činnosti. V tomto případě není rozhodující, zda plátce odpočet DPH nárokoval či nikoliv, ale především existence zákonné možnosti uplatnění odpočtu daně z přidané hodnoty. V takovémto případě je DPH s nárokem na odpočet nezpůsobilý výdaj. V souladu s platnou legislativou existují pro plátce DPH i další možnosti zohlednění DPH na vstupu. Níže popsané varianty mohou dále ovlivnit způsobilost či nezpůsobilost daně z přidané hodnoty.

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění prostřednictvím § 72 odst. 5 dále definuje situaci, kdy plátce přijatá zdanitelná plnění použije jak pro uskutečnění své ekonomické činnosti, tak pro účely s ní nesouvisející. V tomto případě má plátce nárok na odpočet daně pouze v poměrné výši odpovídající rozsahu použití pro ekonomickou činnost. Způsobilým výdajem je pouze ta část DPH, kde plátce DPH nemá nárok na odpočet při splnění obecných podmínek způsobilosti výdajů.

Pokud je plátce DPH povinen dle § 72 odst. 4 a § 76 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, krátiť odpočet daně z přidané hodnoty na vstupu, pak je za způsobilý výdaj považována pouze ta část daně z přidané hodnoty, která není považována za poměrnou část nároku na odpočet.

Pokud plátce DPH nemá možnost nárokovat si odpočet daně na vstupu v souladu s § 75 odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, je daň z přidané hodnoty na vstupu způsobilým výdajem za předpokladu splnění základních principů pro uznávání způsobilých výdajů a za podmínky, že se daň z přidané hodnoty vztahuje k plněním (nákupu služeb či zboží), která jsou sama považována za způsobilá.

- Neplátce DPH

Pro subjekty, které nejsou plátcí daně z přidané hodnoty, je daň z přidané hodnoty způsobilým výdajem, neboť nejsou dle platné právní úpravy oprávněni nárokovat si odpočet daně na vstupu. Zde opět platí, že plnění, ke kterým se váže daň z přidané hodnoty, musí být sama způsobilými výdaji.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- daň z přidané hodnoty nebo její část, pokud existuje zákonný nárok na její odpočet,
- přímé daně, daň z nemovitostí, daň z převodu nemovitostí, daň dědická a darovací, silniční daň,
- clo.

Název související kapitoly	Číslo kapitoly
Daně	3.5

3 Výklad k pravidlům dle druhu výdajů

Způsobilé výdaje definovány v pravidlech pro období 2007-13 (viz kapitola 2). Tato pravidla jsou vymezena v souladu s nařízeními EU pro období 2007-13 a respektují výjimky stanovené ve zvláštních nařízeních pro každý z Fondů EU.

Vzhledem k širokému spektru činností, které jsou uvažovány pro podporu Fondů EU, je následující výklad způsobilých výdajů dle druhu (vycházející z pravidel) proveden obecně bez rozlišení způsobilosti na jednotlivé operační programy.

Tato kapitola je členěna na jednotlivé výdajové skupiny (majetek, materiál a zásoby, osobní náklady a cestovní náhrady, atd.). Toto členění přehledně a uceleně navazuje na kategorizaci výdajů v návaznosti na účetní předpisy, a to zejména uspořádání a označování položek rozvahy (bilance) a uspořádání a označování položek výkazu zisku a ztráty v druhovém členění. Každá skupina výdajů, pokud to dle obsahu je možné, je členěna na následujících podkapitoly:

- vymezení základních pojmů (základní úprava a obsahové vymezení),
- oceňování (základní úprava, účetní ocenění, ocenění pro způsobilost),
- popis výdajových skupin (s uvedením způsobilých a nezpůsobilých typů výdajů).

3.1 Majetek

3.1.1 Vymezení základních pojmů

Základní právní úprava

- pro podnikatele účtující v soustavě podvojného účetnictví
 - vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (§6, § 7)

- český účetní standard pro podnikatele č. 013 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek
- pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví (např. občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy)¹⁹
 - vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (§7,§8)
 - český účetní standard pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání č. 409 Dlouhodobý majetek
- pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu
 - vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (§7,§8)
 - český účetní standard pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, státní fondy a organizační složky státu č. 512 Dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý hmotný majetek.

Pro účely zákona o dani z příjmu č. 586/1992 Sb. v platném znění je majetek definován prostřednictvím § 26 a násl. (hmotný majetek) a § 32a (nehmotný majetek).

**Obsahové
vymezení**

Obsahové vymezení majetku je obsaženo v jednotlivých prováděcích vyhláškách k zákonu o účetnictví.

Podnikatelské subjekty

V souladu s § 6 vyhlášky č. 500/2002 Sb. dlouhodobý nehmotný majetek obsahuje zejména:

- zřizovací výdaje, které byly vynaloženy na založení účetní jednotky. Typickým příkladem jsou správní poplatky, odměny za zprostředkovatelské služby popř. nájemné. Pro zřizovací výdaje dále platí, že byly vynaloženy v období mezi založením a vznikem účetní jednotky. Za zřizovací výdaje nelze považovat zejména výdaje:

¹⁹ Pro účely metodické příručky je východisko účetní legislativa platná pro podnikatelské subjekty. Legislativní úprava pro ostatní subjekty je uvedena pouze tehdy, pokud zde existuje významná odlišnost od účetní legislativy platné pro podnikatelské subjekty a nelze využít principu analogie.

- spojené s pořízením zařízení/dlouhodobého majetku/vybavení prostor účetní jednotky a nákup zásob,
- nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software,
- ocenitelná práva. Do této kategorie je možné zařadit např. průmyslové a užité vzory, ochranné známky, výsledky duševní tvůrčí činnosti apod.,
- goodwill. Kladný nebo záporný goodwill vzniká mezi oceněním podniku a souhrnem jeho individuálně přeceněných složek majetku snížených o převzaté závazky. Pro vznik goodwillu je nezbytné, aby byl podnik nabytý zejména koupí, vkladem nebo v rámci přeměny společnosti. Goodwill nelze účetně zachytit při změně právní formy společnosti ani interně u vlastní společnosti,
- povolenky na emise a preferenční limity,
- jiný dlouhodobý nehmotný majetek,
- technické zhodnocení od částky, která je stanovena zákonem o daních z příjmů č. 586/1992Sb., v platném znění prostřednictvím § 33.

Dále jsou při účetním zachycení dlouhodobého nehmotného majetku používány účty nedokončeného dlouhodobého majetku, které slouží k zachycení majetku v období jeho pořízení do doby jeho uvedení do užívání a účty zachycující poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek.

Pro všechny výše uvedené kategorie z účetního pohledu platí, že pro vykázání v rámci kategorie dlouhodobého nehmotného majetku musí být doba použitelnosti majetku delší jak 1 rok. Účetní jednotka je dále oprávněna stanovit si vyšší ocenění (s výjimkou goodwillu), od které se bude nehmotný majetek evidovat jako dlouhodobý nehmotný majetek při respektování zejména principu významnosti. Pod tímto limitem vykazuje účetní jednotka zpravidla drobný nehmotný majetek s dobou použitelnosti delší než 1 rok v nákladech.

V souladu s § 7 vyhlášky č. 500/2002 Sb. dlouhodobý hmotný majetek obsahuje zejména:

- pozemky bez ohledu na vyšší ocenění. Pokud je předmětem činnosti účetní jednotky nákup a prodej nemovitostí a účetní jednotka tyto nemovitosti nepoužívá, nepronajímá a neprovádí na nich technické zhodnocení, ale nakupuje je za účelem prodeje, pak je o nich účtováno jako o zboží a nikoliv jako o majetku,
- stavby bez ohledu na vyšší ocenění a dobu použitelnosti,
- samostatné movité věci a soubory movitých věcí, jejichž doba použitelnosti je delší než 1 rok a od výše ocenění určeného účetní

jednotkou při respektování principu významnosti. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí s dobou použitelnosti delší než 1 rok, které nesplní výši ocenění stanovené účetní jednotkou, jsou považovány za drobný hmotný majetek, o kterém je zpravidla účtováno jako o zásobách,

- pěstitelské celky trvalých porostů, základní stádo a tažná zvířata,
- jiný dlouhodobý hmotný majetek (např. umělecká díla, která nejsou součástí stavby, sbírky, předměty kulturní hodnoty apod.),
- technické zhodnocení.

Dále jsou při účetním zachycení dlouhodobého hmotného majetku používány účty nedokončeného dlouhodobého hmotného majetku, které slouží k zachycení majetku v období jeho pořízení do doby jeho uvedení do užívání a účty zachycující poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek.

Hlavní odlišnosti ve vymezení majetku pro ostatní účetní jednotky

Pro účetní jednotky účtující v souladu s vyhláškou č. 504/2002 Sb., a č. 505/2002 Sb., je pojmové vymezení jednotlivých majetkových kategorií obdobné jako pro účetní jednotky účtující v souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb. jak je uvedeno výše. Základní rozdíl lze nicméně spatřovat zejména ve stanovení limitů pro ocenění položek majetku a jejich vykazování v rámci jednotlivých majetkových kategorií, jak ukazuje následující tabulka:

Majetková kategorie	Vyhláška č. 500/2002 Sb., pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví	Vyhláška č. 504/2002 Sb., pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví	Vyhláška č. 505/2002 Sb., pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu
Dlouhodobý nehmotný majetek	Nehmotný majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok a od výše ocenění určené účetní jednotkou	Nehmotný majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok a od výše ocenění určené účetní jednotkou	Nehmotný majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok, u kterých ocenění převyšuje částku 60 000 Kč
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	Složky majetku, pokud mají dobu použitelnosti delší než jeden rok a účetní jednotka je nevykazuje v položce "B.I. Dlouhodobý nehmotný majetek", ale v nákladech.	Nehmotný majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a ocenění jedné položky je v částce 7 000 Kč a vyšší a nepřevyšuje částku 60 000 Kč, který byl pořízen nejpozději 31. prosince 2002, a to až do doby vyřazení.	Nehmotný majetek, pokud jeho doba použitelnosti je delší než jeden rok a ocenění je v částce 7 000 Kč a vyšší a nepřevyšuje částku 60 000 Kč. Účetní jednotka může rozhodnout vnitřním předpisem o snížení stanovené dolní hranice.

Majetková kategorie	Vyhláška č. 500/2002 Sb., pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví	Vyhláška č. 504/2002 Sb., pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví	Vyhláška č. 505/2002 Sb., pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu
Samostatné movité věci	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí se samostatným technicko- ekonomickým určením s dobou použitelnosti delší než jeden rok a od výše ocenění určené účetní jednotkou	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí se samostatným technicko- ekonomickým určením s dobou použitelnosti delší než jeden rok a od výše ocenění určené účetní jednotkou	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí se samostatným technicko- ekonomickým určením s dobou použitelnosti delší než jeden rok a ocenění jedné položky převyšuje částku 40 000 Kč, včetně technického zhodnocení tohoto majetku, jehož ocenění jedné položky převyšuje částku 40 000 Kč.
Drobný hmotný majetek	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí se samostatným technicko- ekonomickým určením s dobou použitelnosti delší než jeden rok nevykázané v položce "B.II.3. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí" se považují za drobný hmotný majetek, o kterém účetní jednotka účtuje jako o zásobách.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí se samostatným technicko- ekonomickým určením, s dobou použitelnosti delší než jeden rok, nevykázané v položce "A.II.4. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí" se považují za drobný hmotný majetek a účetní jednotka o něm účtuje jako o zásobách. ----- V rámci majetku se dále vykazuje: Drobný dlouhodobý hmotný majetek" obsahuje movité věci, popřípadě soubory movitých věcí se samostatným technicko- ekonomickým určením, jejichž doba použitelnosti je delší než jeden rok a ocenění jedné položky je 3 000 Kč a vyšší a nepřevyšuje částku 40 000 Kč, který byl pořízen nejpozději 31. prosince 2002, a to až do doby vyřazení.	Movité věci, popřípadě soubory movitých věcí se samostatným technicko- ekonomickým určením, u kterých doba použitelnosti je delší než jeden rok a ocenění jedné položky je v částce 3 000 Kč a vyšší a nepřevyšuje částku 40 000 Kč. Účetní jednotka může rozhodnout vnitřním předpisem o snížení stanovené dolní hranice.

3.1.2 Oceňování

Základní právní úprava	• zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění (§ 25), • vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (§47, §61), • český účetní standard pro podnikatele č. 013 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek (3. Oceňování).
Rozdíly v ocenění	Při stanovení ocenění majetku je nutné zohlednit skutečnost, že ocenění majetku pro účetní účely může být odlišné od ocenění majetku z pohledu způsobilosti výdajů. Odlišnosti jsou patrné zejména u nákladů souvisejících s pořízením majetku. O rozdílech je podrobněji pojednáno v následujícím textu.
Účetní ocenění	Zákon²⁰ umožňuje ocenit dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, v závislosti na jeho pořízení, standardně třemi následujícími způsoby: • pořizovací cenou, která obsahuje cenu, za kterou byl majetek pořízen a náklady s jeho pořízením související. Tato forma ocenění se používá pro nově pořízený majetek, - Mezi náklady související s pořízením²¹ řadíme především náklady na přípravu a zabezpečení pořizovaného majetku (např. odměna za poradenské služby, správní poplatky, platby za poskytnuté záruky, předprojektové přípravné práce apod.), průzkumné a projektové práce, clo, dopravné, montáž, licence nezbytné při pořízení majetku, zkoušky před uvedením majetku do stavu způsobilého k užívání apod. • reprodukční pořizovací cenou, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje. Tato forma ocenění se používá především u majetku, který byl do společnosti vložen (není-li jeho ocenění stanoveno odlišně v rámci společenské smlouvy nebo zakladatelské listiny), dále u majetku, který byl nově zjištěn a dosud nebyl v účetnictví zachycen (např. přebytek zjištěný při inventarizaci majetku), u majetku, který byl bezúplatně nabyt, popřípadě u majetku, u kterého nelze zjistit vlastní náklady na jeho vytvoření vlastní činností, • vlastními náklady, které představují veškeré přímé náklady a nepřímé náklady bezprostředně související s vytvořením dlouhodobého majetku. Tato metoda se používá u majetku, který byl vytvořen vlastní činností.

²⁰ Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb., v platném znění, § 25.

²¹ Vyhláška č. 500/2002 Sb., v platném znění, § 47.

Součástí ocenění nejsou²² zejména náklady na opravy a udržování, kursové rozdíly, smluvní pokuty a úroky z prodlení, daň z převodu nemovitostí, náklady na přípravu pracovníků pro budované provozy a zařízení apod.

Ocenění majetku (s výjimkou povolenek na emise a preferenčních limitů nabytých bezúplatně prvním provozovatelem nebo držitelem) se dále sníží o dotaci poskytnutou na pořízení majetku a o dotaci na úhradu úroků zahrnovaných do ocenění majetku.

Majetek vyjádřený v cizí měně je přepočítán na českou měnu kurzem devizového trhu vyhlášeným Českou národní bankou a to k okamžiku ocenění²³ (tj. k okamžiku uskutečnění účetního případu). Případný kursový rozdíl, který vznikne mezi vznikem výdaje a jeho uhrazením není způsobilým výdajem.

Ocenění z pohledu způsobilosti

V následující tabulce uvádíme základní typy nákladů spojených z oceněním majetku, které jsou/nejsou součástí účetního ocenění a jejich posouzení z hlediska způsobilosti.

A) Deklaratorní vymezení nákladů, které jsou součástí účetního ocenění majetku:

Popis	Součástí účetního ocenění majetku ano/ne	Způsobilý výdaj/nezpůsobilý výdaj
Odměna za poradenské služby a zprostředkování	ANO	Způsobilý výdaj, pokud přímo souvisí s realizací projektu
Správní poplatky	ANO	Způsobilý výdaj, pokud přímo souvisí s realizací projektu
Platby za poskytnuté záruky	ANO	Způsobilý výdaj, pokud přímo souvisí s realizací projektu
Úroky z úvěru, pokud tak účetní jednotka rozhodne	ANO	Nezpůsobilý výdaj
Průzkumné a projektové práce	ANO	Způsobilý výdaj
Clo	ANO	Nezpůsobilý výdaj
Dopravné	ANO	Způsobilý výdaj
Náklady na montáž zařízení	ANO	Způsobilý výdaj
Licence nezbytné při pořízení majetku	ANO	Způsobilý výdaj
Zkoušky před uvedením majetku do stavu způsobilého k užívání	ANO	Způsobilý výdaj

Příklad: cena pořízení zařízení činí 100 000 Kč, související clo 6 000 Kč, úroky z úvěru 200 Kč, náklady na dopravné a montáž 1 500 Kč.

²² Vyhláška č. 500/2002 Sb., v platném znění, § 47; Český účetní standard pro podnikatele č. 013, 3. Oceňování.

²³ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, § 24 odst. 6.

Pořizovací cena majetku bude pro účetní účely stanovena ve výši 107 700 Kč (všechny výše uvedené položky jsou součástí účetního ocenění).

Pořizovací cena majetku pro účely způsobilosti je stanovena ve výši 101 500 Kč (clo ani úroky z úvěru ve výši 6 200 Kč celkem nejsou způsobilým výdajem).

B) Deklaratorní vymezení nákladů, které nejsou součástí účetního ocenění majetku, ale mohou být způsobilým výdajem v rámci ostatních výdajových kategorií:

Popis	Součástí účetního ocenění majetku ano/ne	Způsobilý výdaj/nezpůsobilý výdaj
Opravy a udržování	NE	Nezpůsobilý výdaj u rutinních oprav a udržování
Kurové rozdíly	NE	Nezpůsobilý výdaj
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	NE	Nezpůsobilý výdaj
Daň z přidané hodnoty spojená s pořízením majetku	-	Způsobilý výdaj u neplátců DPH a u plátců DPH v případech, kdy nevzniká nárok na odpočet daně. V ostatních případech nezpůsobilý výdaj.
Daň z převodu nemovitostí	NE	Nezpůsobilý výdaj
Náklady na přípravu pracovníků	NE	Způsobilý výdaj v alikvotní části, pokud příprava nezbytně souvisí s přípravou projektu

Obdobná pravidla platí pro majetek oceněný reprodukční cenou popř. vlastními náklady.

3.1.3 Výdajové skupiny

Kapitola navazuje na vymezení kategorie dle zákona a na oceňování a popisuje výdajové skupiny s uvedením způsobilých a nezpůsobilých typů výdajů.

3.1.3.1 Pořízení majetku - koupě

Ve většině případů dochází k pořízení majetku koupí. Příjemce dokládá prostřednictvím např. kupních smluv, faktur, dodacích listů, apod.²⁴ okamžik vzniku a výši výdaje na nákup majetku. Vzhledem ke skutečnosti, že doklady obsahují podrobné vymezení plnění (nákup zařízení, montáž, dopravné) je možné určit výši způsobilých výdajů, které se vztahují k pořízení majetku prostřednictvím výše popsané metodiky ocenění majetku z hlediska způsobilosti výdajů. U nemovitostí/pozemků dokládá dále příjemce vlastnický vztah prostřednictvím výpisu z katastru nemovitostí. Pokud je u pořízení majetku používáno zálohových faktur je nezbytné respektovat dodatečné podmínky při prokazování časové způsobilosti vzniku a uhrazení výdaje.²⁵

²⁴ Blíže viz kapitola 4 Dokladování a účetní zpracování dokladů.

²⁵ Blíže viz kapitola 4 Dokladování a účetní zpracování dokladů.

Omezení výše způsobilých výdajů u pořízení majetkuObecná pravidla platná pro pořízení majetku:

- pořízení majetku musí být nezbytné pro realizaci daného projektu
- pořízení majetku musí být způsobilé pro financování z fondů EU. (ESF neumožňuje financovat pořízení majetku (nábytek, vybavení, vozidla, infrastruktura, nemovitosti a pozemky). Za způsobilý výdaj se považuje pouze odpis u odpisovatelného majetku přiděleného výhradně na dobu trvání projektu, pokud na pořízení tohoto majetku nebyly použity též veřejné příspěvky ¹⁾)
- příjemce musí vždy dbát zásady přiměřenosti a hospodárnosti vynaloženého výdaje. Jinými slovy, ceny pořízeného majetku by měly odpovídat cenám v místě a čase obvyklým. V opačném případě se příjemce může vystavit riziku, že výdaj nebude zčásti nebo zcela považován za způsobilý pro daný operační program. V závislosti na potřebách projektu se bude výše způsobilých výdajů u jednotlivých příjemců lišit. Svou roli bude u pořízení hrát též poměr mezi kvalitou majetku a dosaženou cenou.

Specifická pravidla pro jednotlivé majetkové skupiny:

1. *nehmotný majetek* – není omezena maximální výše výdajů na pořízení vůči celkovým výdajům projektu
2. *hmotný majetek*
 1. pořízení pozemků²⁾ – nezpůsobilé od částky převyšující 10 % celkových způsobilých výdajů na daný projekt.
 2. pořízení staveb – není omezena maximální výše výdajů na pořízení vůči celkovým výdajům projektu
 3. pořízení samostatných movitých věcí – není omezena maximální výše výdajů na pořízení vůči celkovým výdajům projektu.

Specifická pravidla pro ESF:

- ESF neumožňuje financovat pořízení majetku (nábytek, vybavení, vozidla, infrastruktura, nemovitosti a pozemky)

¹⁾ Nařízení o ESF č. 1081/2006, článek 11 odst. 3c)

²⁾ Nařízení Evropského parlamentu č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj (článek 7), Nařízení Rady č. 1084/2006 o Fondu soudržnosti (článek 3). Článek 7 nařízení Evropského parlamentu č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj dále stanoví, že ve výjimečných a náležitě odůvodněných případech může řídicí orgán povolit vyšší procentní sazbu pro operace týkající se ochrany životního prostředí.

Nehmotný majetek

V praxi se za způsobilé výdaje považuje pořízení softwaru popř. nehmotných výsledků výzkumu a vývoje a ocenitelných práv (např. licencí, ochranných známek), pokud jsou nezbytné pro realizaci projektu.

U ostatního nehmotného majetku (např. zřizovací výdaje) lze jen velmi obtížně prokázat přímý vztah mezi výdajem a daným projektem. Z tohoto důvodu jsou tyto výdaje nezpůsobilé.

Hmotný majetek

Pořízení pozemků se řídí dvěma odlišnými pravidly, a to v závislosti na zastavěnosti/nezastavěnosti pozemků.

Pořízení pozemků

- nezastavěné pozemky se posuzují dle pravidel pro nákup pozemků,
- zastavěné pozemky se posuzují dle pravidel platných pro pořízení staveb.

Z tohoto rozdělení vyplývají i limity na výši způsobilých výdajů z titulu nákup pozemků.

ESF neumožňuje financovat nákup pozemků. Vzhledem ke skutečnosti, že pozemek není odpisovatelným majetkem, nelze si ho uplatnit v rámci projektů financovaných z ESF ani prostřednictvím odpisů.

Příklad:

Vstupní údaje:
 Příjemce nakoupil pro daný projekt pozemek, který je zčásti zastavěn (50 %). Kupní cena pozemku činí 500 000 Kč (kupní cena zastavěného pozemku (A) je 250 000 Kč, kupní cena nezastavěného pozemku (B) je 250 000 Kč). Pozemek byl oceněn znaleckým posudkem na částku 400 000 Kč (hodnota zastavěného pozemku (A) je 200 000 Kč, hodnota nezastavěného pozemku (B) je 200 000 Kč). Celkové způsobilé výdaje projektu bez pozemku (zastavěného i nezastavěného) činí 1 420 000 Kč.

Řešení:
 Výše způsobilých výdajů se posuzuje odděleně pro zastavěný/nezastavěný pozemek: nezastavěný pozemek musí vyhovovat současně oběma podmínkám:

podmínka 1: způsobilá je poř. cena maximálně do výše ocenění znaleckým posudkem (totožná pro zastavěný i nezastavěný pozemek)

podmínka 2: u nezastavěné části pozemku je způsobilým výdaj do 10 % celkových způsobilých výdajů

	Je pozemek zastavěn?	
	ANO	NE
	↓	↓
<u>podmínka 1:</u>		
způsobilý výdaj	200 000 Kč	200 000 Kč
nezpůsobilý výdaj	50 000 Kč	50 000 Kč
	(rozdíl mezi znaleckým posudkem a kupní cenou pozemku)	
<u>podmínka 2*:</u>	neuplatní se	max. 10 % z celkových ZV
způsobilý výdaj		180 000 Kč *

nezpůsobilý výdaj	20 000 Kč		
* celkové způsobilé výdaje projektu bez pozemku (zastavěného i nezastavěného) činí 1 420 000 Kč. Přičteme zastavěný pozemek ve výši způsobilých výdajů tj. 200 000 Kč. Celkové způsobilé výdaje vč. zastavěného pozemku (tedy 90 % způsobilých výdajů) činí 1 620 000 Kč. 10 % z celkových způsobilých výdajů připadajících na nezastavěný pozemek je 180 000 Kč (1 620 000 Kč/0,9*0,1).			
Závěr:	zastavěný pozemek	nezastavěný poz.	celkem
způsobilé výdaje	200 000 Kč	180 000 Kč**	380 000 Kč
nezpůsobilé výdaje	50 000 Kč	70 000 Kč***	<u>120 000 Kč</u>
kupní cena pozemku			500 000 Kč
** podmínka 1 stanovila způsobilý výdaj na 200 000 Kč, podmínka 2 na 180 000 Kč. U zastavěného pozemku se za způsobilý výdaj považuje vždy částka nižší z obou podmínek.			
*** 50 000 Kč (z aplikace podmínky 1) + 20 000 Kč (z aplikace podmínky 2)			

Způsobilými výdaji spojenými s nákupem pozemku jsou i výdaje na uzavření smlouvy (např. výdaje spojené s poradenskou činností, právními službami a dalšími výdaji spojenými s nákupem daného pozemku pro účely projektu) a poplatky za zápis do katastru nemovitostí.

Pořízení nemovitostí (vyjma nezastavěných pozemků)

A) Nákup nemovitostí (vyjma nezastavěných pozemků)

Ocenění pozemků, na kterých stavby stojí se posuzuje společně se stavbou a nikoliv odděleně jako nezastavěné pozemky (příklad viz výše pořízení pozemků).

ESF neumožňuje financovat nákup nemovitostí. Vzhledem ke skutečnosti, že nemovitost může být zařazena mezi odpisovatelný majetek, lze si v rámci projektů financovaných z ESF uplatnit tento majetek pouze prostřednictvím odpisů. Blíže k problematice výpočtu odpisů viz níže bod 3.1.3.3 Odpisy majetku.

Při pořízení nemovitosti vynakládá příjemce zpravidla tyto typy výdajů, které jsou výdaji způsobilými:

- kupní cena nemovitosti,
- výdaje na uzavření smlouvy,
- poplatky za vyhotovení znaleckého posudku,
- poplatek za návrh na vklad do katastru nemovitostí.

Nezpůsobilým výdajem jsou daně spojené s vlastnictvím nemovitosti tj. zejména daň z převodu nemovitostí a daň z nemovitosti.

Příklad (pokračování předchozího příkladu):

Vstupní údaje:

Součástí projektu je nákup budovy, která stojí na částečně zastavěném pozemku (zastavěnost z 50 %). Kupní cena budovy je 600 000 Kč. Kupní cena pozemku je 500 000 Kč (viz předchozí příklad). Znalecký posudek vystavený znalcem určil ocenění budovy na 700 000 Kč, a pozemku na 400 000 Kč (viz předchozí příklad). Poplatek za vyhotovení znaleckého posudku ve výši 4 500 Kč a poplatek za návrh na vklad do katastru nemovitostí ve výši 500 Kč byly příjemcem řádně zaplacen.

Řešení:

Nezastavěná část pozemku, v tomto případě 50 %, bude posuzována v rámci nákupu pozemků nikoliv pořízení staveb. Způsobilý výdaj nezastavěného pozemku je 180 000 Kč, nezpůsobilý výdaj je 70 000 Kč. (viz předchozí příklad).

Zastavěná část pozemku bude posuzována v rámci dané nemovitosti (budovy). Způsobilým výdajem zastavěného pozemku je částka 200 000 Kč, nezpůsobilým výdajem je 50 000 Kč (viz předchozí příklad).

Kupní cena budovy ve výši 600 000 Kč nepřesahuje částku dle znaleckého posudku ve výši 700 000 Kč. V tomto případě bude způsobilým výdajem celá kupní cena budovy ve výši 600 000 Kč. Způsobilým výdajem bude též poplatek ve výši 4 500 Kč a poplatek za návrh na vklad do katastru nemovitostí ve výši 500 Kč. Celkově bude způsobilým výdajem na nákup budovy částka ve výši 605 000 Kč.

Závěr:

Nezastavěná část pozemku	Způsobilý výdaj	180 000 Kč (viz předchozí příklad)
	Nezpůsobilý výdaj	70 000 Kč
Zastavěná část pozemku	Způsobilý výdaj	200 000 Kč (viz předchozí příklad)
	Nezpůsobilý výdaj	50 000 Kč
Budova	Způsobilý výdaj	605 000 Kč
	Nezpůsobilý výdaj	0 Kč

B) Pořízení staveb formou výstavby

Při pořízení staveb formou výstavby vznikají zejména tyto druhy způsobilých výdajů

- výdaje na projektovou dokumentaci (např. vytvoření projektu a rozpočtu stavby, výdaje na průzkum staveniště)
- odměny za odbornou práci při realizaci smlouvy (např. výdaje na stavební dozor, výdaje na zaměstnance odpovědné za řízení projektu a jeho realizaci)

- příprava staveniště (demolice stávajících objektů)
- stavební práce podle projektové dokumentace (např. rekonstrukce stávajících prostor popř. jejich vnitřní úprava, nově postavené prostory, napojení na inženýrské sítě, terénní práce a úpravy). Výdaje na materiál, na stavební práce apod. jsou způsobilými výdaji, pokud se nejedná o výdaje, které jsou podle dalších pravidel nezpůsobilé. Pokud je zhotovitel u projektů vybírán formou výběrového řízení může být příjemce vyzván k doložení metody hodnocení předložených nabídek v rámci výběrového řízení. Ve všech případech platí zásada, že cena stavby by měla odpovídat cenám v místě a čase obvyklým.

V rámci jednotlivých operačních programů mohou být jednotlivé typy způsobilých výdajů spojené s pořízením staveb formou výstavby dále limitovány.

Práce realizované na cizím majetku nejsou způsobilým výdajem i když přímo souvisí s cíli daného projektu. Výjimku představují vyvolané investice, které jsou způsobilým výdajem za podmínky, že vyplývají ze zákona nebo z rozhodnutí správního orgánu a je splněna příčinná souvislost mezi vynaloženým výdajem a cílem daného projektu. ŘO upřesní podmínky způsobilosti tohoto typu výdaje dle věcného charakteru jednotlivých OP.

Za způsobilé výdaje nelze považovat též takové výdaje, které nejsou nezbytně vynaloženy na funkčnost dané stavby. Jedná se například o sochařskou výzdobu budov apod.

Příklad:

Vstupní údaje:

Neplátce DPH zakoupil pro projekt pozemek s nefunkční zástavbou v kupní ceně 180 000 Kč (znalecký posudek ocenil pozemek na 100 000 Kč). Na pozemku byla provedena demolice stávající zástavby. Vyfakturované náklady na demolici činily 80 000 Kč. Náklady na pořízení nové zástavby činily 920 000 Kč (dodávka stavebních prací, stavební materiál, výdaje na stavební dozor, projektová dokumentace).

Řešení:

Způsobilým výdajem pozemku je 100 000 Kč, stanovených znaleckým posudkem (rozdíl mezi kupní cenou a oceněním dle znaleckého posudku ve výši 80 000 Kč je nezpůsobilým výdajem). Náklady na demolici jsou způsobilým výdajem v plné výši 80 000 Kč. Náklady na pořízení nové zástavby jsou též způsobilé v plné výši 920 000 Kč.

Závěr:

Celkové způsobilé výdaje činí 1 100 000 Kč. Nezpůsobilé výdaje jsou ve výši 80 000 Kč.

**Pořízení
samostatných
movitých věcí****A) Pořízení samostatných movitých věcí z fondů EU s výjimkou ESF**

Do kategorie samostatných movitých věcí lze zařadit například pořízení kancelářského vybavení, strojů, zařízení, počítačů apod. Z pohledu účetní jednotky lze vykazovat samostatné movité věci:²⁶

- a) jako součást majetku. Jedná se o předměty, jejichž doba použitelnosti je delší než jeden rok a výše ocenění přesahuje hranici určenou příslušnou vyhláškou,
- b) jako součást zásob. Samostatné movité věci s dobou použitelnosti delší než jeden rok a nevykázané v rámci majetku.

Alikvotní část způsobilého výdaje – použití majetku i pro aktivity s projektem nesouvisející

Pokud není majetek využíván zcela pro účely projektu je za způsobilý výdaj možné považovat pouze alikvotní část pořizovací ceny. Propočet způsobilé části se může odvíjet např. od poměrného využití zařízení zaměstnanci pracujícími na projektu a zaměstnanci ostatními.

Prodej majetku v průběhu realizace/na konci realizace projektu.

Pokud je samostatná movitá věc v průběhu/na konci realizace projektu prodána (za předpokladu aniž by byla porušena udržitelnost projektu), neboť nemá pro příjemce po skončení projektu další využití, je nezbytné od způsobilých výdajů odečíst způsobilou zůstatkovou hodnotu majetku ke dni prodeje, která je příjmem projektu a nikoliv způsobilým výdajem. Způsobilá zůstatková hodnota je vypočítána jako způsobilá pořizovací/vstupní cena majetku ponížená o způsobilé odpisy, kterými byl majetek odpisován od začátku realizace projektu.

Příklad:

Vstupní údaje:

Příjemce je plátcem DPH, u zařízení lze uplatnit nárok na odpočet DPH v plné výši. Kupní cena zařízení 65 450 Kč vč. DPH (kupní cena bez DPH 55 000 Kč), dopravné a montáž 5 000 Kč, clo 12 000 Kč. Daňová odpisová skupina 2, doba odepisování 5 let, rovnoměrný odpis (dle § 31 (a) zákona o daních z příjmu č. 586/1992 Sb., předpokládáme, že účetní jednotka v prvním roce uplatní odpis ve výši 11 %, v letech následujících ve výši 22,25 %). Účetní odpisy stanovené účetní jednotkou – doba odepisování 3 roky, rovnoměrný odpis. Doba realizace projektu 2 roky tj. 24 měsíců. Ve 20 měsíci realizace projektu dochází k prodeji zařízení. Předpokládáme, že realizace projektu se uskuteční v prvních dvou letech od uvedení majetku do používání.

Řešení:

Ocenění pro účely	účetnictví	způsobilosti
Kupní cena bez DPH	55 000 Kč	55 000 Kč

²⁶ Blíže k jednotlivým rozdílům ve vykazování viz. 3.1.1. Vymezení základních pojmů, část Hlavní odlišnosti ve vymezení majetku pro ostatní subjekty.

Dopravné a montáž	5 000 Kč	5 000 Kč
Clo	12 000 Kč	0 Kč
Celkem (pořizovací cena)	72 000 Kč	60 000 Kč
Odpisy pro účely	účetnictví	způsobilosti
použitelnost v měsících	36	60
odpis v 1. roce	24 000 Kč ¹⁾	6 600 Kč ²⁾
odpis v 2. roce do doby prodeje	16 000 Kč ³⁾	8 900 Kč ⁴⁾
odpis za 20 měsíců projektu	40 000 Kč	15 500 Kč
zůstatková cena	32 000 Kč	44 500 Kč
1) pořizovací cena/použitelnost v měsících*počet měsíců v roce tj. 72 000/36*12 = 24 000 2) způsobilá pořizovací cena*%daň. odpisu = 60 000 * 11 % = 6 600 3) pořizovací cena/použitelnost v měsících*počet měsíců do doby prodeje = 72 000/36*8= 16 000 4) způsobilá pořiz. cena*%daň.odpisu/12*počet měs. do doby prodeje = 60 000*22,25%/12*8 = 8 900		
Závěr:		
Pro účely způsobilosti je nezbytné vždy upravit pořizovací cenu i odpisy v souladu s obecnými pravidly způsobilosti. Pro příjemce bude tedy způsobilým výdajem u prodaného majetku 15 500 Kč (pořizovací cena 60 000 Kč (způsobilý výdaj) – zůstatková cena 44 500 Kč (nezpůsobilý výdaj)). Jinými slovy je možno říci, že u prodaného majetku má příjemce možnost uplatnit si pouze částku ve výši způsobilých odpisů za období používání majetku pro daný projekt tj. 15 500 Kč.		

B) Pořízení nábytku, vybavení, vozidel a infrastruktury z ESF

Při posuzování způsobilosti pořizování výše uvedených předmětů z ESF je nezbytné respektovat níže uvedené obecné podmínky:

- a) ESF neumožňuje nákup/pořízení majetku (pořizovací/vstupní cena není způsobilým výdajem)
- b) Účetní jednotky, které účtují v souladu s platnými účetními předpisy a interními předpisy o pořízení nábytku, vybavení, vozidel a infrastruktury jako o odpisovatelném majetku, mají možnost si za způsobilé výdaje, v souladu s článkem 11 odst. 3 písm. c) Nařízení o ESF, uplatnit příslušné odpisy odpisovatelného majetku přiděleného výhradně na dobu trvání projektu, pokud na pořízení tohoto majetku nebyly použity též veřejné příspěvky. O výpočtu způsobilých odpisů je pojednáno níže v kapitole 3.1.3.3 Odpisy majetku.
- c) Pokud účetní jednotka, v souladu s platnými účetními a interními předpisy neúčtuje, o pořízení nábytku, vozidel a infrastruktury jako o majetku, nelze si pořízení těchto položek uplatnit jako způsobilý výdaj z ESF, neboť tyto předměty svou podstatou obsahově naplňují pojem nábytek, vozidla a infrastruktura. Vzhledem ke skutečnosti, že účetní jednotka o těchto předmětech neúčtuje jako o majetku, nelze si jako

způsobilé uplatnit odpisy v souladu s čl. 11 odst. 3 písm. c) Nařízení o ESF.

- d) Ostatní předměty (samostatné movité věci) se vstupní cenou nižší než 40 000 Kč²⁷ (resp. 60 000 Kč u nehmotného majetku) jsou považovány za způsobilý výdaj, pokud o nich není účtováno jako o majetku.²⁸

C) Pořízení použitého zařízení

Podmínky pro pořízení použitého zařízení jsou stanoveny v pravidle „Výdaje na pořízení použitého zařízení“.

3.1.3.2 Pořízení majetku – leasing

Finanční leasing Alternativou ke koupi nového majetku je finanční leasing. Způsobilost finančního leasingu je možné hodnotit z pohledu:

- nájemce (obvyklá alternativa),
- pronajímatele (výjimečná alternativa).

Finanční leasing z pohledu nájemce

Příjemce (nájemce) při hodnocení způsobilosti finančního leasingu vždy primárně vychází z hodnocení způsobilosti samotného předmětu leasingu. Pokud předmět není sám způsobilý pro financování v rámci daného operačního programu nelze leasingové splátky uplatnit jako způsobilý výdaj.

Přechod vlastnictví k pronajaté věci z pronajímatele na nájemce v období časové způsobilosti tj. nejpozději do 31.12.2015 není nezbytnou podmínkou pro uplatnění finančního leasingu jako

²⁷ Pro stanovení limitní hranice je použito vymezení hmotného majetku (samostatných movitých věcí popř. souborů movitých věcí) a nehmotného majetku pro účely zákona o daních z příjmů č. 586/1992 Sb. v § 26 a § 32a.

²⁸ Tato připomínka bude ve finální verzi MP vynechána. Níže jsou uvedena rizika spojená s vymezením podmínky d):

Riziko I. Pokud účetní jednotka účtuje o předmětech vymezených v podmínce d) jako o majetku v souladu s platnou účetní legislativou, měl by být za způsobilý výdaj považován pouze odpis v souladu s čl. 11 odst. 3 písm. c) Nařízení o ESF. Nedoporučuje se, aby bylo příjemci umožněno vykázat stejný předmět rozdílně pro účely účetnictví a pro účely stanovení způsobilosti výdajů.

Riziko II. Účetní jednotka si v souladu s platnou legislativní úpravou může určit vyšší ocenění, od které budou předměty vykazovány v rámci majetku. Pro různé účetní jednotky bude tato výše rozdílná v souladu s principem významnosti. Limitní hranice 40 000 Kč není pro účetní jednotky zcela relevantní.

Riziko III: Nařízení o ESF v čl. 11 odst. 2 písm. c) neumožňuje financovat nákup vybavení. Skupinu vybavení nelze obecně vymezit. Lze předpokládat, že je plně adekvátní a průkazně nepovažovat za vybavení předměty s oceněním nižším než 40 000 Kč (resp. 60 000 Kč), o kterých není účtováno jako o majetku. Při stanovení způsobilosti financování daného předmětu je vždy třeba brát v úvahu též jeho fyzickou podstatu a logické zařazení/vyjmutí do/z pojmu „vybavení“ a nikoliv pouze stanovenou hranici vstupní ceny.

způsobilého výdaje. Příjemce musí ale vždy zajistit podmínky udržitelnosti projektu.

Dalším krokem je posouzení způsobilosti splátek finančního leasingu a jejich jednotlivých složek v souladu s podmínkami definovanými v pravidle způsobilosti pro leasing. Leasing z pohledu nájemce je nutné vnímat jako alternativní způsob k pořízení majetku tradiční cestou koupě daného předmětu. Z tohoto důvodu lze na leasing aplikovat prakticky obdobná pravidla jako na pořízení majetku koupí.

Příklad:

Vstupní údaje:

Příjemce (plátce DPH – nárok na odpočet DPH) uzavřel leasingovou smlouvu na pronájem zařízení na období 60 měsíců. Po ukončení leasingu je zařízení odkoupeno za cenu 1 000 Kč bez DPH. Pořizovací cena zařízení činí 321 300 Kč vč. DPH (270 000 Kč bez DPH). Finanční služba za období leasingu činí 53 550 Kč vč. DPH (45 000 Kč bez DPH). Pojištění předmětu leasingu činí 9 150 Kč. Roční výše splátek činí 76 800 Kč vč. DPH. Projekt je realizován po dobu 14 měsíců.

Řešení:

Poměrná výše ročních splátek připadající na období realizace projektu činí:

Pořizovací cena bez DPH/60més.*14 měsíců	63 000 Kč – způsobilý výdaj
Finanční služba bez DPH/60més.*14 měsíců	10 500 Kč – nezpůsobilý výdaj
Pojištění předmětu leasingu/60més.*14 měsíců	2 135 Kč – nezpůsobilý výdaj

DPH u plátce, který má nárok na odpočet DPH na vstupu u tohoto plnění není způsobilým výdajem.

Závěr:

V tomto případě je pro příjemce způsobilým výdajem částka ve výši 63 000 Kč po dobu realizace projektu, za předpokladu, že byla řádně dokladována (např. prostřednictvím faktur na jednotlivé leasingové splátky) a uhrazena příjemcem v období časové způsobilosti realizace projektu.

Finanční leasing z pohledu pronajímatele

Tato specifická forma pravidla je stanovena s ohledem na zabránění dvojího uplatnění předmětu leasingu resp. leasingové splátky jak pronajímatelem tak i nájemcem. V tomto případě by docházelo k dvojímu financování jednoho způsobilého výdaje více subjektům. Dodatečné podmínky pro poskytnutí podpory pronajímateli jsou následující:

- leasingová smlouva musí obsahovat doložku od odkupu (finanční leasing) nebo musí stanovovat minimální leasingové období o délce, která odpovídá životnosti investice, která je předmětem smlouvy;
- pokud je leasingová smlouva ukončena před uplynutím minimálního leasingového období bez předchozího schválení příslušnými orgány, pronajímatel se zavazuje k tomu, že příslušným orgánům veřejné správy

(na účet příslušného fondu) vrátí část podpory z fondů EU a národních veřejných zdrojů odpovídající zbývajícím dlece leasingového období;

- podpora z fondů EU a národních veřejných zdrojů poskytnutá pronajímateli musí být v celé výši použita ve prospěch nájemce:
 - pronajímatel musí prokázat, že podpora z Fondů EU a národních veřejných zdrojů bude v celé výši převedena na nájemce,
 - po dobu trvání leasingu budou sníženy všechny leasingové splátky o podporu poskytnutou z fondů EU a národních veřejných zdrojů (výše všech nájemních poplatků se rovným dílem sníží),
 - pronajímatel ve smlouvě zajistí podmínky rovnocenné těm, které se uplatňují v případě, kdy nebyla podpora z fondů EU a národních veřejných zdrojů poskytnuta.

Operativní leasing

Alternativou k běžnému pronájmu je operativní leasing. Tento typ leasingu je využíván zejména u projektů, kde není budoucí vlastnictví předmětu leasingu pro projekt nezbytně nutné tzn. vlastnictví předmětu není vlastním cílem daného projektu. Také způsobilost operativního leasingu je možné hodnotit z pohledu:

- nájemce (běžná alternativa),
- pronajímatele (výjimečná alternativa).

Operativní leasing z pohledu nájemce

Na rozdíl od finančního leasingu odpadá příjemci (nájemci) potřeba prokazovat způsobilost samotného předmětu operativního leasingu. Nicméně příjemce si vždy musí ověřit, zda je v rámci daného OP operativní leasing umožněn jako způsobilý výdaj popř. zda nejsou taxativně vymezeny předměty, které lze formou operativního leasingu v rámci OP financovat. Při posuzování způsobilosti splátek operativního leasingu je nutné dále postupovat v souladu s podmínkami definovanými v pravidle způsobilosti pro leasing.

Operativní leasing z pohledu pronajímatele

Z pohledu pronajímatele se zde uplatní obdobné podmínky jako u finančního leasingu, které zabraňují dvojímu financování téhož předmětu dvěma subjekty, s přihlédnutím k odlišnostem operativního leasingu.

3.1.3.3 Odpisy majetku

Na účetní jednotky, které ze zákona neodpisují daný dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, se dále uvedené pravidlo o odpisech nevztahuje.

Příjemce může být při realizaci projektu postaven před rozhodnutí, zda si majetek používaný pro projekt uplatnit prostřednictvím pořízení (tzn. za způsobilý výdaj bude považována vstupní cena daného majetku) či prostřednictvím odpisů majetku (tzn. za způsobilý výdaj bude považován způsobilý odpis). Zvolený způsob by měl korespondovat s níže uvedeným pravidlem:

- Majetek, jehož využívání vede k subsidiárnímu naplnění cíle projektu by měl být v rámci realizace projektu zohledněn prostřednictvím *odpisů* nikoliv prostřednictvím pořízení daného majetku.
- Majetek, jehož pořízení je cílem (jedním z cílů) projektu by měl být v rámci realizace projektu zohledněn prostřednictvím *pořízení* (tzn. za způsobilý výdaj bude považována vstupní cena daného majetku).

Příspěvek z ESF nelze poskytnout na pořízení majetku (nákup nábytku, vybavení, vozidel, infrastruktury a nemovitostí). Za způsobilý výdaj je považován odpis tohoto odpisovatelného majetku, přiděleného výhradně na dobu trvání projektu, pokud na pořízení tohoto majetku nebyly použity též veřejné příspěvky.

Příjemce není oprávněn nárokovat si na jeden majetek zároveň jeho vstupní/pořizovací cenu a příslušné odpisy. V tomto případě by docházelo k dvojímu financování téhož předmětu.

V případě, že majetek bude uplatněn v rámci projektu prostřednictvím odpisů, je dále nezbytné, aby byl dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, ke kterému se odpisy vztahují, používán přímo v souvislosti se schváleným projektem tzn. majetek by bylo možné klasifikovat jako způsobilý výdaj v rámci daného operačního programu. Výjimku tvoří příspěvky z Evropského sociálního fondu, v rámci kterých není nákup majetku způsobilým výdajem, avšak odpisy tohoto majetku jsou považovány za způsobilý výdaj.

Výpočet odpisů

Pro účely způsobilosti jsou odpisy *odvozovány od daňových a nikoliv účetních odpisů*. Vstupní cena,²⁹ která je základem pro výpočet daňových odpisů, je pro účely způsobilosti upravena způsobem, aby obsahovala pouze způsobilé položky (blíže viz bod 3.1.2 Oceňování).

Vymezení pojmu hmotný a nehmotný majetek a jeho ocenění pro účely zákona o daních z příjmu a stanovení daňových odpisů je upraveno prostřednictvím § 26 a § 32a zákona. U majetku, který nedosahuje limitů pro vstupní cenu majetku daných zákonem o daních z příjmu, je za daňově uznatelný považován odpis účetní v souladu s § 24 odst. 2 písm. v) zákona.

²⁹ Vstupní cena majetku pro účely výpočtu daňových odpisů je blíže definována v zákoně o daních z příjmu č. 586/1992 Sb., v platném znění.

vstupní ceny není důvodem pro změnu metody výpočtu daňových odpisů pro účely způsobilosti.

Alikvotní část odpisů po dobu trvání realizace projektu (časová způsobilost):

Způsobilý odpis se vždy vztahuje k období realizace daného projektu.

Majetek, který není zcela využíván pro daný projekt

Pokud je majetek využíván i k jiným účelům, které přímo nesouvisí s cíli projektu, způsobilá bude pouze poměrná část odpisů připadajících na využití majetku na daný projekt. Metodika výpočtu poměrné části odpisů musí být zachována po celou dobu projektu včetně závěrečného vyúčtování a případného auditu.

Příklad:

Vstupní údaje:

Příjemce (plátce DPH) v rámci projektu používá stroj, který byl pořízen 4.1.2004. Pořizovací cena stroje činí 150 000 Kč (kupní cena bez DPH 125 000 Kč, dopravné a montáž 20 000 Kč, úroky z úvěru 5 000 Kč). Pro účetní účely je stroj odpisován po dobu 3 let. K 1.1.2007 je stroj pro účetní účely již zcela odepsán. V souladu s § 30 a přílohou č. 1 zákona o daních z příjmu č. 586/1992 Sb., v platném znění, spadá stroj do 2. odpisové skupiny s dobou odpisování 5 let, tj. 60 měsíců. Příjemce si zvolil metodu rovnoměrného odpisování pro daňové účely. Realizace projektu trvá 14 měsíců od 1.1.2007.

Řešení:

1. krok – stanovení způsobilé vstupní ceny

Pro účely způsobilosti je vstupní cenou 145 000 Kč (kupní cena + dopravné a montáž). Úroky z úvěru ve výši 5 000 Kč nejsou způsobilým výdajem.

2. krok – stanovení způsobilých odpisů po dobu realizace projektu

Primárně vycházíme z metodiky daňových odpisů zvolené příjemcem (budeme tedy aplikovat metodu rovnoměrného odpisu po dobu stanovenou zákonem tj. 5 let). Dle zákona č. 586/1992 Sb., § 31(a) je odpis po 2. odpisovou skupinu v prvním roce 11 %, v následujících letech 22,25 %.

Rok	Způsobilá vstupní cena v Kč	% daňového odpisu	Modifikovaný daňový odpis pro daný rok v Kč	Způsobilá část odpisu v měsících (dle realizace projektu)	Výše způsobilého odpisu
	a	b	c=a*b	d	e=c/12*d
2004	145 000	11 %	15 950	0	0
2005	145 000	22,25 %	32 263	0	0
2006	145 000	22,25 %	32 263	0	0
2007	145 000	22,25 %	32 263	12	32 263
2008	145 000	22,25 %	32 263	2	5 377

Celkem			145 002 Kč	14 měsíců	37 640 Kč

Závěr:
Způsobilým odpisem je částka ve výši 37 640 Kč, která odpovídá délce trvání projektu a je alikvotním poměrem modifikovaných daňových odpisů.

Příklad:

Vstupní údaje:

Příjemce (plátce DPH) má ve svém majetku evidován drobný hmotný majetek (např. samostatnou movitou věc - počítač), jehož vstupní cena bez DPH činí 24 000 Kč (pořizovací cena 22 000 Kč, doprava 2 000 Kč). Dle interního předpisu je tento majetek účetně odepisován rovnoměrně po dobu 2 let. K pořízení majetku došlo k 1.1.2007 a projekt byl realizován od 1.4.2007 do 1.8.2007 (tj. 4 měsíce).

Řešení:

1. krok – stanovení způsobilé vstupní ceny

Vstupní cena pro účetní účely i pro účely způsobilosti je totožná ve výši 24 000 Kč. V tomto případě není nezbytné provádět korekci vstupní ceny, neboť pořizovací cena i dopravné jsou způsobilými výdaji.

2. krok – stanovení způsobilých odpisů po dobu realizace projektu

Vzhledem ke skutečnosti, že samostatná movitá věc (v tomto případě PC) nedosahuje minimálních limitů vstupní ceny stanovené zákonem o daních z příjmu tj. 40 000 Kč, je za daňově uznatelný odpis považován odpis účetní. Pro účely způsobilosti je postup stejný. V tomto případě vycházíme z účetní politiky aplikované daným příjemcem a vypočteme příslušný odpis za dobu realizace projektu následovně.

Rok	Způsobilá vstupní cena v Kč	% účetního odpisu	Modifikovaný účetní odpis pro daný rok v Kč	Způsobilá část odpisu v měsících (dle realizace projektu)	Výše způsobilého odpisu
	a	b	c=a*b	d	e=c/12*d
2007	24 000	50	12 000	4	4 000
2008	24 000	50	12 000	0	0
			24 000 Kč	4 měsíce	4 000 Kč

Závěr:

Způsobilým odpisem je odpis účetní ve výši 4 000 Kč alikvotně propočtený pro období trvání projektu tj. 4 měsíce.

3.2 Materiál a zásoby

3.2.1 Vymezení základních pojmů

Základní právní úprava

- pro podnikatele účtující v soustavě podvojného účetnictví
 - vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (§9, §49)
 - český účetní standard pro podnikatele č. 015 Zásoby
- pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnost není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví (např. občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy)³⁰
 - vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (§11, §33a)
 - český účetní standard pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání č. 410 Zásoby
- pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu
 - vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (§11, §28)
 - český účetní standard pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, státní fondy a organizační složky státu č. 514 Zásoby

Obsahové vymezení

Obsahové vymezení zásob je obsaženo v jednotlivých prováděcích vyhláškách k zákonu o účetnictví. V souladu s § 9 vyhlášky č. 500/2002 Sb. zásoby obsahují zejména

- materiál, do kterého patří suroviny, to je základní materiál, které při výrobním procesu přecházejí zcela nebo zčásti do výrobku a tvoří jeho podstatu; pomocné látky, které přecházejí také přímo do výrobku, netvoří však jeho podstatu, například lak na výrobky; látky, kterých je zapotřebí pro zajištění provozu účetní jednotky, například mazadla,

³⁰ Po účely metodické příručky je dále pojednáváno pouze o zásobách pro podnikatelské subjekty účtující v soustavě podvojného účetnictví. Pro ostatní subjekty účtující dle vyhlášky č. 504/2002 a 505/2002 Sb. je na relevantní úpravu upozorněno pouze tehdy, pokud se výrazně odlišuje od úpravy platné pro podnikatelské subjekty a nelze využít principu analogie.

palivo, čisticí prostředky; náhradní díly; obaly a obalové materiály, pokud nejsou účtovány jako dlouhodobý majetek nebo zboží; další movité věci s dobou použitelnosti jeden rok a kratší bez ohledu na vyšší ocenění.

- nedokončenou výrobu a polotovary, do které patří produkty, které prošly jedním nebo několika výrobními stupni a nejsou již materiálem, nejsou však dosud hotovým výrobkem, nedokončené výkony jiných činností, při nichž nevznikají hmotné produkty; odděleně evidované produkty, to je polotovary, které dosud neprošly všemi výrobními stupni a budou dokončeny nebo zkompletovány do hotových výrobků v dalším výrobním procesu účetní jednotky.
- výrobky, což jsou věci vlastní výroby určené k prodeji nebo ke spotřebě uvnitř účetní jednotky.
- zvířata, což jsou mladá chovná zvířata, zvířata ve výkrmu a dále například kožešinová zvířata, ryby, včelstva, hejna slepic, kachen, krůt, perliček a hus na výkrm.
- zboží, což jsou movité věci nabyté za účelem prodeje, pokud účetní jednotka s těmito věcmi obchoduje. Položka obsahuje dále výrobky vlastní výroby, které byly aktivovány a předány do vlastních prodejen. Položka obsahuje též nemovitosti, které účetní jednotka, jejímž předmětem činnosti je nákup a prodej nemovitostí, nakupuje za účelem prodeje a sama je nepoužívá, nepronajímá a neprovádí na nich technické zhodnocení.

Dále je při účetním zachycení zásob používán účet poskytnutých záloh na zásoby, který slouží k zachycení krátkodobých a dlouhodobých záloh.

Vymezení zásob obsažené ve vyhláškách č. 504/2002 a 505/2002 se významně neodlišuje od výše uvedené úpravy pro podnikatelské subjekty účtující v soustavě podvojného účetnictví uvedené výše.

V rámci oblasti výše uvedených výdajů za materiál a zásoby budou způsobilými výdaji takové výdaje, které mají přímou vazbu na realizaci projektu a směřují tak k plnění cílů projektu.

Omezení způsobilosti výdajů na zásoby

Za způsobilé výdaje na materiál a zásoby bude považován základní materiál a zásoby, které jsou nezbytné pro účely realizace projektu. Nezpůsobilými výdaji budou výdaje, které přímo nesouvisí s realizací projektu a naplňováním jeho cílů. Jedná se např. o výdaje na materiál pro zajištění administrativního chodu účetní jednotky (kancelářské potřeby a vybavení apod.), nedokončenou výrobu a

polotovary, hotové výrobky, zvířata, zboží a poskytnuté zálohy na pořízení zásob.

3.2.2 Oceňování

Základní právní úprava

- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění (§ 25)
- vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (§49)
- český účetní standard pro podnikatele č. 015 Zásoby (3. Oceňování)

Rozdíly v ocenění

Při stanovení ocenění zásob je nutné zohlednit skutečnost, že ocenění zásob pro účetní účely může být odlišné od ocenění zásob z pohledu způsobilosti výdajů. Odlišnosti jsou patrné zejména u nákladů souvisejících s pořízením zásob. Rozdíly jsou podrobněji rozebrány v části pojednávající o oceňování majetku viz 3.1.2 Oceňování.

Účetní ocenění

Zákon³¹ umožňuje ocenit zásoby, v závislosti na jejich pořízení, standardně dvěma následujícími způsoby

- pořizovací cenou, která obsahuje cenu, za kterou byl majetek pořízen a náklady s jeho pořízením související.
- reprodukční pořizovací cenou u zásob bezplatně pořízených, nalezených apod.
- vlastními náklady, které představují veškeré přímé náklady a nepřímé náklady bezprostředně související s vytvořením dlouhodobého majetku. Touto metodou se oceňují zásoby, které byly vytvořeny vlastní činností.

Součástí pořizovací ceny zásob jsou též náklady související s jejich pořízením, zejména přeprava, provize, clo a pojistné. Součástí pořizovací ceny zásob nejsou zejména úroky z úvěrů a půjček poskytnutých na jejich pořízení. Z vnitropodnikových služeb souvisejících s pořizováním zásob nákupem a se zpracováním zásob se do pořizovací ceny zahrnuje pouze přepravné a vlastní náklady na zpracování materiálu.

Dle ustanovení § 28 zákona 563/1991 Sb. o účetnictví a § 56 vyhlášky 500/2002 Sb., § 39 vyhlášky 504/2002 Sb. a § 34 vyhlášky 505/2002 Sb. se zásoby neodpisují.

³¹ Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb., v platném znění, § 25.

3.3 Osobní náklady a cestovní náhrady

3.3.1 Právní vymezení osobních nákladů

Na úrovni národní legislativy³² jsou pracovně právní vztahy upraveny zejména prostřednictvím zákoníku práce v platném znění (zákon č. 262/2006 Sb., který nabude účinnosti od 1. ledna 2007) a souvisejícími předpisy.

Problematika související s oblastí pracovního práva není primárně předmětem legislativy EU, která upravuje implementaci Fondů EU. Z tohoto důvodu je nezbytné vycházet z příslušných národních právních norem za předpokladu respektování základních principů způsobilosti.

Pracovní právo a pracovní poměr

Dle platné legislativy jsou základními pracovně právními vztahy pracovní poměr a právní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr.

Zákoník práce v platném znění (zákon č. 262/2006 Sb., který nabude účinnosti od 1. ledna 2007) ukládá zaměstnavatelům povinnost zajišťovat plnění svých úkolů především zaměstnanci v pracovním poměru. Pracovní poměr se v souladu s § 33 zakládá smlouvou mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem popř. jmenováním za splnění podmínek předepsaných zákonem. V souladu s platnou legislativní úpravou musí pracovní smlouva obsahovat druh práce, na který je zaměstnanec přijímán, místo výkonu práce a den nástupu do práce a musí být uzavřena písemně.

Mimo pracovní poměr lze uzavírat dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti. Dohodu o provedení práce lze uzavřít za předpokladu, že rozsah práce upravený touto dohodou nepřesáhne 150 hodin v daném kalendářním roce. Do rozsahu práce se započítává také doba práce konaná zaměstnancem pro zaměstnavatele v témže kalendářním roce na základě jiné dohody o provedení práce. Dohodu o pracovní činnosti lze uzavřít i když rozsah práce nebude přesahovat v témže kalendářním roce 150 hodin. Zároveň není možné na základě dohody o pracovní činnosti vykonávat práci v rozsahu překračujícím v průměru polovinu stanovené týdenní pracovní doby.

3.3.2 Odměňování za práci

V souladu s platnou legislativou³³ přísluší zaměstnanci za vykonanou práci mzda, plat³⁴ nebo odměna z dohod (pro dohody o pracovní činnosti a dohody o provedení práce).

³² V době zpracování této metodické příručky byl v platnosti zákon č. 65/1965 Sb. zákoník práce. Následující text se odvolává, z důvodu využití příručky pro programovací období 2007-13, na zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce, který vstoupí v účinnost od 1. ledna 2007 a ruší zákon č. 65/1965 Sb.

³³ V dalším textu se věnujeme zejména úpravě mzdy. Obecná pravidla vztahující se na mzdové náklady lze přiměřeně aplikovat též na platy popř. odměny z dohod.

³⁴ Plat náleží zaměstnancům zaměstnavatele, kterým je stát, územní samosprávný celek, státní fond, příspěvková organizace a školská právnická osoba za podmínek stanovených zákonem.

Zákon dále upravuje minimální výši³⁵ mzdy, platu a odměny z dohod, která náleží zaměstnanci. Pro porovnání, zda odměna dosáhla nejnižší přípustné výše, se do mzdy a platu nezahrnuje mzda ani plat za práci přesčas, příplatek za práci ve svátek, za noční práci, za práci ve ztíženém pracovním prostředí a za práci v sobotu a v neděli. S účinností od 1. července 2006 činí základní sazby minimální mzdy nejméně 7 955 Kč za měsíc nebo 48,10 Kč za hodinu.³⁶

Mezi základní způsobilé výdaje v oblasti osobních nákladů patří zejména hrubé mzdy³⁷ nebo platy (odměny z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr) zaměstnanců pracujících na projektu (popř. jejich alikvotní část odpovídající jejich pracovnímu vytížení na daném projektu) a další povinné odvody související se mzdou nebo platem.

3.3.2.1 Mzdové náklady a základní podmínky způsobilosti

Výše odměny, která byla sjednána mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem je ovlivněna výší jednotlivých nárokových složek. V rámci sledovaného měsíce může zaměstnanci náležet nejen základní odměna, ale též další nároky např.:

- mzda za práci přesčas. V souladu se zákonnou úpravou náleží zaměstnanci za přesčas mzda a příplatek v minimální výši 25 % průměrného výdělku. Alternativně je zaměstnanec oprávněn, po dohodě se zaměstnavatelem čerpat náhradní volno místo příplatku,
- náhrada mzdy za svátek,
 - pokud svátek připadne na obvyklý pracovní den a zaměstnanec během svátku nepracuje, přísluší mu náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku za mzdu, která mu ušla v důsledku svátku,
 - zaměstnanci, který po dobu svátku pracoval, přísluší mzda a náhradní volno v rozsahu práce konané ve svátek. Za dobu čerpání náhradního volna přísluší zaměstnanci mzda ve výši průměrného výdělku. Alternativně může zaměstnanec, po dohodě se zaměstnavatelem, čerpat příplatek k dosažené mzdě nejméně ve výši průměrného výdělku místo náhradního volna,

³⁵ § 111, zákoníku práce č. 262/2006 Sb.

³⁶ § 111 zákoníku práce č. 262/2006 Sb., ve znění k datu zpracování metodické příručky (tj. říjen 2006). Výše základní sazby minimální mzdy se stanovuje vlada nařízením, a to zpravidla s účinností od počátku kalendářního roku.

³⁷ Hrubá mzda/plat zahrnuje všechny pracovní příjmy, tj. základní mzdu a plat, příplatky a doplatky ke mzdě nebo platu, odměny a jiné složky mzdy nebo platu, které byly v daném období zaměstnancům zúčtovány k výplatě. Hrubá mzda je osobní náklad před snížením o zákonné zdravotní a sociální pojištění placené zaměstnancem, o zúčtování zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti a dalších srážek.

- mzda za noční práci. Zaměstnanci náleží mzda za práci v noci a příplatek v nejméně ve výši 10 % průměrného výdělku,
- příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí,
- mzda za práci v sobotu a v neděli. Za toto období přísluší zaměstnanci dosažená mzda a příplatek nejméně ve výši 10 % průměrného výdělku.

**Základní podmínky
způsobilosti**

Při hodnocení výše uvedených složek odměny musí příjemce vždy dodržet základní podmínky způsobilosti, které jsou v oblasti odměňování zaměstnanců následující:

- musí zde existovat přímá vazba mezi vynaloženými osobními náklady a realizací projektu. Pracovní vytížení zaměstnance na projektu se dokládá prostřednictvím pracovních výkazů, které budou obsahovat den, datum, popis práce a počet odpracovaných hodin. Doložení pracovních výkazů je nezbytné i u zaměstnanců, kteří mají sjednán pracovní poměr popř. dohody o provedení práce nebo o pracovní činnosti, jehož náplní jsou pouze práce spojené s realizací projektu.
- propočtení aliquotní části odměny, která se vztahuje k pracím na projektu prováděným konkrétním zaměstnancem, se uplatní na všechny nárokové složky hrubé mzdy tzn. i např. na práci přesčas, práci ve svátek apod. U těchto složek je dále nezbytné prokázat, že vznikly v přímé souvislosti s realizací projektu.
- nezpůsobilými výdaji jsou vždy mzdové náklady zaměstnanců, kteří se na realizaci projektu nepodílí.
- způsobilé osobní náklady vznikají v období časové způsobilosti, tzn. od data registrace projektu do data ukončení realizace projektu (v rámci jednotlivých operačních programů může být počátek způsobilosti pro daný projekt/příjemce určeno i jiným datem). V tomto období musí dojít ke vzniku výdaje tzn. k odpracování hodin na daném projektu a zároveň k uhrazení výdaje tzn. poukázání výše příslušné odměny zaměstnancům.

Příklad:

Vstupní data:

Příjemce pro realizaci projektu využívá:

- zaměstnanec A (pověřen koordinací projektu), který je zaměstnán na plný úvazek v hlavním pracovním poměru. Měsíční hrubá mzda tohoto zaměstnance je stanovena na 25 000 Kč. Zaměstnanec se na projektu podílí 100 % své pracovní doby. V rámci realizace projektu zaměstnanec pracoval přesčas (přesčas přímo souvisel s daným projektem) a za práci přesčas mu náležela hrubá mzda a příplatek ve výši 1 200 Kč.
- zaměstnanec B (pověřen monitorováním projektu), který je zaměstnán na plný úvazek v hlavním

pracovním poměru. Měsíční hrubá mzda tohoto zaměstnance je stanovena na 20 000 Kč. Zaměstnanec se na projektu podílí 40 % své pracovní doby (tato doba byla náležitě doložena pracovním výkazem). V průběhu realizace projektu zaměstnanec pracoval přesčas (přesčas přímo nesouvisel s daným projektem) a za práci přesčas mu náležela hrubá mzda a příplatek ve výši 1 000 Kč.

Řešení:zaměstnanec A

U tohoto zaměstnance je způsobilým výdajem celková měsíční mzda ve výši 25 000 Kč, neboť zaměstnanec se podílí 100 % své pracovní doby na realizaci projektu. (Pokud byl pracovník přijat do zaměstnání výhradně pro výkon prací související s projektem a tato skutečnost je reflektována i ve vymezení druhu práce v rámci jeho pracovního poměru/popř. prací konaných mimo pracovní poměr, nemusí být příjemce povinen doložit pracovní výkazy u tohoto zaměstnance. Nicméně v rámci kontrolní činnosti může být doložení pracovního výkazu požadováno na úrovni jednotlivých operačních programů.) Dále je způsobilou též mzda a příplatek za práci přesčas ve výši 1 200 Kč. V tomto případě bude nezbytné doložit, že tento přesčas vznikl v přímé souvislosti s realizací projektu (tj. může být vyžadován k doložení pracovní výkaz).

zaměstnanec B

U tohoto zaměstnance je nezbytné propočíst alikvotní část mzdových nákladů, které odpovídají skutečnému pracovnímu vyřízení zaměstnance na projektu. Způsobilým výdajem bude část hrubé mzdy ve výši 8 000 Kč (tj. 40 % z 20 000 Kč). Zbytek hrubé mzdy ve výši 12 000 Kč (60 % z 20 000 Kč) nebude způsobilým výdajem, protože vznikl v souvislosti s plněním úkolů, které nesouvisí s realizací projektu. Hrubá mzda a příplatek za přesčas ve výši 1 000 Kč není způsobilým výdajem u tohoto zaměstnance, neboť nevznikl v souvislosti s realizací projektu.

Závěr:

Celkový způsobilým mzdovým nákladem u zaměstnance A je částka ve výši 26 200 Kč (hrubá mzda + přesčas).

Celkový způsobilým mzdovým nákladem u zaměstnance B je částka ve výši 8 000 Kč (40 % z hrubé mzdy). Nezpůsobilým výdajem je částka ve výši 13 000 Kč (60 % z hrubé mzdy + přesčas).

3.3.2.2 Dovolená

Základní ustanovení týkající se dovolené obsahuje § 211 - § 223 zákoníku práce č. 262/2006 Sb. Při stanovení způsobilosti čerpané dovolené v průběhu realizace projektu musí dojít k souběhu tří následujících kritérií:

- náhrada za čerpanou dovolenou musí být zaměstnanci poukázána v rámci realizace projektu tj. je součástí hrubé mzdy zaměstnance a splňuje test časové způsobilosti,
- náhrada za čerpanou dovolenou přísluší k období realizace projektu. Tzn. pokud trvá realizace projektu 3 měsíce, pak k danému časovému úseku přísluší maximálně 3/12 dovolené v souladu s platnou legislativní úpravou (§ 212 a násl. zákoníku práce č. 262/2006 Sb.),
- náhrada za čerpanou dovolenou přísluší k období odpracovanému příslušným zaměstnancem na daném projektu. Tzn. způsobilá náhrada za dovolenou se bude krátit u zaměstnanců, kteří pracují pouze částí svého úvazku na daném projektu.

Poměrná část náhrady dovolené, která vyhoví současně všem výše uvedeným kritériím je způsobilým výdajem. Náhrada dovolené, která kritériím nevyhoví, není způsobilým výdajem.

ŘO stanoví postupy kontroly tohoto typu výdaje, aby bylo účinně zamezeno jeho zneužívání.

Příklad:

Vstupní data:

Realizace projektu trvá 3 měsíce. Měsíční hrubá mzda zaměstnance pracujícím na projektu z 50 % činí 20 000 Kč. Během období realizace projektu si zaměstnanec vybral 5 dní dovolené, za které mu příslušela náhrada mzdy ve výši 5 000 Kč z celkové hrubé mzdy.

Řešení:

1. krok – Za období realizace činí mzdové náklady na zaměstnance 60 000 Kč

V této části je zahrnuto	55 000 Kč – hrubá mzda za odvedenou práci
	5 000 Kč – náhrad za dovolenou

2. krok – Z hrubé mzdy za odvedenou práce tj. 55 000 Kč určíme podíl způsobilých výdajů.

Tj. 50 % odpracovaných na projektu je způsobilým výdajem = 27 500 Kč
50 % odpracovaných na jiných činnostech není způsobilým výdajem = 27 500 Kč

3. krok – výpočet způsobilé části dovolené
 - a) náhrada za čerpanou dovolenou musí příslušet k období realizace projektu.

Projekt byl realizován po období 3 měsíců, tzn. příslušná doba dovolené vztahující se k tomuto období činí v souladu se zákoníkem práce 3/12 (poměrnou část) ročního nároku. Předpokládáme, že standardním ročním nárokem jsou 4 týdny dovolené tj. 20 dní. K době realizace projektu je tedy příslušných 5 dní dovolené (20 dní * 3/12 = 5 dní). Tzn. při čerpání dovolené v délce 5 dní zaměstnanec nepřekračuje celkový nárok vztahující se k danému období realizace projektu.
 - b) náhrada za čerpanou dovolenou musí příslušet k období odpracovanému daným pracovníkem na projektu.

Zaměstnanec se podílel na realizaci projektu pouze 50 % své pracovní náplně. Z tohoto důvodu je z 5 dní dovolené příslušící k danému projektu pro konkrétního zaměstnance způsobilé pouze z 50 % tj. 2,5 dne.
 - c) určení způsobilosti náhrady za dovolenou. 5 dní dovolené je spojené s náhradou 5 000 Kč. Z toho připadá na jeden den dovolené 1 000 Kč. Způsobilými jsou 2,5 dne dovolené tj. 2 500 Kč. Nezpůsobilým výdajem je zbylá část dovolené tj. 2 500 Kč.

Závěr:

Celkovým způsobilým výdajem na zaměstnance je 30 000 Kč (27 500 Kč hrubá mzda za vykonanou práci bez náhrady dovolené + 2 500 Kč náhrada dovolené). Celkovým nezpůsobilým výdajem je 30 000 Kč (27 500 Kč hrubá mzda za vykonanou práci bez náhrady dovolené + 2 500 Kč náhrada dovolené).

3.3.2.3 Nemocenská

Novela zákoníku práce a některých souvisejících předpisů³⁸ přináší významnou změnu v oblasti nemocenské od 1.1.2007. Během prvních dvou týdnů dočasné pracovní neschopnosti bude poskytovat zaměstnavatel zaměstnanci náhradu mzdy v souladu s § 192 a násl. zákoníku práce č. 262/2006 Sb. Tato náhrada mzdy bude náležet pouze za dobu, v níž trvá pracovní vztah, který zakládá účast na nemocenském pojištění. Dávka nemocenské hrazená státem bude náležet zaměstnanci od 15. kalendářního dne dočasné pracovní neschopnosti.

- Dávky nemocenské hrazené státem jsou nezpůsobilým výdajem, neboť nejsou konečným výdajem příjemce.
- Náhrada mzdy zaměstnanci při dočasné pracovní neschopnosti je způsobilým výdajem za splnění všech níže uvedených podmínek:
 - výše způsobilé náhrady mzdy při dočasné pracovní neschopnosti musí odpovídat míře zapojení zaměstnance do realizace daného projektu,
 - je splněn test časové způsobilosti tzn. nárok na náhradu mzdy a úhrada náhrady se uskuteční v době realizace projektu,
 - náhrada mzdy je zaměstnavatelem poskytnuta v souladu s platnou legislativní úpravou a v zákonné výši.

V ostatních případech je náhrada mzdy zaměstnance při dočasné pracovní neschopnosti nezpůsobilým výdajem.

ŘO stanoví postupy kontroly tohoto typu výdaje, aby bylo účinně zamezeno jeho zneužívání.

3.3.2.4 Zákonné odvody na sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem za zaměstnance

Zákonné odvody na sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem za zaměstnance jsou způsobilým výdajem za splnění následujících podmínek:

- zákonné odvody jsou způsobilé v poměru k pracovnímu vytížení pracovníka na daném projektu za příslušné období. U pracovníků, kteří se na projektu nepodílejí **nejsou** zákonné odvody způsobilým výdajem,
- vznik i úhrada zákonných odvodů na SP a ZP splňuje test časové způsobilosti,
- zákonné odvody na SP a ZP byly uhrazeny v souladu s platnými právními předpisy.

³⁸ Zejména zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění.

Příklad:**Zadání:**

Zaměstnanec A pracuje výhradně na daném projektu. Jeho hrubá měsíční mzda činí 20 000 Kč. Zaměstnanec B pracuje z 50 % na projektu a z 50 % na činnosti s projektem nesouvisející. Jeho hrubá měsíční mzda činí též 20 000 Kč. Projekt se realizuje po období 3 měsíců. Předpokládáme, že výše zákonných odvodů na sociální a zdravotní pojištění zaměstnavatele za zaměstnance činí 35 %.

Řešení:

Způsobilým výdajem za zaměstnance A po dobu realizace projektu je:

- hrubá mzda za 3 měsíce realizace projektu ve výši 60 000 Kč
- zákonné odvody SP a ZP placené zaměstnavatelem ve výši 21 000 Kč (60 000 Kč x 35 %)

Nezpůsobilé výdaje za zaměstnance A – 0 Kč

Způsobilým výdajem za zaměstnance B po dobu realizace projektu je:

- alikvotní část hrubé mzdy za 3 měsíce ve výši 30 000 Kč (60 000 Kč x 50 %)
- alikvotní část zákonných odvodů SP a ZP placeného zaměstnavatelem ve výši 10 500 Kč (60 000 Kč x 35 % x 50 %)

Nezpůsobilé výdaje za zaměstnance B:

- alikvotní část hrubé mzdy za 3 měsíce za práci konanou mimo daný projekt ve výši 30 000 Kč (60 000 Kč x 50 %)
- alikvotní část zákonných odvodů SP a ZP placeného zaměstnavatelem ve výši 10 500 Kč (60 000 Kč x 35 % x 50 %)

Závěr:

Celkové způsobilé výdaje příjemce za zaměstnance A a B po dobu realizace projektu činí 121 500 Kč a nezpůsobilé výdaje činí 40 500 Kč (nezpůsobilé výdaje u zaměstnance B). Při výpočtu je vždy třeba odděleně vypočítat způsobilé výdaje pro zaměstnance pracujících výhradně na projektu (jejich vytížení na projektu činí 100 %) a těch zaměstnanců, kteří se na projektu podílejí pouze částí své pracovní činnosti.

3.3.2.5 Ostatní zákonné výdaje zaměstnavatele na zaměstnance

Zákonem stanovené obligatorní výdaje zaměstnavatele za zaměstnance pracujícího na daném projektu popř. jejich alikvotní část odpovídající pracovnímu vytížení zaměstnance na daném projektu jsou způsobilým výdajem za předpokladu, že splňují základní principy způsobilosti.

Příkladem takovýchto obligatorních výdajů může být například:

- zákonné úrazové pojištění zaměstnanců (vyhláška MF č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, zákon č. 266/2006 Sb. o úrazovém pojištění zaměstnanců s účinností od 1.1.2008)

- odvody do Fondu kulturních a sociálních potřeb (vyhláška MF č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb)

Výdaje zaměstnavatele na zaměstnance, které nejsou ze zákona výdaji obligatorními, nejsou způsobilými výdaji. Jedná se zde především o skupinu benefitů poskytovaných zaměstnavatelem zaměstnancům (např. jubilejní dary, příspěvky na penzijní připojištění, poukázky na sportovní aktivity, vstupenky do divadel apod.).

3.3.3 Neplacená dobrovolná práce

Dobrovolnictví je obecně svobodně zvolená činnost, konaná ve prospěch projektu bez nároku na odměnu. Dobrovolník dává část svého času, energie a schopností ve prospěch projektu, který je časově i obsahově vymezen. Za tuto činnost nedostává finanční odměnu. Jedna z forem dobrovolnictví je neplacená dobrovolná práce.

3.3.3.1 Vymezení základních pojmů

Účelem neplacené dobrovolné práce je umožnit příjemcům pomoci, aby mohli jako část vlastního podílu spolufinancování projektu započítat neplacené práce, které vykonají dobrovolníci pro realizaci projektu³⁹.

Neplacenou práci dobrovolníků lze použít jako doplňkové financování projektu formou věcného příspěvku pouze v případě, že je možno tuto práci prokazatelným způsobem ocenit. V opačném případě není možno neplacenou dobrovolnou činnost považovat za způsobilý výdaj.

Základní podmínky způsobilosti neplacené dobrovolné práce jsou vymezeny v pravidle „Skutečně vzniklé výdaje, odpisy, režijní náklady a věcné příspěvky“.

Dobrovolníci pomáhají projektu ve svém volném čase a nejsou zaměstnanci příjemce pomoci. Pokud jakýkoli placený zaměstnanec dobrovolně vykoná práci navíc, příslušné výdaje nejsou způsobilé. Pro neplacenou dobrovolnou práci platí následující pravidla:

- neplacená dobrovolná činnost se musí vztahovat k cílům projektu,
- čas příjemců pomoci (př. vyškolení účastníci) strávený na projektu nelze považovat za práci dobrovolníků,

³⁹ Neplacená dobrovolná práce zde není chápána pouze a výlučně ve smyslu zákona č. 198/2002 Sb. o dobrovolnické službě.

- výdaje na práci všech dobrovolníků je nutno kalkulovat podle jedné stanovené metody,
- pro dokladování je nutno předložit konečnou evidenci nárokovaného času dobrovolníků (vedení projektu musí vést úplnou, přesnou a aktuální evidenci, která zahrnuje nejen docházku dobrovolníků, ale i popis jejich činností),
- úkoly, plněné dobrovolníky, musí odpovídat pracovnímu zařazení a průměrným odměnám.

Speciálním druhem neplacené dobrovolné práce je poskytnutí stavebních prací a dodávek, kde výsledek této práce je hmotný majetek, který lze ocenit. Poskytnutí stavebních prací a dodávek je způsobilým výdajem za předpokladu:

- stavební práce a dodávky byly vynaloženy v souladu s účelem projektu,
- stavební práce a dodávky jsou řádně doloženy účetními doklady,
- hodnota stavebních prací a dodávek je stanovena zejména na základě stavební projektové dokumentace a ceníků stavebních prací (např. Katalog popisů a směrných cen stavebních prací, vydaný URS Praha; Sborníky cen stavebních prací, vydané RTS a.s. Brno apod.),
- stavební práce byly provedeny po dobu realizace projektu.

3.3.3.2 Ocenování

Ocenění neplacené práce dobrovolníků musí odpovídat takovému ocenění, které nesmí přesáhnout obvyklou výši v místě a čase realizace projektu. Pro ocenění práce dobrovolníků lze využít informační systém o průměrném výděлку (ISPV)⁴⁰.

Vlastní ocenění práce se provede zařazením činnosti dobrovolníka podle průměrného výděлку dle kategorizace zaměstnanců za poslední publikované časové období. V případě, že lze práci dobrovolníka zařadit do více kategorií, použije se nižší odměna. Pokud dobrovolník vykonává stejnou nebo podobnou práci jako placený zaměstnanec, sazba uznatelná pro tuto práci bude buď sazba dle ISPV nebo mzda placeného zaměstnance, a to nižší suma z obou uvedených.

⁴⁰ Informační systém je dostupný na www.mpsv.cz, sekce Příjmy a životní úroveň / Výsledky informačního systému o průměrném výděлку.

Informační systém o průměrném výděлку je čtvrtletní zjišťování výdělků podle profesí. Jedná se o pravidelné, výběrové šetření průměrných hodinových výdělků, hrubých mezd vyplacených jednotlivcům od počátku roku, struktury mezd a odpracovaného času u konkrétních pracovních pozic. Statistické zjišťování ISPV, prováděné Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR, je zařazeno do programu statistických zjišťování Českého statistického úřadu, doplňuje státní statistiku práce, realizovanou Českým statistickým úřadem, s detailním pohledem na situaci u jednotlivých profesí.

Informační systém poskytuje údaje o ceně práce profesí od roku 1993. Výběrový soubor ISPV je reprezentativní. Je vytvářen náhodným výběrem z registru ekonomických subjektů na principu stratifikace přes odvětví OKEČ, region a velikost organizace.

3.3.4 Cestovní náhrady

3.3.4.1 Vymezení základních pojmů

Základní právní úprava	• zaměstnanci zaměstnavatele, který <u>není</u> státem, územním samosprávným celkem, státním fondem, příspěvkovou organizací, jejíž náklady na platy a odměny za pracovní pohotovost jsou plně zabezpečovány z příspěvku na provoz poskytovaného z rozpočtu zřizovatele nebo z úhrad podle zvláštních právních předpisů nebo školskou právníckou osobou zřízenou podle školského zákona ○ v zákoníku práce (zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů) v §156 - §172 • zaměstnanci zaměstnavatele, který <u>je</u> státem, územním samosprávným celkem, státním fondem, příspěvkovou organizací, jejíž náklady na platy a odměny za pracovní pohotovost jsou plně zabezpečovány z příspěvku na provoz poskytovaného z rozpočtu zřizovatele nebo z úhrad podle zvláštních právních předpisů nebo školskou právníckou osobou zřízenou podle školského zákona ○ v zákoníku práce (zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů) v §173 - §181
Obsahové vymezení	Cestovní náhrady musí přímo souviset s efektivním provedením projektu, být pro něj nezbytné a souviset s osobami příjemce pomoci, které jsou přímo zapojeny do realizace projektu. Mezi výdaje související s provedením pracovních cest patří zejména náhrady: • jízdních výdajů, ○ jízdné všemi druhy veřejných dopravních prostředků, včetně výdajů na letenky, výdajů na autotaxi a jízdného při cestách do zahraničí, nákup předplacených jízdenek, ○ náhrada za použití vlastních osobních motorových vozidel pracovníků při pracovních cestách a služebních motorových vozidel, • výdajů za ubytování, • stravovacích výdajů (stravné a zahraniční stravné), ▪ nutných vedlejších výdajů (např. nezbytné pojištění při zahraničních cestách, parkovné, poplatky spojené s pracovní cestou, platby za telefon, fax apod.).

3.3.4.2 Stanovení výše náhrad

Cestovní náhrady (sazby stravného i dalších cestovních náhrad) se **mohou** ročně měnit vždy k 1.lednu daného roku.⁴¹ Sazby uvedené v příručce jsou platné k termínu zpracování příručky (říjen 2006).

Základní právní úprava

- zaměstnanci zaměstnavatele, který není státem, územním samosprávným celkem, státním fondem, příspěvkovou organizací, jejíž náklady na platy a odměny za pracovní pohotovost jsou plně zabezpečovány z příspěvku na provoz poskytovaného z rozpočtu zřizovatele nebo z úhrad podle zvláštních právních předpisů nebo školskou právníckou osobou zřízenou podle školského zákona
 - náhrada jízdních výdajů: zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, §157-60
 - náhrada za ubytování: zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, §157-60
 - stravné: zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, §157-60
 - zahraniční stravné: zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, §170
 - náhrada nutných vedlejších výdajů: zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, §164
- zaměstnanci zaměstnavatele, který je státem, územním samosprávným celkem, státním fondem, příspěvkovou organizací, jejíž náklady na platy a odměny za pracovní pohotovost jsou plně zabezpečovány z příspěvku na provoz poskytovaného z rozpočtu zřizovatele nebo z úhrad podle zvláštních právních předpisů nebo školskou právníckou osobou zřízenou podle školského zákona
 - náhrada jízdních výdajů: zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, §175
 - náhrada za ubytování: zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, §157-60
 - stravné: zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, §176
 - zahraniční stravné: zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, §179-180

⁴¹ Viz zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, §189

- náhrada nutných vedlejších výdajů: zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, §164

**Výše náhrad pro
způsobilost**

Obligatorní náhrady pro zaměstnance a/nebo zaměstnance činné na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr **jsou** způsobilým výdajem ve výši dané legislativou.

Cestovní náhrady pro zaměstnance zaměstnavatele⁴² za použití silničního motorového vozidla, s výjimkou vozidla poskytnutého zaměstnavatelem, jsou způsobilým výdajem ve výši dle §157, odst. 4 a 5.

3.3.4.3 Výdajové skupiny

**Náhrada jízdních
výdajů**

Náhradu jízdních výdajů za použití určeného hromadného dopravního prostředku dálkové přepravy a taxislužby poskytne zaměstnavatel zaměstnanci v prokázané výši. Použije-li zaměstnanec se souhlasem zaměstnavatele místo určeného hromadného dopravního prostředku dálkové přepravy jiný dopravní prostředek, včetně silničního motorového vozidla, s výjimkou vozidla poskytnutého zaměstnavatelem, přísluší mu náhrada jízdních výdajů ve výši odpovídající ceně jízdného za určený hromadný dopravní prostředek.

Použije-li zaměstnanec na žádost zaměstnavatele silniční motorové vozidlo, s výjimkou vozidla poskytnutého zaměstnavatelem, přísluší mu za každý 1 km jízdy *základní náhrada a náhrada výdajů za spotřebovanou pohonnou hmotu*. Sazba základní náhrady za 1 km jízdy činí u jednostopých vozidel a tříkolek 1,00 Kč a osobních silničních motorových vozidel 3,80 Kč. Náhradu za spotřebovanou pohonnou hmotu určí zaměstnavatel násobkem ceny pohonné hmoty a množství spotřebované pohonné hmoty. Cenu pohonné hmoty prokazuje zaměstnanec dokladem o nákupu, ze kterého je patrná souvislost s pracovní cestou. Spotřebu pohonné hmoty silničního motorového vozidla vypočítá zaměstnavatel z údajů o spotřebě uvedených v technickém průkazu použitého vozidla, který je zaměstnanec povinen zaměstnavateli předložit.

V případě použití služebního vozidla je způsobilým výdajem cena pohonných hmot spotřebovaných na cestu zjištěných podle ujeté vzdálenosti (z vyúčtování pracovní cesty, event. evidence v knize jízd). Cena pohonných hmot se vypočítá obdobně jako při použití osobního vozidla.

**Náhrada za
ubytování**

Zaměstnavatel poskytne zaměstnanci náhradu výdajů za ubytování, které vynaložil v souladu s podmínkami pracovní cesty, a to ve výši, kterou zaměstnavateli prokáže.

⁴² Který není státem, územním samosprávným celkem, státním fondem, příspěvkovou organizací, jejíž náklady na platy a odměny za pracovní pohotovost jsou plně zabezpečovány z příspěvku na provoz poskytovaného z rozpočtu zřizovatele nebo z úhrad podle zvláštních právních předpisů nebo školskou právnickou osobou zřízenou podle školského zákona.

Stravné Za každý kalendářní den pracovní cesty poskytne zaměstnavatel zaměstnanci stravné nejméně ve výši:⁴³

- a) 58 Kč, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin,
- b) 88 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin,
- c) 138 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin.

Zahraniční stravné Při zahraniční pracovní cestě přísluší zaměstnanci stravné v cizí měně. Výši stravného v cizí měně určí zaměstnavatel ze základní sazby stravného stanovené pro stát, ve kterém zaměstnanec stráví v kalendářním dni nejvíce času. Při zahraničních cestách může také zaměstnavatel zaměstnanci poskytnout kapesné.⁴⁴

Nutné vedlejší výdaje Zaměstnavatel poskytne zaměstnanci náhradu nutných vedlejších výdajů, které mu vzniknou v přímé souvislosti s pracovní cestou, a to ve výši, kterou zaměstnavateli prokáže. Výdaje bezprostředně související s použitím služebního vozidla (např. mazadla, náplně, jednoduché seřízení, apod.) pro úspěšné absolvování cesty jsou také vedlejším způsobilým výdajem.

Příklad:

Vstupní data:

V souvislosti s realizací projektu byl zaměstnanec soukromé firmy vyslán na jednodenní pracovní cestu z Prahy do Ostravy. Dle rozhodnutí zaměstnavatele k cestě použil soukromý osobní automobil. Pracovní cesta začala odjezdem zaměstnance z Prahy v 7.00 hodin, a skončila jeho návratem do Prahy ve 20.00 hodin. Stravování na služební cestě nebylo ze strany zaměstnavatele zajištěno.

Při uskutečnění pracovní cesty zaměstnanec najel 800 km, platil parkovné v Ostravě v ceně 200 Kč a k vyúčtování pracovní cesty předložil doklad o koupi pohonných hmot. Průměrná spotřeba paliva u soukromého vozidla zaměstnance, se kterým uskutečnil pracovní cestu, je dle technického průkazu 8,00 litru benzínu natural 95 na 100 km.

Řešení:

Zaměstnanec má z titulu uskutečněné pracovní cesty nárok na:

- stravné za 13 hodin (7.00 – 20.00) ve výši 88 Kč,
- úhradu parkovného ve výši 200 Kč,
- úhradu ve výši sazby základní náhrady za 1km x počet ujetých km soukromým vozidlem, tedy 800 x 3,80, tj. 3 040 Kč,

⁴³ Pro zaměstnance zaměstnavatele, který je státem, územním samosprávným celkem, státním fondem, příspěvkovou organizací, jejíž náklady na platy a odměny za pracovní pohotovost jsou plně zabezpečovány z příspěvku na provoz poskytovaného z rozpočtu zřizovatele nebo z úhrad podle zvláštních právních předpisů nebo školskou právnickou osobou zřízenou podle školského zákona stanoví zákoník práce odlišné sazby pro stravné v §176.

⁴⁴ Toto platí pouze pro zaměstnance zaměstnavatele, který je státem, územním samosprávným celkem, státním fondem, příspěvkovou organizací, jejíž náklady na platy a odměny za pracovní pohotovost jsou plně zabezpečovány z příspěvku na provoz poskytovaného z rozpočtu zřizovatele nebo z úhrad podle zvláštních právních předpisů nebo školskou právnickou osobou zřízenou podle školského zákona stanoví zákoník práce odlišné sazby.

- úhradu výdajů za spotřebované pohonné hmoty vypočtené dle vzorce: počet km x průměrná spotřeba x cena paliva, tedy $800 \times 8 / 100 \times 30$, tj. 1 920 Kč.

Celkový nárok zaměstnance činí $88 + 200 + 3\,040 + 1\,920$, celkem 5 248 Kč. Tato částka je také způsobilým výdajem pro účely čerpání pomoci z Fondů EU.

Pozn. Sazba 30 Kč za cenu paliva natural 95 vychází z předloženého dokladu o koupi pohonných hmot.

Náhrady "pro podnikatele"⁴⁵ na dopravu vlastním silničním motorovým vozidlem (nezahrnutým do obchodního majetku) jsou stanoveny zákonem o dani z příjmů v § 24 odst. 2 písm. k). Poplatníku přísluší náhrady ve výši sazby základní náhrady a náhrady výdajů za spotřebované pohonné hmoty. Zákon o dani z příjmů se dále odkazuje na zákon o cestovních náhradách. Pro stanovení výdajů za spotřebované pohonné hmoty lze použít průměrné ceny pohonných hmot v Kč/l včetně DPH uplatňované ve zdaňovacím období jejich rozhodujícími prodejci v České republice, které zveřejní Ministerstvo financí ve Finančním zpravodaji po uplynutí zdaňovacího období.

Použije-li poplatník ceny vyšší, je povinen doložit doklady o jejich nákupu, jak to vyplývá z § 24 odst. 2 písm. k) zákona o dani z příjmů. V případě, že poplatník nakupoval jiný druh benzínu, uplatní cenu toho druhu benzínu, který má shodné oktanové číslo. Pokud benzin se shodným oktanovým číslem tabulka neobsahuje, uplatní cenu benzínu s nejbližším oktanovým číslem.

Náhrady za cesty zahraničních expertů

V případě náhrad za cestu zahraničních expertů se bude jednat zpravidla o výdaje charakteru výdajů za služby (ať již budou zohledněny v konečné ceně za služby nebo budou účtovány zvlášť). V tomto případě lze připustit, aby výše takových výdajů byla u jednotlivých programových dokumentů limitována s ohledem na konkrétní potřebu podpory. V případě, že podmínky daného programu umožňují, aby cestovní náhrady zahraničních expertů byly samostatným způsobilým výdajem, je možné pro kalkulaci náhrad použít denní sazbu stanovenou Evropskou komisí, tzv. „per diem rates“. Jedná se o cestovní náhrady zahraničních expertů při pobytu v zahraničí, které pokrývají výdaje na ubytování, stravné, místní cestovné a kapesné. Per diem rates jsou stanoveny pro všechny státy světa a pravidelné aktualizace jsou veřejně přístupné na internetové adrese: http://ec.europa.eu/comm/europeaid/perdiem/index_en.htm. Mimo náhrad se hradí mezinárodní cestovné.

3.4 Služby

Tato kategorie není speciálně vymezena legislativou ČR z pohledu jejího obsahu či oceňování. Služby mohou zahrnovat nejrůznější položky dle typu projektu, ke kterému se váží. Vybrané služby musí přispívat k dosahování předem stanoveného účelu projektu a být pro něj nezbytné. V následujícím textu uvádíme seznam **nejčastěji** se vyskytujících služeb, které jsou způsobilými výdaji, za předpokladu splnění podmínek uvedených v předchozím odstavci:

⁴⁵ Jedná se o podnikatele, spolupracující osoby nebo společníky veřejných obchodních společností či komplementáře komanditních společností.

- výdaje na poštovní a telekomunikační služby (např. telefonní hovory místní, meziměstské i mezistátní, zřízení nové telefonní stanice, atd.),
- výdaje na nájemné za najaté movité i nemovité věci (budovy, místnosti, vozidla, stroje, přístroje, zařízení apod.), půjčovné za osobní automobily používané pro služební cesty, částky vyplácené za užívání bytových a nebytových prostor k nebytovým účelům (výdaje na nájem, poplatky, vytápění, osvětlení a služby související s prostorami),
- výdaje na úklidové a čisticí služby,
- výdaje na překlady,
- výdaje na právní, technické, finanční a ekonomické poradenství pokud bylo prokázáno, že musely být vynaloženy v souvislosti s realizací projektu, vč. výdajů na mezinárodní experty,
- výdaje spojené s výběrovým řízením dle pravidel OP, resp. dle zákona č. 137/2006 o veřejných zakázkách jsou způsobilým výdajem pokud je toto výběrové řízení organizováno za účelem výběrů dodavatelů (př. technologie) pro realizaci projektu,
- psaní, rozmnožování a tisky materiálů,
- výdaje na vedení účetnictví vztahující se k projektu,
- výdaje na publicitu projektu,
- výdaje na odborné (znalecké) posudky (např. ocenění majetku),
- zpracování technické a projektové dokumentace,
- výdaje na účetní audit, pokud je řídicím orgánem ve smlouvě o financování nebo v rozhodnutí stanovena povinnost účetního auditu),
- výdaje na opravu a údržbu pouze pokud souvisejí s položkami, které jsou uvedeny jako způsobilé výdajové položky ve schválené žádosti a v rámci životnosti projektu, pokud se nejedná se o rutinní opravu či údržbu.

Mezi služby pro účely metodické příručky také řadíme:

- režijní náklady,
- výdaje na reprezentaci.

3.4.1 Režijní náklady

Základní vymezení

Režijní náklady jsou způsobilými výdaji v případě, že vycházejí ze skutečně vzniklých výdajů, souvisejících s projektem a jsou členěny poměrně na jednotlivé činnosti v souladu s odpovídající vhodnou a spravedlivou metodikou. Režijní náklady jsou definovány jako způsobilé výdaje, které nemohou být vyčerpávajícím způsobem přímo zahrnuty do jednotlivé aktivity nebo procesu projektu.

Režijní náklady jsou způsobilé výdaje za podmínky, že jejich základem jsou skutečné výdaje přímo související s realizací projektu a jsou určeny v poměru k dané činnosti za pomoci nestranné a oprávněné metody, musí být prokazatelně doloženy; metodika výpočtu musí být zachována po celou dobu projektu včetně závěrečného vyúčtování a případného auditu.

Režijními náklady se rozumí zejména výdaje na nájem kanceláře, nákup vody, paliv a energie, telefon, fax, internet, úklid a údržbu, aj.

Nezpůsobilými výdaji jsou ty režijní náklady, které se týkají všeobecného provozu organizace. Pokud s projektem souvisí pouze část výdajů, např. část administrativních výdajů, může být způsobilým výdajem pouze ta část, která bezprostředně souvisí s projektem. Poměrná část výdajů, která může být financovaná z Fondů EU, musí být určena jednoznačným a prokazatelným způsobem. Z Fondů EU se obecně nehradí výdaje související s běžnou činností příjemce pomoci.

Rozpočtování provozních výdajů

Z vymezení režijních nákladů plyne, že tyto výdaje nemohou být přímo přiřaditelné jednotlivým aktivitám nebo procesům projektu. Proto je nutno při přiřazení režijních nákladů k projektu zvolit odpovídající vhodnou a spravedlivou metodu, kterou se provede výpočet režijních nákladů projektu. Oprávněnou metodou výpočtu režijních nákladů **může být** např. rozpočet spotřebované elektrické energie na jednotlivé spotřebiče, rozpočet spotřebovaného tepla podle vytápěné plochy kancelářů, dílen apod. Prokázání těchto výdajů bude nutno řešit zejména použitím analytických účtů.

Druhy režijních nákladů

- Pokud je v souvislosti s realizací projektu využívána pouze část prostor, měla by být částka účtovaná v projektové žádosti na čerpání z Fondů EU v odpovídajícím poměru. V takovém případě by měl výpočet uvádět skutečné roční nájemné pro žadatele, dobu využívání pro projekt, poměrnou část využívanou pro provedení projektu a výsledné způsobilé výdaje na nájemné. Výdaje na nájem v případě, kdy žadatel dané prostory vlastní nebo je užívá zdarma, nebudou považovány za způsobilé.

Příklad:**Vstupní data:**

Školící centrum si v rámci běžné činnosti pronajímá prostory o celkové výměře 250 m². Cena v Kč/m² = 100 Kč/měsíc. Pro účely projektu bude využívat 2 místnosti o celkové výměře 50 m².

Řešení:

Žadatel si bude nárokovat režijní náklady za pronájem kanceláře ve výši 5 000 Kč/měsíc po dobu realizace projektu.

- Poplatky za nákup vody, paliv a energie, internet, úklid a údržbu by měly být stanoveny obdobně; způsobilé mohou být i zálohové platby, vždy však jen v poměrné výši odpovídající předpokládané době využití v rámci projektu.
- Telefonní poplatky se musí přímo týkat účelného provádění projektu a být pro něj nezbytné. Musí být možné provedení položkové kontroly na konkrétní telefon.
- Součástí spotřebního materiálu mohou být takové položky, jako jsou např. poštovné, kancelářské potřeby a jiné výdaje, u kterých může žadatel prokázat, že jsou pro účelné uskutečnění projektu nezbytné.
- Při vyúčtování výdajů na energie bude způsobilým výdajem pouze energie spotřebovaná v souvislosti s realizací projektu. Její výše bude zjištěna přímým odečtem na hlavním elektroměru, pokud jím měřená energie je používána výhradně v souvislosti s plněním cíle projektu, nebo odečítacím elektroměrem, pokud jím měřená energie je používána výhradně v souvislosti s realizací projektu.

Není-li elektrická energie měřená elektroměrem využívána výhradně k realizaci projektu, ale pouze z části, stanoví se výše způsobilých výdajů jako podíl na celkových výdajích na elektrickou energii zjištěný dostatečně průkazným rozpočtovým způsobem. V úvahu připadá např. posouzení poměru na celkové spotřebě spotřebičů, poměr osvětlované či vytápěné plochy apod.

V případech, kdy odběr energií není možné stanovit přímým odečtem na měřicím zařízení (elektroměr, vodoměr, plynoměr apod.) z důvodu, že měřicí zařízení není k dispozici nebo odebraná energie nebo služby měřené měřicím zařízením není používána výhradně v souvislosti s plněním cíle projektu (k plnění cílů projektu jsou použity pouze z části), je nutno stanovit výši způsobilých výdajů jako podíl na celkových výdajích průkazným rozpočtovým způsobem.

Je přitom nutno mít stále na paměti, že při stanovování režijních nákladů musí být základem skutečné výdaje související s prováděním činnosti spolufinancované z Fondů EU, přičemž tyto výdaje jsou přiřazeny k dané činnosti poměrným způsobem podle řádně odůvodněné, spravedlivé a nestranné metody. Na níže uvedeném příkladu jsou demonstrovány metody výpočtu režijních nákladů.

Příklad:

Vstupní data:

Příjemce pomoci je plátce DPH (všechny ceny jsou bez DPH) a provozuje činnost ve vlastním objektu, ve třech kancelářích se šesti pracovníky. Pro realizaci projektu zprovoznil doposud nepoužívanou čtvrtou kancelář a najal dva pracovníky na období 10 měsíců. Všechny kanceláře mají stejnou výměru 30 m², společné prostory mají 40 m², celková plocha 160 m². Kanceláře a společné prostory nemají samostatná měřidla pro odběry elektřiny a dalších služeb, měřidla jsou pouze na objektu. Roční vyúčtování dodávek tepla a teplé vody činí 45 000 Kč, elektřiny 30 000 Kč, studené vody 15 000 Kč. Příjemce rozpočtuje uvedené výdaje následovně:

- spotřeba tepla a teplé vody na m²,
- spotřeba elektrické energie a studené vody na osobu.

Řešení:

Způsobilé výdaje činí:

- a) Spotřeba tepla a teplé vody:
 $45\ 000\ \text{Kč} / 160\ \text{m}^2\ \text{celková plocha objektu} * 30\ \text{m}^2\ \text{nové kanceláře} / 12\ \text{měsíců} * 10\ \text{měsíců}$, po kterou se realizoval projekt = 7 030 Kč
- b) Spotřeba elektřiny
 $30\ 000\ \text{Kč} / 8\ \text{celkový počet pracovníků} * 2\ (\text{počet pracovníků pracujících na projektu}) / 12\ \text{měsíců} * 10\ \text{měsíců} = 6\ 250\ \text{Kč}$
- c) Spotřeba studené vody obdobně jako u elektřiny:
 $15\ 000\ \text{Kč} / 8 * 2 / 12 * 10 = 3\ 125\ \text{Kč}$
- d) Způsobilé výdaje celkem $7\ 030 + 6\ 250 + 3\ 125 = 16\ 405\ \text{Kč}$.
 Zvolené rozpočtování režijních nákladů je příklad. Bylo by možné zvolit i jiné způsoby např. rozpočtovat všechny výdaje na m² nebo na osobu.

3.4.2 Výdaje na reprezentaci

Výdaje na reprezentaci zpravidla zahrnují položky občerstvení, nápoje, květiny apod. Výdaje na reprezentaci jsou nezpůsobilé k financování z Fondů EU, vyjma následujících specifických případů:

- výdaje na reprezentaci v rámci opatření technické pomoci (např. zasedání poradních orgánů, zasedání monitorovacího výboru),
- výdaje příjemce pomoci (např. na občerstvení při školení a seminářích), které jsou vynakládány v souladu s cíli projektu.

3.5 Daně

3.5.1 Vymezení základních pojmů

Základní právní úprava

- Nařízení o ERDF, Nařízení o ESF, Nařízení o FS
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu
- Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí
- Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí
- Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční
- Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků
- Vyhláška MF č. 231/2005 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů pořízení a reprodukce majetku

Základní vymezení

Daně jsou obecně nezpůsobilým výdajem. Jsou příjmem státního nebo místních rozpočtů a lze jen těžko prokázat, že povinnost jejich úhrady vznikla v relaci na spolufinancování projektu z Fondů EU, což je základní podmínkou způsobilosti tohoto typu výdajů. Za nezpůsobilé výdaje z titulu daně považujeme přímé daně (daň z příjmů), daň z nemovitostí, daň z převodu nemovitostí, daň dědickou a darovací, silniční daň a clo jako výdaj kvazi daňové povahy. Jedinou výjimkou v oblasti daní je ve vztahu ke způsobilosti výdajů daň z přidané hodnoty, která může být za určitých podmínek způsobilá a o níž je pojednáno níže.

Nezpůsobilé daně

Daň z příjmů⁴⁶ není způsobilým výdajem, protože její úhrada přímo nesouvisí s dosahováním cílů podporovaných Fondy EU, ale představuje povinnou platbu vůči příslušnému státnímu rozpočtu. Povinnost její úhrady tedy nevznikla v relaci na spolufinancování projektu z Fondů EU.

Silniční daň je placena poplatníky z titulu používání vozidla k podnikání nebo k jiné samostatné výdělečné činnosti nebo v přímé souvislosti s podnikáním anebo k činnostem, z nichž plynoucí příjmy jsou předmětem daně z příjmů u subjektů nezaložených za účelem podnikání podle zvláštního právního předpisu. Není tedy placena v přímé souvislosti s dosahováním cílů podporovaných Fondy EU a nelze ji tedy považovat za způsobilý výdaj.

Daň z nemovitostí je placena z titulu vlastnictví či využívání nemovitosti. Neziskově orientované subjekty jsou od této daně zpravidla osvobozeny. Daň z nemovitosti je placena z titulu vlastnictví, nemá přímou souvislost s dosahováním cílů podporovaných Fondy EU, a proto je nezpůsobilým výdajem.

⁴⁶ Výjimkou jsou přímé daně související s osobními náklady viz kapitola 3.3 Osobní náklady a cestovní náhrady.

Daně dědická a darovací jsou placeny obecně nabyvatelem majetku nebo majetkového prospěchu. Neziskově orientované subjekty jsou od těchto daní zpravidla osvobozeny. Povinnost platit tyto daně tedy subjektu vyplývají z titulu nabytí majetku a nikoli z titulu financování činností podporovaných z Fondů EU.

Daň z převodu nemovitostí je placena převážně prodávajícím subjektem. Kupující tuto daň platí zpravidla pouze při nabytí nemovitého majetku formou veřejné dražby, případně jako platbu ručitele, pokud prodávající daň řádně nezaplatil. Nabytím majetku formou veřejné dražby vzniká povinnost platit daň z titulu nabytí majetku a nikoli z titulu financování činností podporovaných z Fondů EU. Placení z titulu ručení je fakticky úplatou za jiného, která může být dále vymáhána zpět, a proto je takový výdaj jednoznačně nezpůsobilým výdajem.

3.5.2 DPH

Základní právní úprava

Daň z přidané hodnoty je jedinou daní, jejíž základní podmínky způsobilosti jsou upraveny v relevantních nařízeních EU. Zde je jako nezpůsobilý výdaj vymezena daň z přidané hodnoty s nárokem na odpočet. Vzhledem ke skutečnosti, že daňová legislativa je primárně ponechána k úpravě na národní úrovni, je nezbytné při dalším definování pravidla vycházet primárně z ustanovení zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění na úrovni České republiky, která dále specifikují, která plnění jsou způsobilá pro odpočet daně z přidané hodnoty na vstupu.

Daň z přidané hodnoty může být způsobilým výdajem pouze za předpokladu, že způsobilým výdajem je rovněž plnění, ke kterému se daň vztahuje. Pokud je dané plnění způsobilým výdajem pouze z části, je způsobilým výdajem rovněž pouze alikvotní část DPH příslušející k tomuto plnění.

Vymezení způsobilosti

Při aplikaci relevantní legislativy na národní úrovni se problematika způsobilosti DPH rozpadá na níže uvedené případy:

- Osoby osvobozené od uplatňování daně (neplátcí DPH) dle § 6 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, nejsou ze zákona oprávněni uplatnit si DPH na vstupu, tj. nemají nárok na její odpočet. DPH na vstupu u způsobilých výdajů uplatňovaných těmito subjekty je tedy vždy způsobilým výdajem. Stanovení způsobu, kterým bude dokládána skutečnost, že osoba není povinná k dani, je v kompetenci příslušného řídicího orgánu.

Příklad:

Vstupní data:

Příjemce není plátcem DPH. Příjemce předkládá k proplacení fakturu za plnění ve výši 200 000 Kč (bez DPH ve výši 19 %) plus 38 000 Kč DPH, přičemž způsobilým výdajem v rámci této faktury je pouze 60 % plnění, tj. 120 000 Kč.

Řešení:

Jako způsobilý výdaj bude příjemci proplacena částka 120 000 Kč ze základu daně plus odpovídající alikvotní část DPH ve výši 22 800 Kč, tj. 60 % celkové DPH. Příjemci tedy budou proplaceny způsobilé výdaje v úhrnné výši 142 800 Kč.

- Osoby povinné k dani (plátcí DPH) dle § 5 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, jsou ze zákona zpravidla oprávněni uplatnit si odpočet DPH na vstupu. Plátce DPH doloží stanovisko správce daně potvrzující, zda má nebo nemá nárok na odpočet DPH při realizaci konkrétního projektu.

V závislosti na způsobu využití plnění, na které se daň vztahuje, rozlišujeme následující případy:

- Pokud je daný způsobilý výdaj (plnění) použit pro uskutečnění ekonomické činnosti příjemce, může si příjemce nárokovat odpočet daně na vstupu dle § 72, odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, a DPH je tudíž pro příjemce u tohoto výdaje (plnění) nezpůsobilým výdajem.
- Pokud je daný způsobilý výdaj (plnění) částečně použit pro ekonomickou i neekonomickou činnost, je příjemce povinen tyto dvě činnosti oddělit a stanovit mezi nimi poměr. Stanovený poměr musí být příjemce schopen věrohodně obhájit, přičemž určení prokázání tohoto poměru stanoveného příjemcem je v kompetenci příslušného řídicího orgánu. V souladu s § 72, odst. 5 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, má příjemce nárok na odpočet daně pouze v poměrné výši odpovídající rozsahu použití plnění pro ekonomickou činnost. Tato část DPH je tudíž nezpůsobilým výdajem.

Příklad:**Vstupní data:**

Příjemce je plátcem DPH a předkládá k proplacení fakturu za plnění ve výši 100 000 Kč (bez DPH ve výši 19 %) plus 19 000 Kč DPH, přičemž celé toto plnění je způsobilým výdajem. Fakturované plnění bylo ze 70 % použito na ekonomickou činnost příjemce s nárokem na odpočet DPH na vstupu a z 30 % na neekonomickou činnost bez nároku na odpočet DPH na vstupu. Výše přiznané podpory z veřejných zdrojů je 40 %.

Řešení:

Jako způsobilý výdaj bude příjemci proplacena částka: $100\,000\text{ Kč} \times 0,4 = 40\,000\text{ Kč}$ ze základu daně plus odpovídající alikvotní část DPH ve výši $19\,000\text{ Kč} \times 0,4 \times 0,3 = 2\,280\text{ Kč}$. Příjemci tedy budou proplaceny způsobilé výdaje v úhrnné výši 42 280 Kč.

- Pokud je daný způsobilý výdaj (plnění) použit k uskutečnění plnění osvobozených od daně bez nároku na odpočet daně uvedených v § 51 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, nemá příjemce dle § 75, odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, u tohoto výdaje nárok na odpočet daně na vstupu a DPH je tudíž v tomto případě způsobilým výdajem.
- Pokud je daný způsobilý výdaj (plnění) použit jak k uskutečnění plnění uvedených v § 72, odst. 2 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, u kterých má příjemce nárok na odpočet DPH, tak k uskutečnění plnění uvedených v § 75, odst. 1, potažmo v § 51 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, která jsou osvobozena od daně bez nároku na odpočet daně, je povinen krátit odpočet daně za použití koeficientu způsobem stanoveným v § 76 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění. Příjemce má nárok na odpočet té části DPH, která byla propočtena koeficientem, tj. tato část DPH je nezpůsobilým výdajem, zbývající část DPH není považována za DPH s nárokem na odpočet, tj. tato část DPH je způsobilým výdajem.

Příklad:

Vstupní data:

Příjemce je plátcem DPH. Příjemce předkládá k proplacení fakturu za plnění ve výši 300 000 Kč (bez DPH ve výši 19 %) plus 57 000 Kč DPH, přičemž celé toto plnění je způsobilým výdajem. Příjemce má povinnost u tohoto plnění krátit odpočet daně na vstupu za použití koeficientu dle § 76. Za dané období je koeficient stanoven ve výši 0,8. Výše přiznané podpory z veřejných zdrojů je 40 %.

Řešení:

Jako způsobilý výdaj bude příjemci proplacena částka 120 000 Kč ze základu daně plus odpovídající alikvotní část DPH ve výši $57\,000\text{ Kč} \times 0,4 \times 0,2 = 4\,560\text{ Kč}$. Příjemci tedy budou proplaceny způsobilé výdaje v úhrnné výši 124 560 Kč.

- Pokud se příjemce pomoci stane plátcem DPH v průběhu realizace projektu v souladu s § 94 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, je DPH až do okamžiku jeho registrace jako plátce DPH způsobilým výdajem. Od okamžiku jeho registrace jako plátce DPH se postupuje podle výše uvedených postupů platných pro plátce DPH.

3.6 Finanční výdaje a poplatky

Základní právní úprava	• Implementační nařízení, Nařízení o ERDF, Nařízení o ESF, Nařízení o FS • Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, Sazebník poplatků • Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích • Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu
Obsahové vymezení	Do této kategorie spadají výdaje finančního charakteru, které mají na projekty sekundární vazbu. Jedná se zejména o výdaje typu pokut a penále, bankovní záruky a poplatky, úroky z úvěrů, správní a místní poplatky, pojištění majetku, odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, apod.
Obecná způsobilost	Obecnou podmínkou způsobilosti finančních výdajů a poplatků je jejich nevyhnutelnost a přímá vazba na přípravu a implementaci daného projektu, resp. požadavek řídicího orgánu na jejich vynaložení v souvislosti s realizací projektu. Konkrétní poplatky, které budou u jednotlivých OP považovány za způsobilé výdaje, určí řídicí orgány dle charakteru operačního programu. Může se jednat např. o poplatky za vydání stavebního povolení, za zápis do katastru nemovitostí, notářské poplatky, apod.
Bankovní poplatky	Za způsobilé výdaje jsou považovány dva typy bankovních poplatků: • poplatky za mezinárodní finanční transakce a • poplatky za zřízení a vedení účtu, pokud realizace projektu (resp. Řídicí orgán) vyžaduje otevření zvláštního účtu nebo účtů. Způsobilost poplatků za mezinárodní finanční transakce se vztahuje jak na transakce uskutečněné z běžných, tak i ze zvláštních účtů. Pokud je pro realizaci projektu vyžadováno zřízení a vedení zvláštního účtu nebo účtů, jsou poplatky za domácí finanční transakce na těchto účtech způsobilým výdajem. Pokud zřízení a vedení zvláštního účtu nebo účtů vyžadováno není, je úprava způsobilosti poplatků za domácí finanční transakce v kompetenci řídicích orgánů.
Bankovní záruky	Výdaje na bankovní záruky se týkají pouze zřízení bankovní záruky (popř. poplatků za její vedení), nikoliv její hodnoty, a jsou způsobilým výdajem v rozsahu stanoveném národní či evropskou legislativou.
Nezpůsobilost	Úroky z úvěrů a finanční výdaje charakteru pokut, penále a výdaje na právní spory nejsou způsobilými výdaji.

Příklad:**Vstupní údaje:**

Příjemce pomoci má v bance otevřen běžný účet, který si zřídil při zahájení podnikatelské činnosti. Řídící orgán příslušného OP nevyžaduje otevření zvláštního účtu pro realizaci projektu. Měsíční poplatek za vedení účtu činí 190 Kč, který zahrnuje 30 elektronických transakcí v rámci tuzemského platebního styku. Výpisy z účtu jsou příjemci zaslány poštou za měsíční poplatek 50 Kč. V rámci sledovaného měsíce bylo na účtu uskutečněno 38 elektronických transakcí, z toho jedna mezinárodní, a jedna mezinárodní transakce uskutečněna na přepážce, a zároveň došlo k přečerpání běžného účtu příjemce a následnému zatížení účtu úrokem ve výši 157 Kč.

S realizací projektu přímo souviselo 12 elektronických transakcí v rámci tuzemského platebního styku a jeden mezinárodní příkaz zadaný na přepážce.

Řešení:

Způsobilost finančních poplatků bude určena následujícím způsobem:

- Poplatek za vedení účtu: **nezpůsobilý výdaj**,
- Poplatek za zaslání výpisu poštou: **nezpůsobilý výdaj**,
- Poplatek za mezinárodní elektronickou transakci: **nezpůsobilý výdaj**,
- Poplatek za mezinárodní transakci na přepážce: **způsobilý výdaj**
- Poplatek za 12 elektronických transakcí v rámci tuzemského platebního styku souvisejících s projektem: **nezpůsobilý výdaj¹⁾**
- Úrok z přečerpání běžného účtu příjemce: **nezpůsobilý výdaj**

Závěr:

Jediným způsobilým výdajem je v tomto případě poplatek za mezinárodní transakci zadanou na přepážce, která přímo souvisela s realizací projektu. Poplatky za vedení účtu a zaslání výpisu poštou jsou nezpůsobilými výdaji, jelikož účet byl otevřen v souvislosti s běžnou podnikatelskou aktivitou příjemce, nikoliv v souvislosti s realizací projektu. Poplatek za mezinárodní transakci zadanou elektronicky není způsobilým výdajem, protože transakce nesouvisela s realizací projektu. Úrok z přečerpání běžného účtu rovněž není způsobilým výdajem.

¹⁾ Poplatky za elektronické transakce v rámci tuzemského platebního styku jsou klasifikovány jako nezpůsobilý výdaj z důvodu **obtížnosti jejich dokladování**. V rámci sledovaného měsíce bylo na účtu uskutečněno 38 elektronických tuzemských transakcí, čili příjemci byl účtován poplatek za 8 transakcí nad rámec měsíčního poplatku. Tento poplatek ovšem nemůže být automaticky považován za způsobilý výdaj, jelikož nelze explicitně stanovit, které z 12 transakcí přímo souvisejících s realizací projektu bylo uskutečněno v rámci 30 transakcí, které jsou zahrnuty v měsíčním poplatku, a které byly uskutečněny nad rámec tohoto limitu.

4 Dokladování a účetní zpracování dokladů

4.1 Obecná pravidla dokladování a zpracování dokladů

4.1.1 Povinnost doložení způsobilého výdaje

Příjemce pomoci je povinen řádně doložit způsobilé výdaje nárokové pro daný projekt příslušným účetním dokladem, popřípadě další podpůrnou dokumentací vyžadovanou v rámci jednotlivých operačních programů. Výdaje, byť z věcného hlediska způsobilé, které nejsou řádně doložené, jsou vždy považovány za výdaje nezpůsobilé.

Prostřednictvím účetních dokladů dokládá příjemce vždy tři základní skutečnosti:

- časovou způsobilost z hlediska vzniku výdaje (podrobněji viz níže kapitola 4.1.3 Vznik a úhrada způsobilého výdaje – obecné podmínky)
- časovou způsobilost z hlediska uhrazení výdaje (podrobněji viz níže kapitola 4.1.3 Vznik a úhrada způsobilého výdaje – obecné podmínky)
- přímou vazbu vynaloženého způsobilého výdaje na projekt a jeho nezbytnost pro realizaci projektu

Předložené účetní doklady, které nesplňují všechny výše uvedené podmínky současně, nemohou doložit způsobilý výdaj. Tento jednoduchý test umožňuje příjemci prvotní zhodnocení kvality účetního dokladu a jeho vhodnosti pro prokázání způsobilých výdajů.

V souladu s článkem 78 odst. 1 Obecného nařízení je vynaložený výdaj dokládán potvrzenými fakturami nebo doklady stejné důkazní hodnoty.

4.1.2 Vedení účetnictví pro daný projekt

Doložení způsobilých výdajů prostřednictvím účetního dokladu se řídí souborem pravidel stanovených národní i evropskou legislativou. Dle článku č. 60 písm. d) Obecného nařízení je nezbytné, aby příjemci vedli buď zvláštní

účetní systém nebo odpovídající účetní kód pro všechny transakce související s projektem (v případě více projektů samostatně pro každý projekt). V praxi povedou příjemci účetnictví (daňovou evidenci) takovým způsobem, aby mohly být jednoznačně identifikovány transakce spojené s daným projektem a transakce ostatní. Oddělení transakcí může být dosaženo například prostřednictvím analytických účtů vyčleněných pro účtování o projektu.

V době podání žádosti a realizace projektu je příjemce podpory povinen vést účetnictví v souladu s národní legislativní úpravou. Na národní úrovni je povinnost vedení účetnictví stanovena zákonem č. 563/1991 Sb., v platném znění pro subjekty uvedené v § 1 odst. 2 (zejména se jedná o právnické osoby, které mají sídlo na území České republiky, organizační složky státu, fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku a další).

Zákon umožňuje vedení účetnictví v plném rozsahu a ve zjednodušeném rozsahu pro vybrané subjekty. Zjednodušený rozsah je určen subjektům specifikovaným v § 9 odst. 3 až 5 (např. občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadační fondy, apod.). Ostatní subjekty jsou povinny vést účetnictví v plném rozsahu.

§ 8 odst. 1 dále ukládá všem účetním jednotkám povinnost vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů. V souladu s § 13 se pro zaúčtování transakcí používají deníky, hlavní knihy, knihy analytických účtů a knihy podrozvahových účtů.

Současná legislativní úprava dále připouští vedení daňové evidence dle § 7b zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů v platném znění. V tomto případě je však nezbytné rozšířit náležitosti příslušných dokladů ve smyslu zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb., v platném znění.

4.1.3 Vznik a úhrada způsobilého výdaje – obecné podmínky

Při posuzování způsobilosti se nehodnotí pouze povaha výdaje, ale též období jeho vzniku a jeho uhrazení. Příjemce projektu je povinen doložit, že výdaje vznikly a byly skutečně uhrazeny mezi dnem předložení operačních programů Komisi nebo 1. lednem 2007, podle toho, co nastane dříve, a 31. prosincem 2015. Současně musí být splněna podmínka vzniku a uhrazení výdaje (kromě uvedených výjimek)⁴⁷ v období způsobilosti stanoveném pro daný projekt. Řídící orgány mohou dále modifikovat období způsobilosti pro projekty (tzn. počáteční a koncové datum způsobilosti výdajů může být stanoveno uvnitř výše uvedeného časového období stanoveného platnou evropskou legislativou).

Vznik V případě účetních dokladů vystavených osobou, která není plátcem DPH, je okamžikem vzniku datum uskutečnění účetního případu, které musí být vždy v dokladu uvedeno. Není-li toto datum uvedeno, doklad neobsahuje veškeré

⁴⁷ Odpisy, režijní náklady, věcné příspěvky a výdaje na projektovou dokumentaci, pokud ŘO nestanoví jinak.

náležitosti požadované zákonem o účetnictví v platném znění a není tudíž považován za účetní doklad a nelze jím prokázat daný výdaj.

U daňový dokladů vystavených plátcem DPH je okamžikem vzniku datum uskutečnění zdanitelného plnění. I zde platí, že DÚZP je nezbytnou náležitostí daňového dokladu dle zákona o DPH v platném znění.

Úhrada	Pro zhodnocení způsobilosti musí být daný výdaj zaplacen ve výše uvedeném časovém rámci a zaplacení doloženo před jeho proplacením ze strukturálních fondů. Výjimku tvoří odpisy, režijní výdaje a věcné příspěvky. Zaplacení lze doložit např. výpisy z bankovních účtů, výdajovými pokladními doklady popřípadě doložením zápočtu závazku.
Trvání projektu	Příjemce není obecně oprávněn nárokovat si způsobilé výdaje u projektů, které jsou dokončeny před počátečním datem způsobilosti pro daný projekt pokud ŘO nestanoví jinak. Na úrovni jednotlivých OP mohou být dále vyspecifikovány výdaje, které nemusí splňovat časový test tzn. mohou vzniknout a být uhrazeny před počátečním datem způsobilosti pro daný projekt. Nejčastěji se bude jednat o výdaje na projektovou dokumentaci.
Kauzalita	Příjemce je dále povinen prokázat přímou vazbu mezi vynaložením způsobilého výdaje a daným projektem. Vzhledem ke skutečnosti, že příjemce má možnost v omezené míře volit výši výdajů vynaložených na plnění nezbytná pro realizaci projektu (např. výběr cenově výhodné nabídky v poměru ke kvalitě plnění), platí v obecné rovině zásada přiměřenosti a hospodárnosti. Výdaje/náklady by měly korespondovat s obvyklými cenami požadovanými za obdobná plnění v daném čas a místě a zároveň by měly být přiměřené k dosažení cíle projektu.

4.1.4 Náležitosti účetních dokladů a jejich kontrola

Způsobilé výdaje mohou být doloženy pouze řádným účetním dokladem. Náležitosti účetního dokladu jsou stanoveny zákonem o účetnictví č. 563/1991 Sb. v platném znění. Daňové doklady používané pro prokazování způsobilosti musí splňovat náležitosti daňových dokladů stanovených zákonem č. 235/2004 Sb. v platném znění, a též obecné náležitosti účetních dokladů.

Účetní doklad	Ve smyslu zákona č. 563/1991 Sb. je za účetní doklad považován průkazný účetní záznam, který <u>musí</u> obsahovat: • označení účetního dokladu; • obsah účetního případu a jeho účastníky; • peněžní částku nebo informaci o ceně za měrnou jednotku a vyjádření množství; • okamžik vyhotovení účetního dokladu;

- okamžik uskutečnění účetního případu (není-li shodný s okamžikem vyhotovení účetního dokladu);
- podpisový záznam osoby odpovědné za účetní případ a podpisový záznam osoby odpovědné za zaúčtování. Podpisovým záznamem může být v tomto případě vlastnoruční podpis nebo elektronický podpis nebo obdobný průkazný účetní záznam v technické formě.

Daňový doklad

Náležitosti daňových dokladů pro plátce daně z přidané hodnoty určuje zákon č. 235/2004 Sb. v platném znění. Běžný daňový doklad musí obsahovat:

- obchodní firmu nebo jméno a příjmení, popřípadě název, dodatek ke jménu a příjmení nebo názvu, sídlo nebo místo podnikání plátce, který uskutečňuje plnění;
- daňové identifikační číslo plátce, který uskutečňuje plnění;
- obchodní firmu nebo jméno a příjmení, popřípadě název, dodatek ke jménu a příjmení nebo názvu, sídlo nebo místo podnikání osoby, pro kterou se uskutečňuje plnění;
- daňové identifikační číslo, pokud je osoba, pro kterou se uskutečňuje plnění, plátcem;
- evidenční číslo daňového dokladu;
- rozsah a předmět plnění;
- datum vystavení daňového dokladu;
- datum uskutečnění plnění nebo datum přijetí platby, a to ten den, který nastane dříve, pokud se liší od data vystavení daňového dokladu;
- jednotkovou cenu bez daně a dále slevu, pokud není obsažena v jednotkové ceně;
- základ daně;
- základní nebo sníženou sazbu daně nebo sdělení, že se jedná o plnění osvobozené od daně a odkaz na příslušné ustanovení tohoto zákona;
- výši daně uvedenou v korunách a haléřích, popřípadě zaokrouhlenou na desítky haléřů nebo na padesátihaléře.

Osoba, která není plátcem, není oprávněna vystavit daňový doklad. Plátce, který uskutečňuje zdanitelné plnění nebo plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně, vystavuje daňový doklad pro osobu povinnou k dani a to nejpozději do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění.

Kromě obvyklého daňového dokladu je možné též vystavit souhrnný daňový doklad v případech, kdy plátce uskutečňuje několik samostatných zdanitelných plnění pro jednu osobu. V tomto případě je plátce povinen vystavit souhrnný daňový doklad nejpozději do 15 dnů od konce kalendářního měsíce, ve kterém se uskutečnilo první zdanitelné plnění nebo byla přijata první platba za plnění uvedená na tomto souhrnném dokladu.

Zákon dále umožňuje plátci vystavit daňový doklad i v elektronické podobě se souhlasem osoby, pro kterou se uskutečňuje zdanitelné plnění. Takovýto doklad musí být opatřen zaručeným elektronickým podpisem nebo elektronickou značkou nebo pokud je zaručena věrohodnost původu a neporušitelnost obsahu daňového dokladu elektronickou výměnou informací.

Kontrola Účetní jednotky dále provádějí věcnou a formální kontrolu dokladů před zachycením účetních případů v účetnictví. Věcná kontrola je zpravidla prováděna osobami uskutečňujícími danou operaci (např. nákup zboží), formální kontrola je poté prováděna zpravidla osobami odpovědnými za správné zaúčtování účetní operace, poté následuje připojení účtovacího předpisu.

4.2 Dokladování způsobilých výdajů dle jejich povahy

4.2.1 Daňové doklady pro přijatá plnění

Daňové doklady, které budou přijímány pro různé druhy plnění (dodání zboží a služeb) tvoří nejběžnější skupinu účetních dokladů. Zákon o dani z přidané hodnoty č. 235/2004 Sb. prostřednictvím § 28 odst. 1 rozeznává jako daňové doklady zejména běžné daňové doklady (faktura), zjednodušené daňové doklady (paragon), souhrnné daňové doklady (vystavené pro více operací), splátkové kalendáře, opravné daňové doklady, daňové dobropisy a vrubopisy a platební kalendáře.

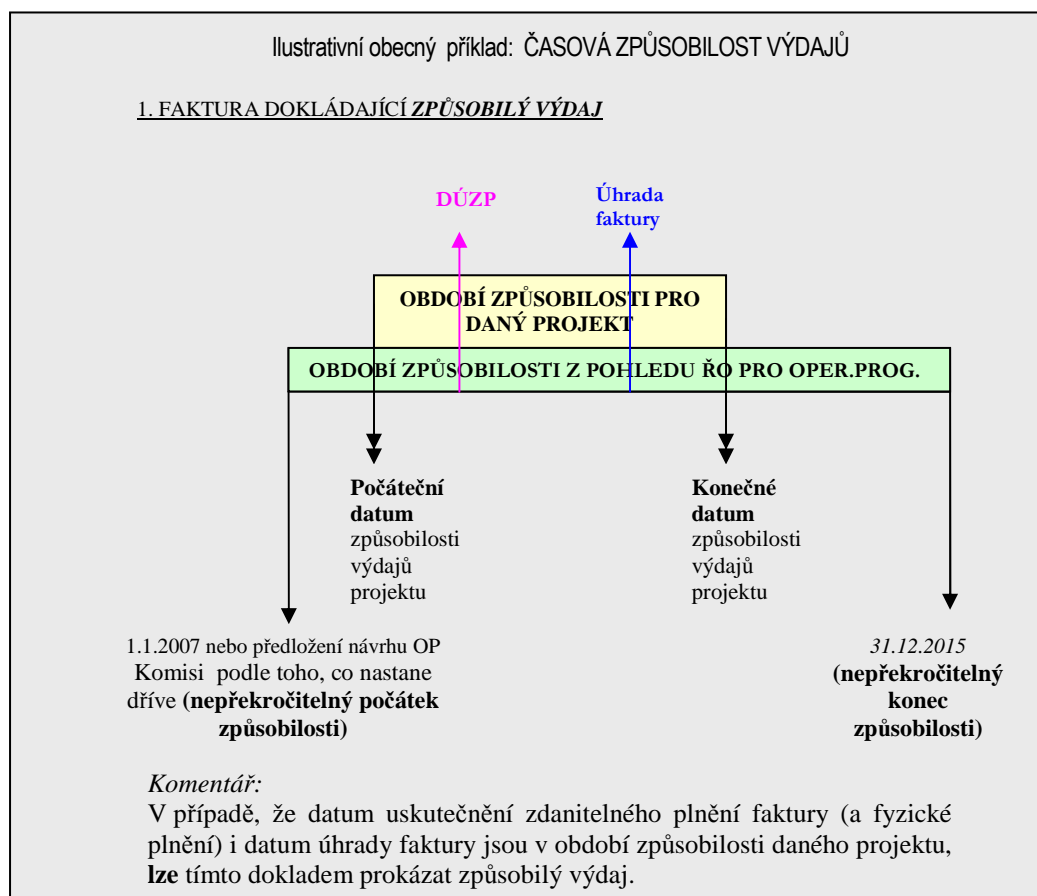
4.2.1.1 Faktura – běžný daňový doklad

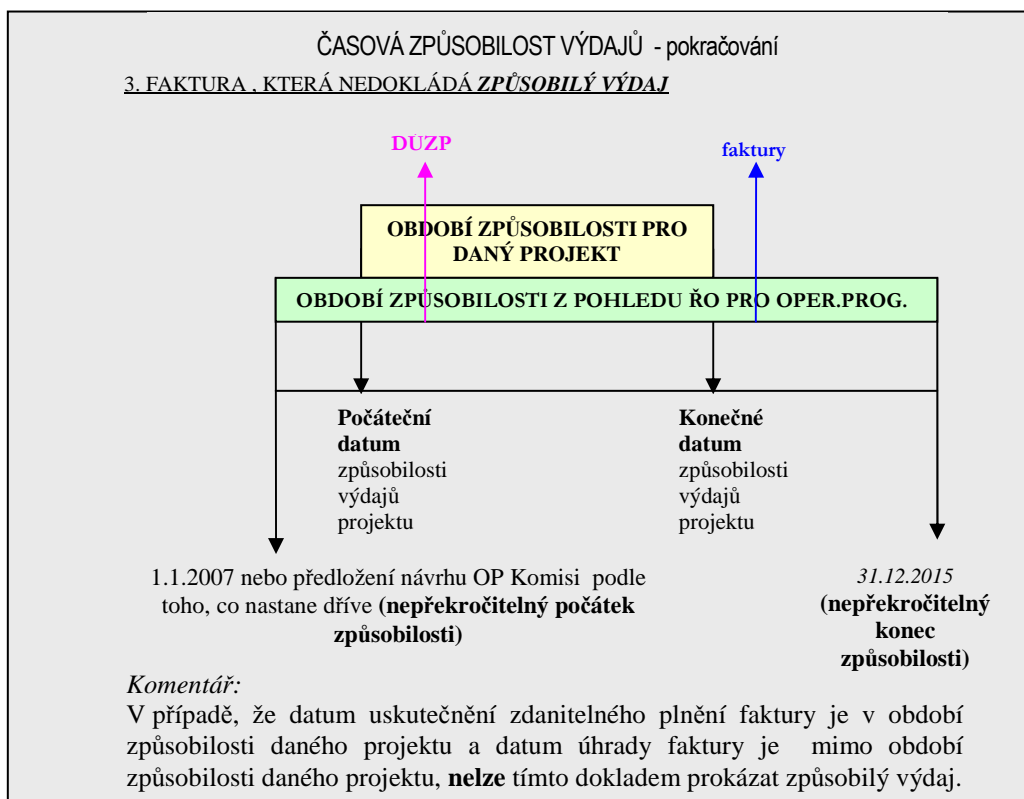
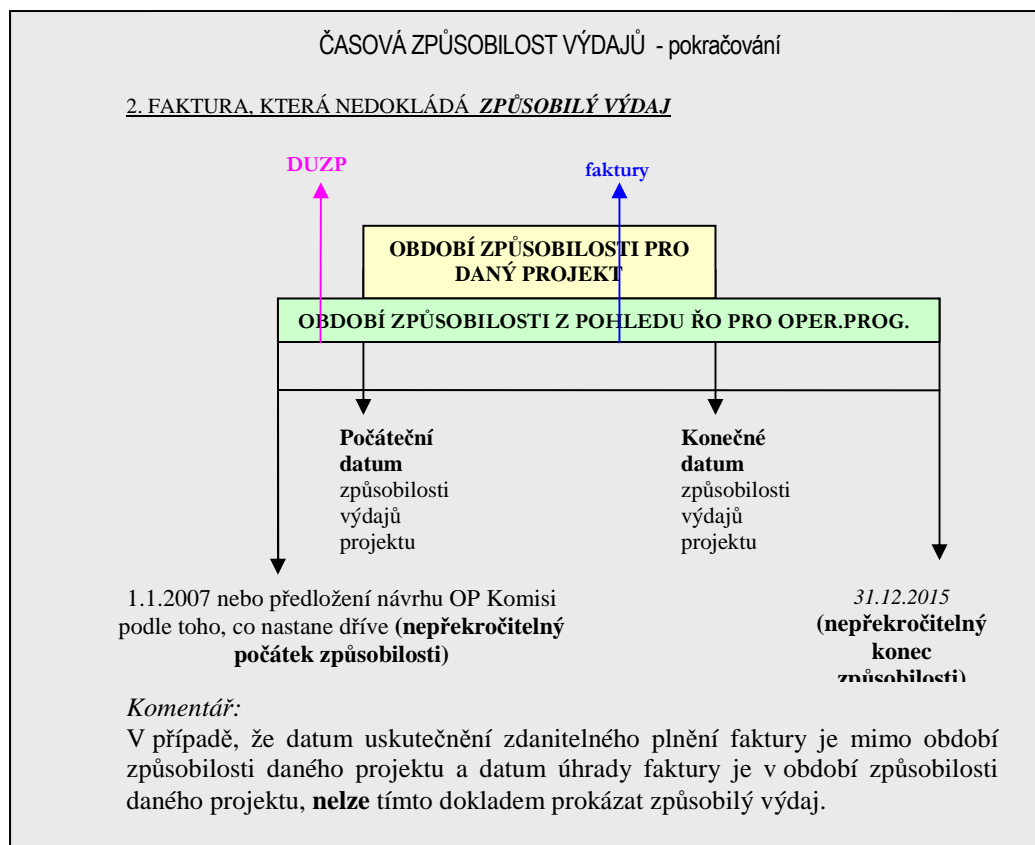
Vystavení V souladu se zákonem o dani z přidané hodnoty v platném znění je daňový doklad oprávněn vystavit pouze plátce daně z přidané hodnoty. Daňový doklad musí obsahovat veškeré náležitosti požadované platnou legislativní úpravou (viz kapitola 4.1.4 Náležitosti účetních dokladů a jejich kontrola).

Osoba, která není plátcem DPH, není oprávněna vystavit daňový doklad. Pokud neplátce DPH vystaví fakturu, je tento doklad považován za účetní nikoliv daňový a tudíž nesmí nést veškeré náležitosti dokladu daňového. Faktura vystavená jako účetní doklad neobsahuje identifikační číslo plátce, datum uskutečnění zdanitelného plnění, základ daně, jednotkovou cenu bez daně, daňovou sazbu a výši daně.

Vznik způsobilosti Datem vzniku způsobilého výdaje u faktur (daňových dokladů) vystavených plátcem daně z přidané hodnoty v souladu s platnou legislativou rozumíme datum uskutečnění zdanitelného plnění. DÚZP a úhrada faktury musí spadat do

období od počátečního data způsobilosti daného projektu do koncového data způsobilosti daného projektu. Stejně podmínky platí pro účetní doklady, u kterých je datem vzniku datum uskutečnění účetního případu.

Způsobilý výdaj

Výše způsobilých výdajů (z důvodu způsobilosti/nezpůsobilosti daně z přidané hodnoty) se bude lišit v závislosti na skutečnosti, zda příjemce je či není plátcem daně z přidané hodnoty.

- Výstavce daňového dokladu i příjemce jsou plátcí daně z přidané hodnoty, vystavený doklad je daňovým dokladem

Příjemce, který je plátcem daně z přidané hodnoty, není oprávněn nárokovat si daň z přidané hodnoty u plnění s nárokem na odpočet jako způsobilý výdaj a to ani v případě, kdy tento odpočet nevyužije.

- Výstavce daňového dokladu je plátcem daně z přidané hodnoty, příjemce není plátcem daně z přidané hodnoty, vystavený doklad je daňovým dokladem

Příjemce si za způsobilý výdaj nárokuje cenu celkovou tzn. včetně daně z přidané hodnoty za předpokladu, že plnění je samo způsobilým výdajem.

Příklad:

Vystavená faktura na nákup výrobního zařízení obsahuje:

• cenu bez DPH ve výši	150 000 Kč
• DPH ve výši	28 500 Kč
• cenu včetně DPH ve výši	178 500 Kč

Pro příjemce - plátce daně z přidané hodnoty, který má nárok na odpočet DPH u tohoto výrobního zařízení, je způsobilým výdajem pouze cena bez DPH tj. 150 000 Kč

Pro příjemce – plátce daně z přidané hodnoty, který by **neměl nárok** na odpočet DPH u tohoto výrobního zařízení (např. z důvodu použití zařízení pro neekonomickou činnost), je způsobilým výdajem cena včetně DPH tj. 178 500 Kč. ¹⁾

Pro příjemce – neplátce daně z přidané hodnoty, který tudíž nemá nárok na odpočet DPH u tohoto výrobního zařízení, je způsobilým výdajem cena včetně DPH tj. 178 500 Kč. ¹⁾

¹⁾Pozn: pokud by byl výdaj způsobilý např. pouze z 60 % (tzn. $150\,000 \times 60\% = 90\,000$ Kč), je též způsobilá pouze poměrná část DPH (tzn. $28\,500 \text{ Kč} \times 60\% = 17\,100$ Kč). V celkové výši je tedy způsobilá 60 % část z celku (tzn. $178\,500 \times 60\% = 107\,100$ Kč).

- Výstavce není plátcem daně z přidané hodnoty, příjemce je plátcem daně z přidané hodnoty, vystavený doklad je účetním dokladem

Vzhledem ke skutečnosti, že příjemce nemá možnost nárokovat si odpočet daně z přidané hodnoty, je způsobilým výdajem celková cena včetně daně z přidané hodnoty, pokud je samo plnění způsobilým výdajem.

- Výstavce není plátcem daně z přidané hodnoty, příjemce není plátcem daně z přidané hodnoty, vystavený doklad je účetním dokladem

Celková cena včetně daně z přidané hodnoty je příjemcem nárokovatelná jako způsobilý výdaj za předpokladu, že samotné plnění je způsobilým výdajem.

4.2.1.2 Zálohová faktura vystavená dodavatelem pro příjemce

Zálohová faktura je v současné době pojmem ekonomickým, který není v legislativě speciálně upraven. Pokud příjemce akceptuje zálohovou fakturu a uhradí ji, vzniká výstavci (plátcí DPH) povinnost přiznat daň na výstupu ke dni přijetí platby dle § 21 odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění. Zároveň výstavce vystaví daňový doklad příjemci.

Po uskutečnění celkového plnění je výstavcem vystavena zúčtovací faktura (je daňovým dokladem) na konečnou částku plnění. V této zúčtovací faktuře jsou odečteny zálohy uhrazené příjemcem.

Pro zálohové faktury platí kumulativně následující omezení:

- Úhrada zálohové faktury nesmí být v žádném případě uskutečněna v období před obecným počátečním datem způsobilosti, stanoveným Obecným nařízením jako den předložení OP Komisi nebo 1. leden 2007 podle toho, co nastane dříve. Tímto se zálohová platba nebude lišit od ostatních plateb uskutečněných v rámci daného projektu.
- ! Zálohovou fakturu vystavenou před datem způsobilosti pro daného příjemce/projekt (obvykle datum registrace projektu) lze akceptovat za podmínek, že zde neexistuje výrazná časová prodleva mezi vystavením zálohové faktury a počátkem způsobilosti a zároveň za podmínky, že nedošlo k úhradě zálohové faktury ani k plnění před počátečním datem způsobilosti daného projektu. Pokud by došlo k úhradě zálohové faktury (tj. k uskutečnění zálohové platby) před počátečním datem způsobilosti, je tato úhrada považována za nezpůsobilý výdaj.
- Předmět plnění musí být dodán v časovém rámci způsobilosti pro daný projekt. Splnění časové způsobilosti bude vždy předmětem kontroly. Stanovení postupů a metodik vedoucích k ověření plnění v rámci časové způsobilosti je v kompetenci jednotlivých ŘO.
- Úhrada zálohové faktury je způsobilá k proplacení až v období po vystavení zúčtovací faktury.

4.2.1.3 Zjednodušený daňový doklad - paragon

V souladu s § 28 odst. 3 a 4 zákona č. 235/2004 Sb. v platném znění je možné zjednodušený daňový doklad vystavit jen na zdanitelná plnění jejichž celková cena včetně daně nepřesahuje 10 000 Kč. Mezi náležitosti zjednodušeného daňového dokladu patří uvedení:

- obchodní firmy nebo jména a příjmení, popřípadě názvu, dodatku ke jménu a příjmení nebo názvu, sídla nebo místa podnikání plátce, který uskutečňuje zdanitelné plnění,
- daňového identifikačního čísla plátce, který uskutečňuje zdanitelné plnění,
- evidenčního čísla daňového dokladu,
- rozsahu a předmětu zdanitelného plnění,
- data uskutečnění zdanitelného plnění nebo data přijetí platby, podle toho, který den nastane dříve,
- základní nebo snížené sazby daně,
- částky, kterou plátce získal nebo má získat za uskutečňované zdanitelné plnění celkem.

I u zjednodušených daňových dokladů platí, že neplátce daně z přidané hodnoty není oprávněn vystavit zjednodušený daňový doklad.

4.2.1.4 Ostatní daňové doklady

Dalším příkladem daňového dokladu je splátkový nebo platební kalendář, které tvoří součást smlouvy a sumarizují výši zálohových plateb a příslušná data splatnosti.

4.2.2 Pořízení majetku, leasing, odpisování

Koupě majetku

Pořízení majetku je ze strany příjemce dokladováno zejména objednávkami, daňovými doklady (přijatými fakturami), kupními smlouvami a dodacími listy (popř. předávacími protokoly), výpisy z katastru nemovitostí (u nákupu pozemků a nemovitostí), které umožňují posoudit přechod vlastnictví z prodávajícího na kupujícího. Výše uvedené doklady dále slouží k posouzení data vzniku výdaje a jeho časové způsobilosti pro daný projekt.⁴⁸

Příjemce dále dokládá uhrazení kupní ceny majetku a ostatních výdajů spojených s pořízením obvykle prostřednictvím výpisu z bankovního účtu popř. jinými doklady o úhradě.

V dalším textu podrobněji rozvádíme specificky požadované doklady pro vybrané skupiny majetku.

⁴⁸ Blíže viz kapitola 4 Dokladování a účetní zpracování dokladů, bod. 4.2.1.1 Faktura – běžný daňový doklad.

Nákup pozemku

Pro účely stanovení „způsobilého ocenění“ nakupovaných pozemků dokládá příjemce znalecký posudek, který nesmí být starší než 6 měsíců před datem registrace projektu.

S nákupem pozemků je obvykle spojena následující dokumentace: kupní smlouva popř. smlouva o smlouvě budoucí, návrh na vklad do katastru nemovitostí a vyzoomnění příslušného katastrálního úřadu o zapsání vlastnického práva k pozemku do katastru nemovitostí. Z hlediska posouzení časové způsobilosti nákupu pozemku je rozhodující datum vkladu práva do katastru nemovitostí. Pokud tedy datum vkladu vlastnického práva do katastru splňuje časový test způsobilosti není rozhodující, zda byla smlouva o koupi pozemku sepsána mimo rámec časové způsobilosti. Příjemce tedy vždy dokládá vlastnické právo výpisem z katastru nemovitostí.

Pořízení staveb

Pro účely stanovení „způsobilého ocenění“ pořizovaných staveb a pozemků, na nichž tyto stavby stojí, dokládá příjemce znalecký posudek, který nesmí být starší než 6 měsíců před datem registrace projektu. Pokud stavba nevyhovuje platným legislativním předpisům (zejména ustanovením stavebního zákona) a předpokládá-li se v rámci daného projektu jejich náprava, bude znalecký posudek obsahovat i výčet těchto nedostatků v části týkající se posouzení technického stavu nemovitosti.

Pro posouzení časové způsobilosti výdaje je analogicky jako u pořízení pozemků (viz výše) rozhodující výpis z katastru nemovitostí a datum vkladu vlastnického práva do katastru.

Dále příjemce dokládá formou čestného prohlášení, že pořízená stavba neobdržela v posledních deseti letech před registrací žádosti státní dotaci nebo dotaci z evropských fondů.

Leasing/nájem

K prokázání způsobilých výdajů slouží leasingová/nájemní smlouva, splátkový kalendář, přijaté faktury vystavené na jednotlivé splátky a dále doklad o zaplacení příslušných splátek (výpis z bankovního účtu). Pokud není předmět využíván pouze pro daný projekt nebo jeho využití není totožné s dobou realizace projektu, je příjemce povinen doložit výpočet poměrné části leasingu/nájmu, kterou si nárokuje jako způsobilou. Z tohoto výpočtu musí být zřejmá doba, po kterou byl předmět leasingu/nájmu využíván pro daný projekt, skutečná výše splátek leasingu/nájemného za rok, metodika výpočtu způsobilého leasingu/nájemného po období realizace projektu (tato metodika nesmí být příjemcem v průběhu projektu ani při finančním vyúčtování měněna) a dále celková výše způsobilého leasingu/nájemného. Všechny výše uvedené podmínky jsou platné též pro operativní leasing.

Odpisy majetku

Pro účely dokladování je nezbytné doložit *inventární kartu majetku*, která obsahuje informace nejen o pořizovací ceně majetku, ale též o počátku

odpisování a době odpisování majetku dle přiřazené odpisové skupiny. Pokud inventární karta neobsahuje informace o pořizovací ceně majetku, je nutné doložit pořizovací cenu stejným způsobem, který byl popsán výše.

Výše způsobilých odpisů je dokládána *odpisovým plánem*. Pro účely způsobilosti se metodika výpočtu způsobilých odpisů liší od metodiky výpočtu běžných účetních odpisů používaných pro potřeby účetní jednotky. Z tohoto důvodu není odpisový plán účetních odpisů stanovený účetní jednotkou dokladem pro doložení způsobilosti výdaje. Příjemce předkládá odpisový plán sestavený v souladu s pravidly popsávanými v kapitole 3.1.3.3 Odpisy majetku.

Způsobilým je odpis vypočtený pro dobu trvání projektu s přesností na měsíce nebo dny. Pokud není majetek využíván výhradně pro účely projektu, je nutná korekce/krácení vypočteného měsíčního odpisu v závislosti na míře využití majetku pro daný projekt (metodika výpočtu nemůže být v průběhu projektu ani při finančním vyúčtování měněna). Příjemce je povinen dále doložit dobu a míru využití majetku pro daný projekt (např. formou čestného prohlášení).

Příklad:

Vstupní data:

doba realizace projektu 3 roky a 4 měsíce (tj. 40 měsíců)
 pořizovací cena čtecího přístroje 150 000 Kč
 datum zařazení do používání leden 2007
 odpisová skupina z. č. 586/1992 Sb. 2 skupina (dle přílohy č. 1)
 životnost dle § 30 z. č. 586/1992 Sb. 5 let (60 měsíců)
 Přístroj je zcela využíván pro účely daného projektu

Řešení:

V souladu s § 31 (a) zákona č. 586/1992 Sb., je odpis v prvním roce 11 %, v následujících letech 22,25 %. Zároveň předpokládáme, že způsobilá pořizovací cena je ve výši 150 000 Kč.

Ilustrativní roční odpisový plán sestavený příjemcem pro účely způsobilých výdajů

Majetek – Čtecí zařízení – inventární číslo 5					
Účetní jednotka: Projekt s.r.o. Název a číslo projektu:			Vstupní cena: 150 000 Kč Odpisová skupina: 2 Počet let odpisování: 5 let Datum zařazení do užívání: 01/2007		
Rok	%	výše modifikovaného daňového odpisu v Kč	Způsobilý odpis	zůstat. cena	zhodnocení
2007	11	16 500	16 500	133 500	0
2008	22,25	33 375	33 375	100 125	0

2009	22,25	33 375	33 375	66 750	0
2010	22,25	33 375	11 125	33 375	0
2011	22,25	33 375	0	0	0
Celkem		150 000	94 375		

Při předložení odpisového plánu je příjemce zároveň povinen doložit metodiku výpočtu způsobilého odpisu případně alikvotního podílu odpisů při využívání majetku na činnosti nesouvisející s projektem.

4.2.3 Osobní náklady a jejich dokladování

Při dokladování osobních nákladů příjemce dokládá jak existenci pracovně-právního vztahu mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, v jehož rámci zaměstnanci vykonávají práce související s projektem, tak objem a charakter práce, která byla v rámci projektu těmito zaměstnanci odvedena.

Pracovní poměr Existence pracovního poměru je nejčastěji dokládána pracovními smlouvami uzavřenými v souladu se zákoníkem práce v platném znění (zákon č. 262/2006 Sb. v aktuálním znění nabude účinnosti od 1.1.2007). Pokud je zaměstnanec přijímán pouze k vykonávání práce na projektu, je účelné přesně uvést a definovat činnosti prováděné pro daný projekt v pracovní smlouvě.

Současná legislativní úprava dále umožňuje sjednávat dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr (dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti). Je žádoucí, aby pracovní náplň byla vymezena jednoznačně a korespondovala s pracemi vykonávanými pro daný projekt.

Vykázání práce Příjemce je povinen doložit objem a charakter práce vykonávané zaměstnanci pro daný projekt. K vykázání práce slouží pracovní výkazy (tzv. timesheet), které bývají standardní součástí personálních software používaných účetními jednotkami a vystavují se pro jednotlivé zaměstnance. Pracovní výkazy jsou předkládány i u pracovního poměru popř. dohod sjednaných mimo pracovní poměr, které jsou uzavírány výhradně pro práce na projektu. Legislativní úprava nespécifikuje povinné náležitosti pracovních výkazů, nicméně k prokázání odpracovaných hodin na daném projektu je nezbytné, aby pracovní výkaz obsahoval:

- název organizace (specifikace účetní jednotky),
- název a číslo projektu,
- jméno pracovníka,
- název funkce (pracovní zařazení pracovníka),
- vymezení období, za které je výkaz práce zpracován (měsíc a rok),
- odpracované období v členění na dny a hodiny,

- popis činností v jednotlivých dnech,
- odpovídající formu publicity,
- podpis pracovníka a podpis osoby odpovědné za kontrolu (nadřízeného).

Pracovní výkaz může dále obsahovat vymezení pracovního úvazku pro účely projektu (např. 40 %), fond pracovní doby za sledované období (celkový počet hodin), nařízené přesčasy (celkový počet hodin) apod.

Rozpis mzdových nákladů

Celková výše způsobilých osobních nákladů projektu (tj. zejména hrubá mzda zaměstnanců a sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem za zaměstnance) je příjemcem dokládána prostřednictvím zúčtovací a výplatní listiny/mzdových listů/rozpisem mzdových nákladů (popř. rekapitulací mezd). Výplatní a zúčtovací listina je vyhotovována za období 1 měsíce a vedle osobních údajů pracovníků obsahuje obvykle následující údaje:

- hrubou mzdu za sledované období (včetně jednotlivých složek),
- odvody sociálního a zdravotního pojištění placeného zaměstnancem a zaměstnavatelem (pro obě skupiny uváděné odděleně),
- celková částka odvedené daně z příjmů fyzických osob,
- další srážky (spoření, splátky půjček, výživné) a ostatní položky, které se nezdaňují (dávky nemocenského pojištění) apod.

Rekapitulace mezd obsahuje celkové údaje za všechny zaměstnance dané společnosti. U rekapitulace mezd je nezbytné specifikovat, jaká část uvedených mzdových nákladů souvisí s projektem.

Z předložených účetních dokladů (jejich forma a obsah se může lišit u jednotlivých účetních jednotek) dokládajících výši způsobilých osobních nákladů musí vždy jednoznačně vyplynout výše způsobilých osobních nákladů s vazbou výhradně na projekt.

Příklad: Rozpis mzdových nákladů projektu 1)				
Účetní jednotka:				
Období:				
Název a číslo projektu:				
Jméno a příjmení zaměstnance	Počet odprac. hodin na projektu dle prac. výkazu	Hrubá mzda (počet hodin na projekt x Kč za hod)	Pojistné na soc. a zdrav. pojištění placené zaměstnav.	Způsobilé osobní náklady celkem v Kč

			(35 %) v Kč	
Jan Novák	21	15 000	5 250	20 250
Petr Nový	10	7 500	2 625	10 125
Celkem	31	22 500	7 875	30 375
Datum:				
Podpis odpovědného pracovníka:				

Způsobilé náklady jsou tvořeny součtem hrubé mzdy zaměstnanců pracujících na projektu a proporcionální části pojistného na sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem za zaměstnance.

- u zaměstnanců, kteří pracují na projektu v rámci své celkové pracovní náplně, bude počet odpracovaných hodin představovat pouze určitou část celkového měsíčního pracovního fondu v souladu s pracovním výkazem,
- hrubá mzda představuje pouze proporcionální část celkové hrubé mzdy vztahující se k odpracovaným hodinám na projektu u jednotlivých pracovníků,
- pojistné na sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem za zaměstnance je proporcionálně vypočteno pouze z té části hrubé mzdy pracovníka, která se vztahuje k pracím vykonaným na projektu nikoliv z celkové hrubé mzdy zaměstnance, která v sobě obsahuje též odměnu za práci odvedenou na jiné činnosti.

1) pozn. údaje uvedené v rozpisu mzdových nákladů projektu musí být v souladu s mzdovými listy jednotlivých zaměstnanců, pracovními výkazy a další podpůrnou dokumentací vyžadovanou pro kontrolní účely.

Doložení úhrady Příjemce je povinen doložit, že došlo ke skutečnému uhrazení mezd jednotlivým zaměstnancům a k odvodu příslušné části sociálního a zdravotního pojištění. V případě uhrazení mezd v hotovosti je pro účely doložení úhrady používán výdajový pokladní doklad, v případě úhrady prostřednictvím převodu na bankovní účet je doložen výpis z bankovního účtu.

4.2.4 Režijní náklady

Účetní doklady předkládané příjemcem se budou lišit v závislosti na charakteru výdaje. Příjemce dokládá též metodiku výpočtu poměrné části režijních nákladů pro daný projekt.

K prokázání vzniku výdaje slouží především smlouvy nájemní, smlouvy dodavatelské, fakturace jednotlivých služeb dodavatelů popř. dodací listy, zjednodušené daňové doklady, smlouvy o připojení telekomunikačních služeb, položkové rozpisy hovorného apod. K prokázání úhrady slouží výdajové pokladní doklady, zjednodušené daňové doklady (paragony), zálohové faktury, výpisy z bankovních účtů prokazující uskutečnění platby apod.

4.2.5 Věcné příspěvky

V případě, že projekt umožňuje vklad příjemce pomoci v podobě věcného příspěvku, je zapotřebí pro účely doložení způsobilých výdajů prokázat jak vlastnictví, tak hodnotu tohoto věcného vkladu.

Poskytnutí pozemku, stavby, zařízení, materiálů

Vlastnický vztah k nemovitosti je dokládán *výpisem z katastru nemovitostí*. V případě, že vlastnické právo není ještě zaneseno do katastru nemovitostí, je možné doložit vlastnictví prostřednictvím návrhu na vklad do katastru nemovitostí potvrzeného katastrálním úřadem a smlouvou o nabytí vlastnického práva (např. kupní smlouva, smlouva darovací). Ocenění nemovitosti je dokládáno prostřednictvím *znaleckého posudku* vyhotoveného nezávislým znalcem, který nesmí být starší než 6 měsíců před datem registrace projektu.

Vlastnictví jiného majetku (než nemovitostí) je z hlediska požadovaných účetních dokladů řádně doloženo předložením inventární/skladní karty majetku. Hodnota vloženého materiálu by měla být taktéž doložena a oceněna předložením znaleckého posudku, který nesmí být starší než 6 měsíců před datem registrace projektu.

Poskytnutí výzkumné a odborné činnosti

Vzhledem k tomu, že výzkumná a odborná činnost představuje věcný vklad do projektu v podobě nehmotného majetku příjemce pomoci, je její vlastnictví z hlediska požadovaných účetních dokladů řádně doloženo předložením kopie inventárního soupisu (karty) neinvestičního majetku. Hodnota výzkumné a odborné činnosti je doložena a oceněna předložením znaleckého posudku; stanovená cena nesmí být vyšší než cena zjištěná znaleckým posudkem, který nesmí být starší než 6 měsíců před datem registrace projektu.

Poskytnutí neplacené doprovodné práce

Dokladování neplacené dobrovolné práce je obdobné jako dokladování osobních nákladů a je popsáno v této kapitole. Pro účely prokázání způsobilosti neplacené dobrovolné práce je třeba předložit kopii písemného dokladu (čestné prohlášení, smlouva), který prokáže vykonání dobrovolné práce vložené do projektu. Dále je k tomuto dokladu vždy přikládán výkaz práce projektového pracovníka, prokazující počet hodin skutečně strávených realizací projektu.

Speciálním druhem neplacené dobrovolné práce je poskytnutí stavebních prací a dodávek. Jejich hodnota se doporučuje stanovit zejména na základě stavební projektové dokumentace a ceníků stavebních prací (např. Katalog popisů a směrných cen stavebních prací, vydaný URS Praha; Sborníky cen stavebních prací, vydané RTS a.s. Brno apod.).

4.2.6 Dokladování ostatních výdajů**4.2.6.1 Cestovní náhrady**

Výše cestovních náhrad je s účinností od 1.1.2007 řešena v rámci zákoníku práce č. 262/2006 Sb. K doložení výdajů slouží vystavený cestovní příkaz, vyúčtování služební cesty, cestovní doklady (letenky, doklady o nákupu pohonných hmot, apod.) a výdajový pokladní doklad případně jiný doklad dokazující zaplacení výdaje.

Výše náhrad za ubytování není explicitně stanovena zákonem. V případě ubytování je nezbytné vycházet z podmínky dodržení hospodárnosti a přiměřenosti výdaje. Výdaj musí zároveň odpovídat cenám v místě obvyklým.

Výdaj je dokládán prostřednictvím faktury (popř. objednávky) a dokladem o zaplacení (výdajový pokladní doklad, výpis z bankovního účtu).

4.2.6.2 Výdaje na audit, posudky, bankovní poplatky

- Výdaj na audit je dokládán auditorskou zprávou a dokladem o uhrazení služeb auditora.
- Náklady na vyhotovení posudků jsou dokládány samotným posudkem a dokladem o uhrazení služeb znalce.
- Výdaje na bankovní poplatky (tj. výdaje na zřízení a vedení účtu a na finanční transakce spojené s tímto účtem) jsou dokládány prostřednictvím bankovních výpisů dokládajících jak výši výdajů tak i jejich uhrazení popř. prostřednictvím jiných dokumentů vystavených příslušnou bankovní institucí, ze kterých je patrná výše poplatků za sledované období a jejich úhrada příjemcem. Totéž platí pro výdaje na bankovní záruky poskytnuté finančními institucemi.

4.2.6.3 Výdaje na publicitu a marketing

Tyto výdaje jsou dokládány prostřednictvím obvyklých dokladů např. objednávek, přijatých faktur, zjednodušených daňových dokladů, smluv a dokladů o úhradě (např. výpis z bankovního účtu). Příjemce má též možnost prokázat tyto výdaje pomocí vzorků publikačních materiálů (např. brožur) nebo fotodokumentací (např. u pamětních desek umístěných na objektech).

4.2.6.4 Výdaje na konference a semináře, výdaje na poradenskou činnost, konzultační služby, překlady a tlumočení

Tato kategorie výdajů může vykazovat znaky typické jak pro dokladování osobních nákladů a tak pro dokladování ostatních služeb. V obecné rovině (platné pro ostatní služby) se výdaje opětně prokazují prostřednictvím obvyklých dokladů např. objednávky, přijaté faktury, zjednodušené daňové doklady, uzavřené smlouvy s partnery a doklady o úhradě.

Kromě těchto dokladů předkládá příjemce též prezenční listiny s podpisy účastníků na konferencích a seminářích popřípadě jinou dokumentaci, která dokládá přítomnost účastníků na školení a která slouží jako podklad pro stanovení celkové výše způsobilých výdajů v této oblasti.

U poradenských a konzultačních služeb může být příjemce požádán o předložení podrobných výkazů o provedené činnosti (analogický požadavek s dokladování osobních nákladů). U překladů a tlumočení může být vyžadována specifikace rozsahu tlumočení v hodinách případně doložení kopie přeloženého textu v dané jazykové verzi.

5 Relevantní právní předpisy

5.1 Související právní předpisy ČR

Následující text poskytuje deklaratorní přehled vybraných základních právních předpisů pokrývajících jednotlivé tematické okruhy. Tento přehled, resp. tato úprava vymezuje kategorie výdajů z hlediska jejich definice, oceňování, dokladování, atp. Na všechny níže citované normy je odkazováno jako na normy (zákony, vyhlášky, atd.) ve znění pozdějších předpisů.

5.1.1 Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek – vymezení pojmu, obsahové náplně, oceňování a odpisování

5.1.1.1 Základní právní normy

- Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb., Část čtvrtá Způsoby oceňování, § 24-§28
- Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, § 6, § 7, §47, §56, § 61
- Vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví, §7, § 8, §32, §38
- Vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, §7, § 8, §26, §34
- České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, účetní standard č. 013 Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

- České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, účetní standard č. 409 Dlouhodobý majetek
- České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 505/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, účetní standard č. 512 Dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý hmotný majetek
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, § 26 - § 32, § 32a, příloha č. 1
- Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, §2
- Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

5.1.1.2 Ostatní právní normy

- Zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů
- Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách
- Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským

5.1.2 Zásoby/materiál – obsahové vymezení, oceňování

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, §24-§26
- Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, §9, §49
- Vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví, §11, § 33a
- Vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, §11, §28
- České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, účetní standard č. 015 Zásoby

- České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, účetní standard č. 410 Zásoby
- České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 505/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, účetní standard č. 514 Zásoby

5.1.3 Osobní náklady – obsahové vymezení, odměňování, zákonné odvody

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, účinnost od 1.1.2007
- Zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech
- Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, (ve znění, které nabývá účinnosti od 1.1.2007), § 7
- Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění (ve znění, které nabývá účinnosti od 1.1.2007), § 2
- Vyhláška MF č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání (zrušeno 1.1.2008 zákonem č. 266/2006 Sb.)
- Zákon č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců, účinnost od 1.1.2008, § 41, Příloha č. 2
- Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, účinnost od 1.1.2007
- Vyhláška MF č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb
- Vyhláška č. 496/2005 Sb., kterou se pro účely poskytování cestovních náhrad stanoví výše sazeb stravného, výše sazeb základních náhrad za používání silničních motorových vozidel a výše průměrných cen pohonných hmot
- Vyhláška č. 473/2005 Sb., o základních sazbách stravného v cizí měně pro rok 2006

5.1.4 Daňová legislativa – předmět úpravy

- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, §51, §72, §75, §76
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu

- Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí
- Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí
- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích
- Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích
- Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční
- Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků
- Vyhláška MF č. 231/2005 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů pořízení a reprodukce majetku, § 16 odst. 1

5.1.5 Dokladování a účetní zpracování dokladů

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, §11, §12-§16, §31-§32
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, §26-§35

5.1.6 Poskytování dotací z prostředků státního rozpočtu

- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, § 14
- Vyhláška MF č. 231/2005 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů pořízení a reprodukce majetku
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

5.1.7 Ostatní relevantní právní normy

- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník
- Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách
- Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách
- Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže
- Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje
- Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání

- Zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory
- Zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákon
- Vyhláška č. 207/2005 Sb., o formě a obsahu plnění informační povinnosti poskytnuté veřejné podpoře
- Zákon č. 319/2006 Sb., o některých opatřeních ke zprůhlednění finančních vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

5.2 Související právní normy EU

- Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999
- Nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 ze dne 11. července 2006 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1164/94
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1784/1999
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 ze dne 5. července 2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)
- Commission regulation (EC) No .../.. of [...] setting out rules for the implementation of Council Regulation (EC) N .../... laying down general provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund and the Cohesion Fund and of Regulation (EC) N .../... of the European Parliament and of the Council on the European Regional Development Fund, datum verze: 03/07/2006

6 Zkratky a odborná terminologie

6.1 Zkratky

Zkratka	Vysvětlení
CBA	Cost-benefit analýza (analýza nákladů a přínosů)
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
EIA	Studie dopadů projektu na životní prostředí
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ES	Evropské Společenství
ESF	Evropský sociální fond
ESUS	Evropské sdružení pro územní spolupráci
EÚS	Evropská územní spolupráce
Fondy EU	Definice pro ERDF, ESF a FS dle článku 1 Obecného nařízení
FS	Fond soudržnosti
Implementační nařízení	Commission regulation (EC) No .../.. of [...] setting out rules for the implementation of Council Regulation (EC) N .../... laying down general provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund and the Cohesion Fund and of Regulation (EC) N .../... of the European Parliament and of the Council on the European Regional Development Fund, datum verze: 03/07/2006
MP ZV	Metodická příručka způsobilých výdajů
MSP	Malý a střední podnik
Nařízení o ERDF	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999
Nařízení o ESF	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1784/1999
Nařízení o ESÚS	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 ze dne 5. července 2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)
Nařízení o FS	Nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 ze dne 11. července 2006 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1164/94

Zkratka	Vysvětlení
NUTS	Územní jednotka odpovídající tzv. sdruženým krajům
Obecné nařízení	Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999
OP	Operační program
PPP	Public Private Partnership, partnerství veřejného a soukromého sektoru
ROP	Regionální operační program
ŘO	Řídící orgán
SF	Strukturální fondy
TOP	Tematický operační program
VP	Veřejná podpora
ZoDPH	zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
ZoDZP	č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
ZS	Zprostředkující subjekt
ZV	Způsobilé výdaje

6.2 Odborná terminologie

Auditní orgán – celostátní, regionální nebo místní orgán veřejné moci nebo veřejný subjekt funkčně nezávislý na řídicím orgánu a certifikačním orgánu, určený členským státem pro každý operační program a odpovědný za ověřování účinného fungování řídicího a kontrolního systému.

Certifikační orgán – celostátní, regionální nebo místní orgán veřejné moci nebo veřejný subjekt určený členským státem pro ověřování výkazů výdajů a žádostí o platby před jejich odesláním Komisi.

Fondy EU – jedná se o souhrnný název pro strukturální fondy (ERDF a ESF) a Fond soudržnosti.

Globální grant – Členský stát nebo řídicí orgán může řízením a prováděním části operačního programu pověřit jeden nebo více zprostředkujících subjektů určených členským státem nebo řídicím orgánem, včetně místních orgánů, subjektů regionálního rozvoje a nevládních organizací, v souladu s ustanoveními dohody uzavřené mezi členským státem nebo řídicím orgánem a daným subjektem. Zprostředkující subjekt odpovědný za řízení globálního grantu poskytuje záruky solventnosti a způsobilosti v dotyčném oboru, jakož i v oblasti správního a finančního řízení. V době svého pověření má zpravidla sídlo nebo zastoupení v regionu nebo regionech zahrnutých do operačního programu.

Nesrovnalost – porušení právních předpisů Společenství v důsledku jednání nebo opomenutí hospodářského subjektu, které vede nebo by mohlo vést ke ztrátě v souhrnném rozpočtu Evropské unie, a to započtením neoprávněného výdaje do souhrnného rozpočtu.

Oblast intervence - prostředek, jímž je během několika let prováděna priorita a který umožňuje financování akcí. Tímto pojmem se označuje každý program podpory nebo každá podpora poskytovaná subjekty jmenovanými členskými státy nebo každá skupina programů podpory či podpůrných grantů tohoto druhu či jakákoli jejich kombinace, které mají stejný účel a jsou jako opatření definovány.

Operace – projekt nebo skupina projektů, které byly vybrány řídicím orgánem dotyčného operačního programu nebo z jeho pověření v souladu s kritérii stanovenými monitorovacím výborem, které provádí jeden nebo více příjemců a které umožňují dosažení cílů prioritní osy, k níž se vztahují.

Operační program – dokument předložený členským státem a přijatý Komisí, který stanoví strategii rozvoje s uceleným souborem priorit, jež má být prováděna s podporou některého fondu nebo, v případě cíle „Konvergence“, s podporou Fondu soudržnosti a Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Prioritní osa – jedna z priorit strategie v operačním programu skládající se ze skupiny operací, které spolu vzájemně souvisejí a mají konkrétní měřitelné cíle.

Příjemce – hospodářský subjekt, orgán nebo podnik, veřejný či soukromý, odpovědný za zahájení nebo za zahájení a provádění operací. V rámci režimů podpory podle článku 87. Smlouvy jsou příjemci veřejné nebo soukromé podniky, které provádějí jednotlivé projekty a dostávají veřejnou podporu.

Řídicí orgán – celostátní, regionální nebo místní orgán veřejné moci nebo veřejný či soukromý subjekt určený členským státem k řízení operačního programu

Technické zhodnocení – rekonstrukce a modernizace, nástavby, přístavby, stavební úpravy majetku. Toto vymezení platí pro nemovitý i movitý majetek. Pro technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku z věcného hlediska platí obdobné ustanovení o technickém zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku, avšak s ohledem na nehmotnou povahu majetku.

Velké projekty – přesahují výši 25 milionů EUR v případě životního prostředí a 50 milionů EUR v ostatních oblastech a jejich seznam je přílohou konkrétního operačního programu. Velké projekty se ve stávajícím programovacím období nerealizovaly, dle návrhu nařízení se jedná o nový typ intervence. Velké projekty jsou součástí popisu priority operačního programu, u nichž musí být uveden indikativní seznam těchto projektů (u těch OP, kde je to relevantní), včetně popisu stádia jejich připravenosti, časového a finančního rámce. Kvůli rozsahu může být tento indikativní seznam velkých projektů přesunut do přílohy

operačního programu. Jejich realizace však podléhá samostatnému schvalování EK. Byť indikátory velkých projektů nebudou součástí operačního programu předkládaného ke schválení EK, je důležité si již v momentě, kdy je seznam velkých projektů tvořen, uvědomit, že velké projekty budou zřejmě mít odlišné indikátory od indikátorů individuálních projektů nebo grantových schémat.

Veřejný výdaj – veřejný příspěvek na financování operací, který pochází z rozpočtu státu, regionálních nebo místních orgánů anebo Evropských společností v souvislosti se strukturálními fondy a Fondem soudržnosti, a jakýkoli podobný výdaj. Za podobný výdaj se považuje každý příspěvek na financování operací pocházející z rozpočtu veřejnoprávních subjektů nebo sdružení jednoho nebo více regionálních nebo místních orgánů nebo veřejnoprávních subjektů jednajících v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby.

Zprostředkující subjekt – veřejný či soukromý subjekt nebo služba, za jehož činnost odpovídá řídicí nebo certifikační orgán nebo který z pověření takového orgánu plní povinnosti vůči příjemcům provádějícím operace.

Způsobilé výdaje - jsou výdaje na projekt, které mohou být hrazeny z finančních prostředků Fondů EU. Způsobilé výdaje jsou oficiálním pojmem příslušných překladů nařízení a jsou ekvivalentním pojmem pro způsobilé/uznatelné náklady a oprávněné či přijatelné výdaje.

POZNÁMKY